

Årsrapport (2017–2018)

NTNU

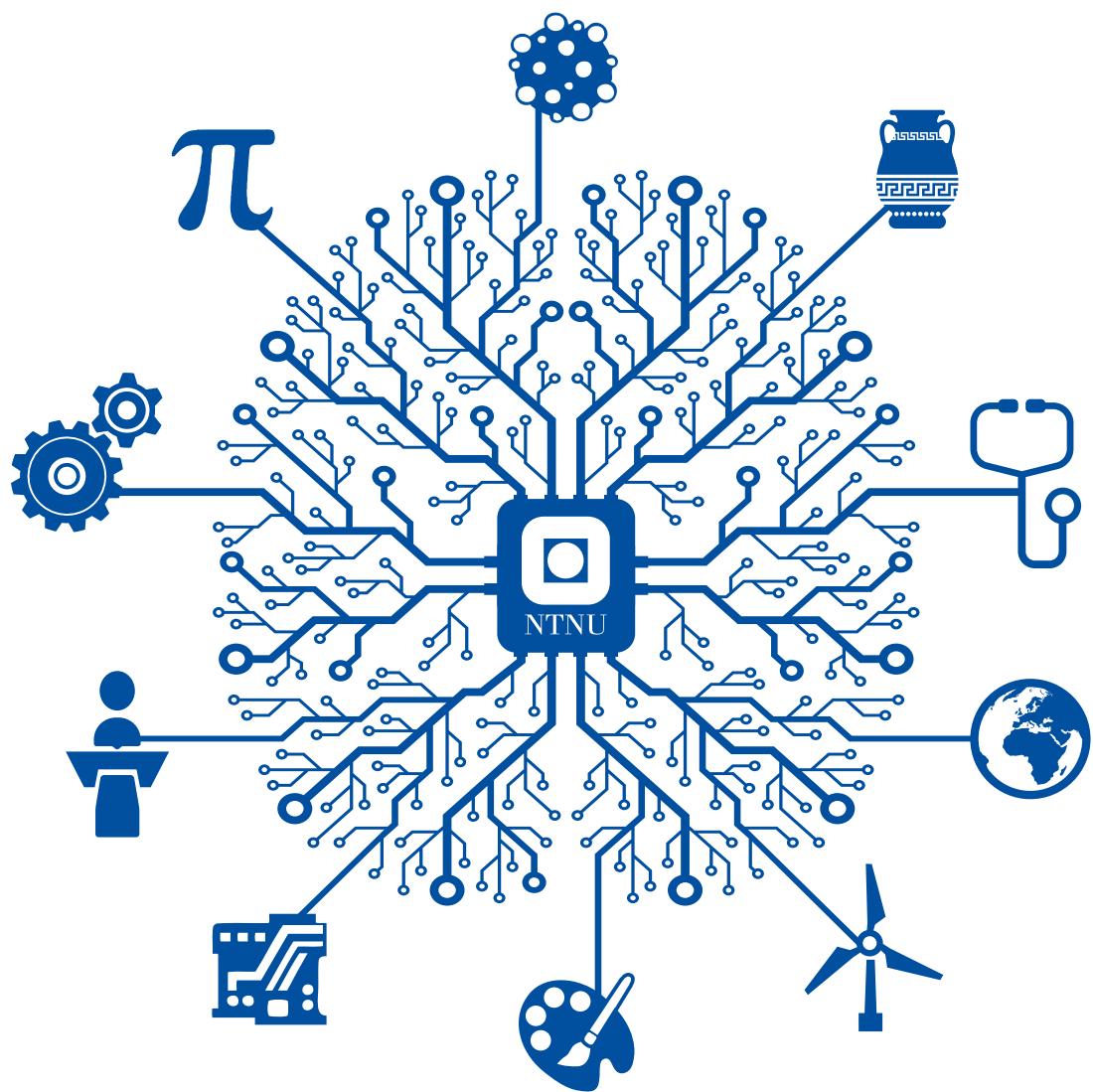
Kunnskap for en bedre verden

Årsrapport (2017–2018)

Årsrapport med årsrekneskap for 2017 og planar for 2018

Godkjend av styret for NTNU i styremøte 14. mars 2018.

NTNU – Kunnskap for ei betre verd

Innhald

1 MELDING FRÅ STYRET	6
2 INTRODUKSJON TIL VERKSEMDA OG HOVUDTALA	9
3 ÅRETS AKTIVITETAR OG RESULTAT.....	13
3.1 Oppsummering av resultat	13
3.2 Eitt NTNU	19
3.3 Nasjonal premissleverandør	22
3.4 Sterke, internasjonalt orienterte fagmiljø.....	27
3.5 Andre aktivitetar og resultat	29
3.6 KDs styringsparameter.....	34
3.7 Midlar og måloppnåing til oppgradering av bygg.....	49
3.8 Midlar til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og samanslåing	52
3.9 Midlar tildelte over kap. 281	53
3.10 Andre midlar gitt i supplerande tildelingsbrev.....	54
3.11 Samfunns- og effektmål for byggjeprosjekt.....	55
4 STYRING OG KONTROLL I VERKSEMDA.....	56
4.1 Overordna vurdering	56
4.2 Aktivitet og status i 2017.....	56
4.3 Tiltak for avbyråkratisering og effektivisering	60
4.4 Tryggleik og beredskap.....	61
4.5 Lærlingar i statsforvaltinga	64
4.6 Brukarorientering	64
4.7 Likestilling, diskriminering og tilgjengelegheit	65
5 VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER.....	70
5.1 Utfordringsbiletet i 2018	70
5.2 Planar for 2018.....	70
5.3 Budsjett for 2018.....	73
5.4 Utdanningskapasitet.....	73
5.5 Større investeringsprosjekt	74
5.6 Overordna risikovurdering	76
6 ÅRSREKNESKAPEN.....	79
6.1 Kommentarar til årsrekneskapen frå styret	79
6.2 Prinsippnote SRS	81
6.3 Resultatrekneskapen.....	83
6.6 Løyvingsoppstilling	88
6.7 Notar	90
6.8 Segmentrekneskapar for nasjonale fellesoppgåver	107
6.9 Tabellar	118
7 ALFABETISK LISTE OVER UTTRYKK OG FORKORTINGAR.....	122

MERKNAD:

Alle dataseriane som er presenterte i rapporten, viser summen av fusjonspartnerane. Det vil seie at resultata til NTNU for 2016 blir samanlikna med resultata for fusjonspartnerane samanlagde for åra før fusjonen. (Vi samanliknar altså ikkje «nye» NTNU med «gamle» NTNU).

Dette er i tråd med måten KD har lagt datagrunnlaget til rette for rapportering på DBH (Database for statistikk om høgare utdanning / KD-portalen) på.

1 Melding frå styret

ARBEIDET I STYRET

Medlemmer i styret i 2017:

Eksterne representantar:

- styreleiar Svein Richard Brandtzæg
- Nina Refseth
- Nils Kristian Nakstad
- Maria Strømme

Interne representantar:

Representantar for dei vitskapleg tilsette:

- Kristin Melum Eide
- Tim Torvatn
- Aksel Tjora

Representantar for studentane:

- Christoffer Vikebø Nesse
- Anja Beate Andersen

Representant for mellombels vitskapleg tilsette:

- Nina Helen Aas Røkkum

Oppfølging av fusjonen hadde ein viktig plass på dagsordenen til styret også i 2017. I januar vedtok styret ein ny modell for å fordele rammeløyvinga frå Kunnskapsdepartementet. Eit viktig mål for fusjonen er å skape høgare kvalitet og nye faglege moglegheiter. Samlokalisering av fagmiljø er eit viktig verkemiddel for å oppnå dette og stod på dagsordenen i fleire møte. Hausten 2017 arbeidde styret med å oppdatere og revidere strategien for NTNU, og ny strategi for perioden 2018–2025 blei vedteken i desember. Sjølv om det framleis står att å gjennomføre viktige oppgåver, er styret tilfreds med at alle dei fleste store milepålane knytte til fusjonen no ligg bak oss, og at «nye NTNU» går over i ein fase som er meir prega av ordinær drift.

Av andre viktige tema som styret drøfta i 2017, kan vi nemne utviklinga av campusane på NTNU, vidareutvikling av det integrerte universitetssjukehuset, oppfølging av humanioraevalueringa, politikk for samarbeid med arbeidslivet, og høyringsinnspel frå NTNU til revisjonen av *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning*. Elles har styret følgt prosjektet «Bedre sammen» om samarbeid med SINTEF, og drøfta saker som utvikling av studieportefølje og utdanningskvalitet, oppfølging av mellombelse tilsetjingar, og status for gjennomføringa av planlagde aktivitetar og drift.

VIKTIGE AKTIVITETAR OG RESULTAT I 2017

2017 blei eit spennande, men også krevjande år. Spennande fordi 2017 var det første ordinære driftsåret for den nyfusjonerte verksemda, og «Eitt NTNU» er i ferd med å finne forma si. Vi har lagt bak oss ein interessant haust med arbeid for å stake ut den strategiske kurser. Året var også krevjande i den forstand at omstillingane for organisasjonen var omfattande og krava til effektivisering utfordrande, og vi erfarte både innkøyningsproblem og arbeidsmiljøutfordringar. Styret verdset høgt pågangsmotet, engasjementet og viljen til innsats som både leiarar og medarbeidarar har vist for å realisere vår felles visjon.

I 2017 tok vi viktige steg mot å etablere eit strategisk og organisatorisk fundament for framtida. Ny fagleg og administrativ organisering blei sett i verk i januar, og frå august var også nye leiarar på institutt, fakultet og i rektorat på plass for kommande fireårsperiode. Vi gjennomførte ei rekke aktivitetar for fagleg integrasjon, og vedtok ny strategi i desember. Økosystemet for nyskaping blei gjennomgått, og ein tydelegare leiarskap for nyskaping og innovasjon blei etablert, saman med nye verkemiddel som skal stimulere til auka innovasjonsinnsats i fagmiljøa. Vi har utvikla og sett i verk fleire politikkar, og det er etablert praksis for ei enkel og føreseieleg fordeling av løyingane til einingar på alle nivå i organisasjonen. Det blei også investert i ny teknologi for å styrke samhandlinga på tvers av dei geografiske og gamle institusjonsgrensene. Nokre areal blei lagde til rette for nye lærings- og undervisningsformer, og det blei prioritert midlar til fleire utviklingsprosjekt for å forsterke arbeidet med innovativ utdanning.

I utgangspunktet var administrativ effektivisering og fusjon to ulike prosessar, men ved NTNU fall dei saman i tid. Dette gav oss høve til å gjøre grep, og vi følgde opp krava frå regjeringa om innsparing i offentleg sektor hovudsakleg gjennom å redusere dei administrative årsverka. Ved utgangen av 2017 hadde NTNU redusert dei administrative kostnadene med sju prosent utan å måtte seie opp nokon. Arbeidet var svært utfordrande for både leiarar, tillitsvalde og tilsette, men har skapt eit viktig handlingsrom for vidare utvikling. Kostnadsreduksjonar aleine er ikkje nok, og vi har i 2017 også komme godt i gang med å forbetra dei administrative tenestene gjennom tiltak for å forenkle, standardisere og digitalisere.

Kort fortalt seier strategien at NTNU ønsker å setje større avtrykk, at vi har høge ambisjonar, og at vi heile tida skal utvikle oss.

Dokumentet definerer i alt 36 utviklingsmål innanfor kjerneoppgåvane våre og på nokre felles innsatsområde. Vi forpliktar oss også til å bidra for å nå dei 17 berekraftsmåla til FN.

Dei seinare åra har NTNU forsterka arbeidet med tiltak for å utvikle og ta vare på dei tilsette på ein god måte. Karriereutvikling for vitskapleg tilsette har særleg høg prioritet. NTNU sitt Stjerneprogram held fram, og andre pulje med deltagarar starta opp i 2017. Samtidig har vi også sett i gang fase to av Onsager Fellows med åtte nye kandidatar, og gjennomført pilotprosjektet «Postdoktorløftet». Som eit ledd i arbeidet med å heve statusen til undervisning er det utvikla eit pedagogisk meritteringssystem for å godkjenne og heidre dyktige undervisarar. I 2017 blei det gjennomført ein pilot som resulterte i at ni førelesarar blei meritterte i første runden. NTNU legg vekt på god leiing, og det blei gjennomført ei rekke utviklingstiltak for leiarar og leiargrupper i 2017 – både for linjeleiarar, forskingsgruppeleiarar og studieprogramleiarar.

Gjennom tida med fusjon og omstilling har det vore viktig for NTNU å halde fast på høge faglege ambisjonar innanfor forsking, utdanning, nyskapning, kunstnarisk verksemd og formidling. Vi er i ein konkurranseutsett sektor, og kvaliteten på verksemada vår blir gjerne vurdert ut frå i kor stor grad vi lykkast på desse konkurransarenaene. Det er derfor gledeleg å registrere at resultata for 2017 er gode.

Det er avgjerande at vi klarer å rekruttere gode studentar, og søkeratala for 2017 viser at NTNU har flest søkerar i Noreg. Søkeratala er stabilt gode, med ein auke på éin prosent frå 2016 til 2017. Søkningsa i 2016 var svært god, noko som truleg var ein eingongseffekt av fusjonen. Nær 17 prosent av alle søkerane gjennom Samordna opptak (SO) har NTNU som førsteprioritet. I tillegg har NTNU flest søkerar til – og studentar som møter ved – toårig master.

Dei samla inntektene til NTNU frå Forskingsrådet auka frå 2016 til 2017 med så mykje som 13,7 prosent, og NTNU henta totalt over éin milliard kroner herifrå i 2017. Av tildelingane frå Forskingsrådet trekkjer vi særleg fram at vi i mars fekk tildelt to nye Senter for framifrå forsking (SSF). Begge er knytte til Institutt for fysikk. I juni fekk vi tilsegn om tre nye nasjonale forskingsinfrastrukturar, i tillegg til dei sju vi allereie leier. Satsinga til NTNU på studentinnovasjon viser gode resultat, blant anna gjennom store tildelingar til NTNU-studentar frå Forskingsrådets innovasjonsprogram StudENT.

Internasjonalt forskingssamarbeid har hatt god utvikling. Samarbeidet med Kina har teke seg kraftig opp, og i november inngjekk vi seks bilaterale INTPART-prosjekt med USA, Japan, India, Tyskland, Canada og Brasil. I 2017 starta vi opp NTNU Alumni Chapters i Europa og Kina.

Halvveis i Horisont 2020 deltek vi i over hundre prosjekt, og vi ligg an til å nå det langsigktige målet om ei samla inntekt frå rammeprogrammet på éin milliard kroner. NTNU legg vekt på å utnytte verkemidla i EU-programmet Erasmus+ aktivt og fekk i 2017 innvilga eit kapasitetsbyggingsprosjekt, tre Erasmus Mundus Joint Master's Degrees (opprettiging av fellesgradar) og éin kunnskapsallianse, i tillegg til seks strategiske partnarskapar. Innovasjons- og nyskapningsaktiviteten ved NTNU er styrkt gjennom internasjonal deltaking i fleire av kunnskaps- og innovasjonsmiljøa (Knowledge and Innovation Communities, KICs) til European Institute of Innovation and Technology (EIT).

Kunnskapsdepartementets utdanningskvalitetspris for 2017 gjekk til prosjektet «Nasjonal delprøve i medisin», som er eit samarbeid mellom dei fire medisinske fakulteta ved Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, UiT Norges arktiske universitet og NTNU. Noregsuniversitetet lyste ut midlar til prosjekt innanfor fleksibel høgare utdanning, og 7 av 22 innvilga søknader var frå NTNU.

Oppsummert er styret er fornøgd med den samla måloppnåinga i 2017. Årsrapporten viser at vi i stor grad har nådd måla vi sette oss for året, eller vi har gjort vesentlige framsteg samanlikna med fjoråret. Studiepoeng- og kandidatproduksjonener god. Doktorgradsproduksjonen ved NTNU held seg på eit stabilt høgt nivå. Den vitskaplege publiseringa i 2017 er venta å ligge om lag på same nivå som i 2016 (endelege tal blir først klare i april.) Når det gjeld styringsparametrane til Kunnskapsdepartementet, er utviklinga og resultata i hovudsak positive.

Fysikkshow med Selda Ekiz. Trondheim torg. Starmus-festivalen sette NTNU på kartet nasjonalt og internasjonalt og blei ein folkefest i Trondheim.

Foto: Toreif Kvinesland

UTFORDRINGAR OG PLANAR FOR 2018

Hovudutfordringane ved inngangen til 2018 er at vi framleis har noko ujamn kvalitet i fagmiljøa, nokre studium har framleis utfordringar knytte til låg gjennomstrøyming og høgt fråfall, og det er krevjande å realisere dei ambisiøse måla våre om eigenarkivering og open tilgang til publikasjonar. Resultata frå nyskapingsaktiviteten har svinggar, og vi arbeider for at desse skal stabilisere seg på eit varig høgare nivå. For å styrke konkurransekrafta vår på fleire område er vi avhengige av å styrke samhandlinga med internasjonale partnarar og arbeidslivet, og vi må i større grad utnytte moglegeheitene som ny teknologi gir, og vi må forbetre arbeids- og læringsmiljøa ved campusane våre.

Dei tre hovudprioriteringane blei i utgangspunktet vedtekne for tre år (2017–2019), og det same gjeld måla som inngår i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet. For 2018 har styret vedteke å føre vidare hovudprioriteringane og oppdatere enkelte av verksemdsma. Hovudprioriteringane er:

1. eitt NTNU
2. nasjonal premissleverandør
3. sterke, internasjonalt orienterte fagmiljø

I haust har NTNU arbeidd med å revidere strategien parallelt med årsplanen for 2018. Hovudprioriteringane og måla for 2018 heng godt saman med den reviderte strategien.

STYRING OG KONTROLL

Gjennom tertiale verksemdsrapportar får styret jamleg oppdatering om gjennomføringa av planar og budsjett. Styret meiner NTNU har tilfredsstilande styring og kontroll, og forvaltar ressursane forsvarleg og effektivt. Det har vore utfordringar knytte til økonomistyringa i 2017. Det var i utgangspunktet krevjande å utarbeide gode budsjett for dei nye einingane på grunn av store endringar, samtidig opplevde vi kapasitetsutfordringar knytte til gjennomføringa, og vi fekk vesentleg høgare inntekter enn venta. Trass i utfordringane meiner styret at det i det store og heile har vore forsvarleg drift og god kvalitet i dei administrative tenestene og den faglege verksemda.

Når det gjeld dei lovpålagde krava til systematiske kartleggingar og utviklingsarbeid, gjennomførte NTNU i 2017 blant anna ei arbeidsmiljøkartlegging og ein overordna ROS-analyse for beredskapen ved universitetet. I 2017 var det ei prioritert oppgåve å utvikle eit styringssystem for informasjonstryggleiken. Det nye systemet blir rulla ut i heile organisasjonen i 2018, og vil vere ein viktig del av eit meir heilskapleg system for internkontroll. Nytt personvernombod og nytt studentombod skal styrke rettstryggleiken til tilsette og studentar på desse områda. NTNU har delteke i Difis fellesinnkjøp av internrevisjonstenester, og styret får i 2018 på plass ein internrevisjon for NTNU.

Styrets beretning 2017 for NTNU - Godkjennes:

Trondheim, 14. mars 2018

Nils Kristian Nakstad
Fung. Styreleder

Nina Rebeth

Maria Strømme

Kristin Melum Eide

Tim Torvatn

Aksel Tjora

Nina Helén AasRøkkum

Thomas Ferstad

Christopher Vikebø Nesse

Anja Beate Andersen

2 Introduksjon til verksemda og hovudtala

Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet (NTNU) er ein ung institusjon med ei lang historie. NTNU er i dag det største universitetet i Noreg, med historie tilbake til 1910 og røter tilbake til 1760 og Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab (DKNVS).

Hovudsetet ligg i Trondheim, med campusar i Gjøvik og Ålesund. NTNU har åtte fakultet, i tillegg til einingar som NTNU Vitskapsmuseet og NTNU Universitetsbiblioteket, og NTNU har i overkant av 40 000 studentar og meir enn 7000 tilsette.

VISJONEN VÅR: KUNNSKAP FOR EI BETRE VERD

Kunnskap gir menneska mogleheter og innverknad, og er eit fundament for å ta gode val. Kunnskap inspirerer og utfordrar, endrar haldningar, tenkjemåtar og korleis vi ser verda. Ein opplyst debatt styrkjer demokratiet vårt. Kunnskap som er utvikla ved NTNU, skal komme fellesskapen til gode, og vi skal kunne stole på at kunnskap frå NTNU er kommen fram i tråd med normene for utvikling av god vitskap.

Kunnskap og teknologiutvikling gir oss høve til å auke den berekraftige verdiska-pinga og finne svar på store utfordringar. Verda har gjennom FN blitt samde om 17 berekraftsmål. NTNU vil bidra aktivt til at vi når berekraftsmåla.

SAMFUNNSOPPDRAGET

Samfunnsoppdraget rommar både dei forventningane omverda har til oss, og dei samfunnsoppgåvene vi sjølv ønskjer å løyse. Vi har eit generelt oppdrag som er likt det andre universitet har, og eit spesielt oppdrag som gjer oss unike.

Innsideen av en vannturbinrigg.

Foto: Geir Mogen/NTNU

Det generelle oppdraget vårt

Som universitet har NTNU eit ansvar for å skape nye perspektiv for langsiglig, grunnleggjande forsking og for å utdanne framifrå kandidatar. Vi tilbyr forskingsbasert utdanning på alle nivå. Vi utviklar og formidlar kunnskap og forvaltar kompetanse om natur, menneske, samfunn og teknologi. NTNU er ein kulturbærer og bidrar til innovasjon i samfunn og arbeidsliv.

Foto: NTNU Info/Mentz Indergaard.

Styrken til NTNU er den teknisk-naturvitenskaplege hovedprofilen vår kombinert med fagleg og tverrfagleg breidde

Ei av oppgåvene til universitetet er å delta i ein kunnskapsbasert offentleg debatt. Vi bruker kunnskapen vår til beste for samfunnet. Vi engasjerer oss i å løyse globale utfordringar. Verksemda vår fremjar utvikling, menneskerettar og tverrkulturell dialog.

Det spesielle oppdraget vårt

NTNU er eit breiddeuniversitet med ein teknisk-naturvitenskapleg hovudprofil, og er eit tyngdepunkt innanfor profesjonsutdanning.

Vi medverkar til å utvikle Noreg. Vi skaper verdiar, økonomisk, kulturelt og sosialt, og vi har ei nasjonal rolle i å utvikle det teknologiske grunnlaget for samfunnet i framtida.

Med hovudprofilen vår og den tverrfaglege styrken vår er vi med på å løyse samansette problemstillingar. Vi er ein premissleverandør for omstilling og grønt skifte, og vi bidrar til eit konkurransedyktig næringsliv og ein god offentlig sektor gjennom samarbeid om å utvikle nye praksisar, prosessar og produkt.

Kunstfag er ein sentral del av identiteten til NTNU. Vi har også eit leiande universitetsmuseum med unike vitskaplege samlingar og publikumsutstillingar.

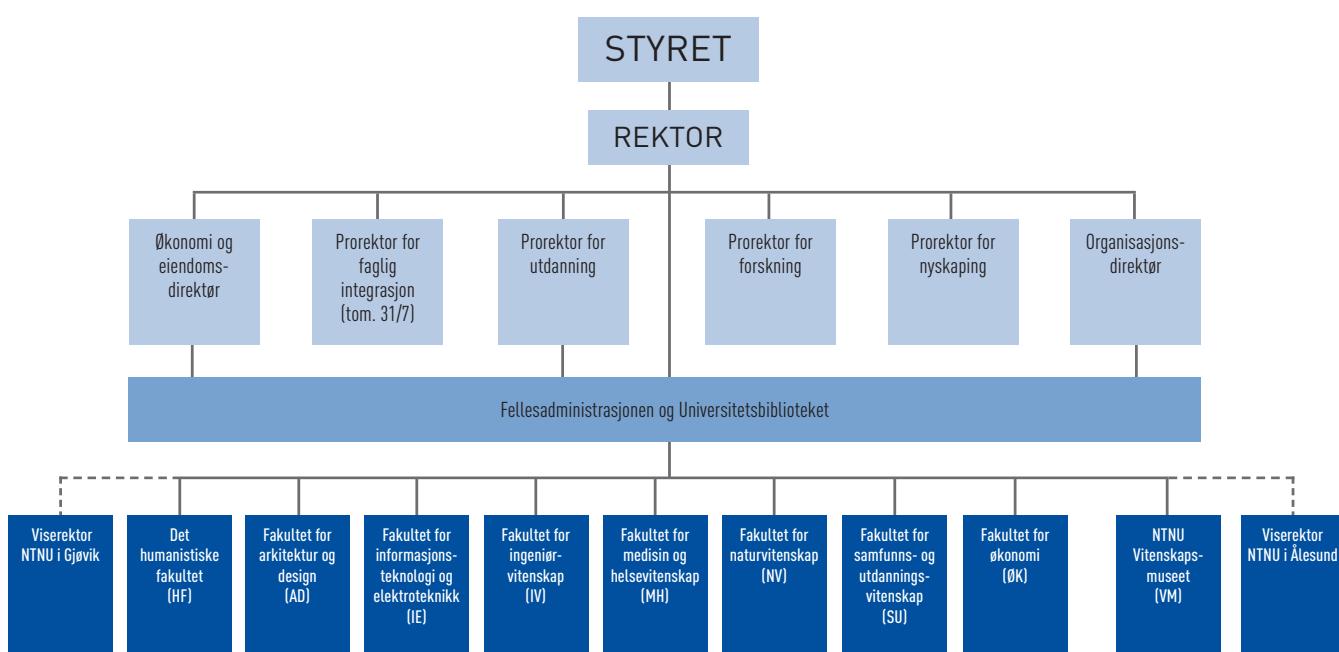
Som fleircampusuniversitet er NTNU ein tydelig aktør i byane og regionane der vi har hovudaktiviteten vår.

ORGANISERING

NTNU er underlagd Kunnskapsdepartementet (KD). Styret er NTNUs øvste organ, og representerer institusjonen overfor offentlege styresmakter. Svein Richard Brandtzæg har vore styreleiar for NTNU sidan januar 2014. Rektor er sekretær for styret og dagleg leiar ved NTNU. Gunnar Bovim har vore rektor ved NTNU sidan august 2013. Verksemda er organisert i åtte fakultet og Vitskapsmuseet.

Figuren viser organisasjonskartet til NTNU.

UTDANNING

NTNU er den fremste institusjonen i landet for høgare teknologiutdanning og utdanning av ingeniørar for framtida. Universitetet har fleire profesjonsutdanninger og eit breitt fagtilbod innanfor naturvitenskap, samfunnsvitenskap, lærarutdanning, humaniora, medisin og helsevitenskap, økonomisk-administrative fag, arkitektur og kunstfag.

Utdanninga ved NTNU er relevant – for studentane, for arbeidslivet og for verda. Ved enda utdanning kan NTNU-studenten faget sitt, er meir nysgjerrig enn da ho begynnte, og har gode verdiar. Studentane tek kunnskapen med seg ut i verda og bruker han på globale utfordringar. Det gir «Kunnskap for ei betre verdi» i praksis.

FORSKING OG KUNSTNARISK VERKSEMD

Ved NTNU driv vi forsking og kunstnarisk verksemd på høgt nivå innanfor ei rekke fagområde – og i grenselandet mellom dei. NTNU har et særleg ansvar for å drive tverrfagleg forsking og samarbeider tett med næringslivet. Mykje av forskinga krev avansert teknisk utstyr, og NTNU har meir enn hundre forskingslaboratorium. Vi har forskingsgrupper og laboratorium i internasjonal toppklasse og rike utviklingshøve for unge forskartalent. Målet vårt er at forskinga og den kunstnariske verksemda ved NTNU skal bidra til samfunnsutviklinga i dag og i framtida.

FORSKARUTDANNING

Forskarutdanninga er ein strukturert grad som er normert til tre år. Det er også vanleg med eit fjerde år der kandidaten underviser. NTNU er medlem av fleire nasjonale forskarskolar innanfor ulike fagområde. Kvar skole består av eit nettverk av institusjonar som samarbeider om doktorgradsutdanninga. Ein doktorgrad frå NTNU gir grunnlag for leiande arbeid i næringsliv, forvaltning, høgare utdanning og forsking.

NYSKAPING OG SAMARBEID MED ARBEIDSLIVET

Den tverrfaglege profilen vår og erfaringa vi har med å samarbeide med samfunnet og bedrifter, gir NTNU eit konkurransefortrinn når det gjeld nyskaping. Ambisjonen vår er å vere ein stor bidragsyta til berekraftig verdiskaping. Nyskaping er meir enn å utvikle bedrifter frå nye idear. Samfunnet treng nye tankar, oppfinnerar, innovatørar og vidareutviklarar av både metodar, produkt, arbeidspraksisar og tenester. Det finst knapt noko meir spennande enn at idear blir fødde, blir konkretiserte og blir til noko nytt. NTNU får forsking og næringsliv til å satse saman.

FORMIDLING

NTNU formidlar kunnskap frå forsking, utdanning og nyskaping. Formidlinga vår omfattar samlingar, kunst og kultur. NTNU skal vere i open og konstruktiv dialog med samfunnet, og bidra til ein kunnskapsbasert offentleg debatt der også studentar og tilsette deltek. NTNU hjelper avgjerdstakarar og næringsliv med forskingsbasert kompetanse. NTNU skal vere synleg, med godt omdømme nasjonalt og internasjonalt, og utvikle og ta i bruk nyskapande verkemiddel og medium.

MUSEUMSVERKSEMD

NTNU Vitskapsmuseet er ein av dei leiande institusjonane i Noreg innanfor sikring, bevaring, tilgjengeleggjering av og forsking på natur- og kulturhistorisk materiale frå Noreg og resten av verda. Museet blei kåra til Årets museum i Noreg i 2010, og er eitt av i alt seks universitetsmuseum i Noreg.

- ✓ NTNU har over 40 000 studentar.

- ✓ Årleg blir 7900 kandidatar uteksaminerte.

- ✓ Årleg blir cirka 4500 vitskaplege artiklar publiserte.

- ✓ Kvart år gjennomfører cirka 360 kandidatar doktorgraden.

- ✓ Kvart år blir det etablert rundt 20 nye bedrifter med utspring frå NTNU.

- ✓ På nettsidene våre finst over 600 ekspertar.

ENERGI

HELSE

HAVROM

BÆREKRAFT

NTNU
BIOTEKNOLOGINTNU
DIGITALNTNU
NANO

SATSINGSMÅRÅDE

NTNU har fire tematiske satsingsområde i 2014–2023: NTNU Berekraft, NTNU Energi, NTNU Havrom og NTNU Helse. Dei tematiske satsingsområda til NTNU skal – gjennom tverrfagleg samarbeid – løye komplekse utfordringar av stor betydning for samfunnet.

NTNUs strategiske satsing på tre mogleggerande teknologiar i perioden 2011–2020 omfattar bioteknologi, IKT og nanoteknologi. Mogleggerande teknologiar er tverrfagleg basert grunnlagsforskning som bidrar til å utvikle nye næringar, produkt og løysingar på dei fleste samfunnsområde.

SENTER OG SAMARBEID

NTNU er vertskap for to nasjonale senter for framifrå utdanning (SFU), seks nasjonale senter for framifrå forsking (SFF) og sju senter for forskingsdriven innovasjon (SFI), i tillegg til tre forskingssenter for miljøvennlig energi (FME). Vi er i tillegg partner i tre SFF, åtte SFI og seks FME.

NTNU har Kavli Institute for Systems Neuroscience, som blir drive saman med Senter for nevrale nettverk. Vidare har NTNU tre K.G. Jebsen-senter innanfor medisinsk forsking.

NTNU er vertskap for ECCSEL, eit europeisk forskingssamarbeid og ein europeisk laboratorieinfrastruktur for fangst, transport og lagring av karbondioksid (CO₂).

Gemini-sentera er eit samarbeid mellom NTNU, SINTEF og Universitetet i Oslo om å bygge større fagmiljø på tvers av organisatoriske grenser på ulike fagområde.

Vi samarbeider tett med St. Olavs Hospital og SINTEF, eit av dei største uavhengige forskingsinstitutta i Europa og ein av dei største organisasjonane i Europa innanfor forskingskontraktar. SINTEF har spesiell ekspertise innanfor teknologi, medisin og samfunnsvitskap. NTNU og SINTEF er samlokaliserte i Trondheim.

NTNU samarbeider med rundt 200 universitet i verda om forsking og utdanning. NTNU har eit breitt internasjonalt nettverk, og det er eigne NTNU-kontor i Japan og Brussel (i samarbeid med Universitetet i Bergen og SINTEF).

HOVUDTAL

Tabellen under viser hovudtal for NTNU.

Grovt rekna utgjer NTNU om lag 20 prosent av universitets- og høgskolesektoren. Vi har i underkant av 20 prosent av ressursane, står for litt under 20 prosent av utdanningsaktivitetane i sektoren og noko over 20 prosent av forskingsaktiviteten.

Hovudtal NTNU (Kjelde: DBH/«Utvalgte nøkkeltall»)	2015	2016	2017	Endring 2016–2017
Ressursar				
Totale inntekter*	kr 7 982 859	kr 8 198 341	kr 8 985 506	9,6 %
Løving frå KD og andre departement*	kr 5 817 953	kr 5 996 815	kr 6 595 498	10,0 %
Løving frå EU og Noregs forskingsråd*	kr 893 045	kr 1 022 037	kr 1 179 694	15,4 %
Tal årsverk totalt	6733	6935	7135	2,9 %
Tal årsverk i faglege stillingar (KDs definisjon)	3924	4179	4415	5,6 %
Kjerneverksemda				
Tal studentar	38988	39720	40180	1,2 %
Tal produserte studiepoeng (60-poengseiningar)	28049	28798	28873	0,3 %
Uteksaminerte kandidatar	7561	7802	7993	2,4 %
Tal publikasjonspoeng*	4848,82	5046,8		
Gjennomførte doktorgradar	342	366	362	-1,1 %

*Tal i tusen kroner.

*Resultata for publisering er førebels ikkje klare, men prognosene tilseier ein svak vekst i 2017.

3 Årets aktivitetar og resultat

Innleiingsvis summerer vi opp resultata for 2017. Deretter går vi gjennom resultata for dei tre hovudprioriteringane med dei verksemadmåla som hører til. Så går vi gjennom vesentlege resultat som det ikkje fell naturleg å kommentere i samband med hovudprioriteringane. Avslutningsvis følgjer rapporteringa på alle styringsparametrane til KD, før vi kommenterer «andre aktivitetar og resultat» i tråd med bestillinga frå KD.

Denne strukturen gir merksemrd til aktivitetane og resultata på område der NTNU har dei største utfordringane, og der vi har sett i verk forbetingstiltak. I tillegg går vi gjennom område som Kunnskapsdepartementet ønskjer at vi belyser. Vi gir relativt mindre merksemrd til den delen av verksemda der vi er fornøgde med status.

3.1 Oppsummering av resultat

Styret for NTNU vedtok tre likestilte hovudprioriteringar for 2017, og vi strukturerer oppsummeringa etter desse. Det er ikkje nødvendigvis fullt samsvar mellom styringsparametrane til KD og verksemadmåla våre, men dei gir oss indikasjonar på oppnådde resultat og trendar i utviklinga.

NTNU hadde ein vekst i både inntektene og i årsverk for kjerneverksemda i 2017, og dermed gode rammevilkår for å gjennomføre planane. (Sjå fleire detaljar på slutten av kapittelet.) Overordna sett har 2017 vore eit år der vi i stor grad har investert og bygd eit fundament for verksenda til NTNU i den neste strategiperioden 2018–2025. Samtidig har vi halde ved lag ei stabil drift, og resultata for 2017 er gode. Effektane av fusjonen må vurderast i eit lengre perspektiv, og det er førebels for tidleg til at vi kan sjå om fusjonen vil betre dei oppnådde resultata og bidra til auka kvalitet slik vi har lagt til grunn.

EITT NTNU

Hovudprioriteringa «Eitt NTNU» handlar primært om å integrere dei fire fusionerte einingane, om korleis vi utviklar oss som institusjon til beste for alle partnarane, og legg til rette for å hauste gevinstar av fusjonen og byggje ein NTNU-identitet. Tabellen under viser verksemadmåla knytte til hovudprioriteringa i 2017. Mål nummer 2 inngår i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet.

Overordna sett har 2017 vore eit år der vi i stor grad har investert og bygd fundamentet for verksemda til NTNU i neste strategiperioden 2018–2025.

Ill.foto: Thinkstock

Hovudprioritering 1: Eitt NTNU	
1. Vi skal implementere ny organisering som fremmar kvalitet og skaper fagleg synergi.	Ny organisasjon er implementert. Det er for tidleg å vurdere om han gir dei ønskte effektane.
2. Vi skal heve kvaliteten i studieporteføljen gjennom samordning og effektivisering.	Arbeidet er fleirårig og i rute i tråd med planen. Målet blir vidareført i 2018.
3. Vi skal forbetre, standardisere og digitalisere utvalde arbeidsprosessar.	Arbeidet er fleirårig og i rute i tråd med planen. Målet blir vidareført i 2018.

Måloppnåinga i forhold til hovudprioriteringa er god. Vi har gjennomført aktivitetane vi hadde planlagt. Mål nr. 2 og 3 har ein lengre tidshorisont, og vi er i rute med arbeidet i tråd med planen.

Store delar av 2017 blei brukte til å setje i verk ein ny organisasjon, leggje til rette for samarbeid i og mellom nye fagmiljø og skape nye synergiar. Det blei gjennomført leiar-skifte i nær alle einingane i august 2017. Med ein ambisjon om å vidareutvikle god

leiing gjennomførte vi ei rekke utviklings- og opplæringstiltak for leiargrupper hausten 2017. Vi har også – som del av arbeidet med ny administrativ organisering – gått gjennom dei administrative støtteprosessane og arbeidd med tiltak for å effektivisere drifta.

Vi har i hovudsak oppfylt krava frå regjeringa om innsparinger i offentleg sektor (ABE-reforma) gjennom å redusere talet på administrative årsverk. Ved utgangen av 2017 har NTNU redusert dei administrative lønnskostnadene med sju prosent.

Fysisk samlokalisering av fagmiljø er viktig for den faglege integrasjonen. Ein plan for samlokaliseringssarbeidet blei vedteken og dei første flyttetiltaka gjennomførte i 2017, men hovudflyttinga skjer i 2018 og utover i 2019.

For å hente ut forventa faglege synergiar og kvalitetsgevinstar av fusjonen må vi dei nærmaste åra rette særleg merksemd det strategiske arbeidet med studieporteføljen. Vi arbeider systematisk for å realisere målet, og er i rute i tråd med planen.

Styringsparametrar

For å belyse utviklinga har vi nytta styringsparametrane til KD for sektormål 4 (Effektiv, mangfaldig og solid utdanningssektor og forskingssystem). På lengre sikt vil innsatsen vår for å realisere «Eitt NTNU» også gi verknad i dei andre styringsparametrane. Tabellen under viser utviklinga dei siste tre åra (tala for 2015 er summen av fusjonspartnarane):

Sektormål 4: Effektiv, mangfaldig og solid utdanningssektor og forskingssystem	2015	2016	2017	Kommentar
Tall studiepoeng per faglege årsverk*	414,4	398,9	379,6	Nedgang. Kjem av vekst i faglege årsverk og stabilitet i studiepoengproduksjonen.
Del kvinner i dosent- og professorstillinger (%)	24,28	23,85	25,02	Svak forbetring. Ytterlegare tiltak blir sett i verk.
Del mellombels tilsette i undervisnings- og forskarstillinger (%)	18,27	17,7	16,6	Svak forbetring. Ytterlegare tiltak blir sett i verk.

Vi har samla ein vekst i vitskaplege toppstillingar, og ser samtidig ei forbetring i kjønnsbalansen. Forbetringa er svak frå år til år, men trenden har vart ved over fleire år. Samtidig som vi har vekst i undervisnings- og forskarstillinger, har vi også redusert delen mellombels tilsette i denne stillingsgruppa. Vi har retta stor merksemd mot begge områda over tid, og det er gledeleg å sjå resultat av arbeidet. Vi vil halde på merksemda mot desse områda i tida som kjem.

Når det gjeld produktivitet i form av studiepoeng per faglege årsverk, er det ei negativ utvikling dei siste par åra. Dette kjem av ei viss utflating i den samla studentpoengproduksjonen, samtidig som vi har hatt ein vekst i talet på årsverk i faglege stillinger. Vi har framleis ein auke i studiepoengproduksjonen i 2017, men han er noko lågare enn venta. Som følgje av dei nye studieplassane ventar vi at veksten aukar att. Det er viktig å vurdere situasjonen som heilskap, og det er ein betydeleg auke i tilsvarande forholdstal for BOA. Vi følgjer utviklinga nøye.

NASJONAL PREMISSLEVERANDØR

Hovudprioriteringa omfattar det nasjonale og regionale samfunnsoppdraget til NTNU. Samarbeids- og nyskapingskulturen må i enda større grad vere ein del av alle fagmiljøa våre. NTNU ønskjer å vere den mest attraktive studiestaden i Noreg, og ein føretrekt samarbeidspartner og arbeidsgivar. Tabellen under viser verksemstmål knytte til hovudprioriteringa i 2017. Mål nummer 6 og 7 inngår i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet.

Hovudprioritering 2: Nasjonal premissleverandør	
4. Vi skal auke relevansen vår og vidareutvikle samarbeidet vårt med arbeidslivet gjennom å implementere politikkane for samarbeid med arbeidslivet og for etter- og videreutdanning.	Politikkane er implementerte og merksemda styrkt i ny strategi. Det er for tidleg å vurdere effektane.
5. Vi skal styrkja forskingsgrunnlaget og relevansen for profesjonsutdanningane.	Eit godt grunnlag er lagt (jf. mål 1, 2 og 4), men det er for tidleg å vurdere effektane.
6. Vi skal synleggjere og auke nyskapingsaktiviteten med utspring frå klyngjer og senter.	Arbeidet er fleirårig og i rute i tråd med planen. Målet blir vidareført i 2018.
7. Vi skal planlegge ein framtidsretta, samla campus som kan bli modell for framtidige offentlege utbyggingar i	Arbeidet er fleirårig og i rute i tråd med planen. Målet blir vidareført i 2018.
8. Vi skal skape fleksible læringsareal på alle campusar som er tilpassa nye læringsformer.	Arbeidet er fleirårig og i rute i tråd med planen. Målet blir vidareført i 2018.

Måloppnåinga i forhold til hovudprioriteringa er tilfredsstillande. Vi har gjennomført dei aktivitetane vi hadde planlagt. Mål nr. 6, 7 og 8 har ein lengre tidshorisont, og vi er i rute med arbeidet i tråd med planen.

Det er ei viktig oppgåve for NTNU å medverke til ei omstilling av Noreg gjennom ei kunnskapsoverføring mellom universitet og arbeidsliv. NTNU samarbeider tett med både eksisterande næringsliv og offentleg sektor gjennom ulike innovasjonsprogram. Dei tre tematiske råda for samarbeid med arbeidslivet har komme godt i gang med arbeidet.

I 2017 gjekk vi gjennom økosystemet for nyskapning og sette i verk ulike tiltak med verknad frå 2018. For å gjere nyskapning og innovasjon til eit tydelegare ansvarsområde og gi det større leiarmerksemdu i organisasjonen er det oppnemnt prodekanar med ansvar for innovasjon ved alle fakulteta, og samtidig er det etablert eit eige forum for desse. Vidare er det utvikla nye verkemiddel som skal stimulere til auka innovasjonsinnsats i fagmiljøa.

NTNU sitt TTO har etablert fleire selskap og lisensavtalar med rot i idear frå fagmiljøa ved NTNU, og har arbeidd aktivt med idéutvikling gjennom FORNY og Discovery-finansierte prosjekt. Vi ser likevel ein relativt stor nedgang i nyskapingsresultata for 2017, både når det gjeld idear, patentsøknader og inngåtte lisensieringskontraktar. Dette er ikkje ei ønskt utvikling, men vi har tru på at nye tiltak som allereie er sette i verk, og auka leiarmerksemdu vil rette opp dette relativt raskt.

Den 19. januar 2018 kom Iselin Nybø, ny statsråd for forskning og høgare utdanning, med nyhendet om eit heilskapleg vedtak for campusutvikling. NTNU har fått ei arealramme og får høve til å føre opp inntil 92 000 kvadratmeter nybygg og byggje om 45 000 kvadratmeter ved campusen i Trondheim. Kostnadene er berekna til ni milliardar kroner, og utbygginga skal gjennomførast over ti år. Dermed følgjer regjeringa opp det tidlegare vedtaket sitt om ei heilskapleg og samanhengande utbygging på og nær Gløshaugen, og NTNU får med dette eit unikt høve til å skape framtidsuniversitetet som skal bidra til omstillinga av Noreg.

Styringsparametrar

For å belyse utviklinga har vi nytta styringsparametrane til KD for sektormål 2 (Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling). Tabellen under viser utviklinga dei siste tre åra (tala for 2015 er summen av fusjonspartnerane):

Iselin Nybø på videokonferanse med NTNU-leiarar på Oppdal 19. januar 2018.

Foto: Tore Oksholen/Universitetsavisen

Sektormål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling.	2015	2016	2017	Kommentar
Delen forskingsinnsats i MNT-fag	54	-	-	Ikkje nye tal for 2017.
Del masterkandidatar sysselsette i relevant arbeid eit halvt år etter fullført utdanning	74,56	-	-	Ikkje nye tal for 2017.
Bidragsinntekter frå Forskningsrådet per faglege årsverk (1000 kr)	201,5	214,3	232,6	Forbetring.
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per fagleg årsverk (1000 kr)	229,5	191,1	174,9	Nedgang. Utviklinga blir følgd nøye.

NTNU bruker verkemiddel frå Noregs forskningsråd i stor breidde, og vi har godt gjennomslag i konkurransen om midlar. NTNUs inntekter frå Forskningsrådet steig igjen frå 2016 til 2017, både målt i totale inntekter og i inntekter per faglege årsverk. NTNU er den enkeltaktøren i sektoren som henta flest midlar frå Forskningsrådet – nominelt over éin milliard kroner totalt i 2017. Det er ein auke på 13,7 prosent. Inntektene per faglege årsverk auka med 7,6 prosent. Dei fleste einingane har stabil eller auka NFR-finansiert aktivitet.

Det er ein nedgang i andre bidrags- og oppdragsinntekter på 3,4 prosent, samtidig som vi har ein vekst i faglege årsverk. Vi får dermed eit relativt stort fall i styringsparameteren «Andre bidrags- og oppdragsinntekter per fagleg årsverk». Dette kan indikere at aktiviteten som er finansiert av næringsliv og andre offentlege instansar, er lågare. Det er derimot tekniske og periodiseringmessige forhold ved rekneskapsføringa som gjer at vi vil vere varsame med å konkludere. Fleire fakultet har ein god vekst i BOA-aktiviteten mot næringslivet i 2017, blant anna gjennom aukande aktivitet ved dei nyaste SFI-a. Dei store sentera (SFI, FME) får finansiering både frå Noregs forskningsråd og næringslivet. Vi følgjer utviklinga nøye.

STERKE, INTERNASJONALT ORIENTERTE FAGMILJØ

Denne hovudprioriteringa byggjer opp under visjonen om at NTNU skal bli eit internasjonalt framstående universitet som leverer «kunnskap for ei betre verd». NTNU skal vere eit internasjonalt orientert universitet som har høg kvalitet i all forsking og kunstnarisk verksamhet. Vi ønskjer å ha fleire fagmiljø som hevdar seg i verdstoppen, og forsking som set tydelege spor etter seg. Utdanninga vår skal halde høg fagleg og pedagogisk kvalitet.

Tabellen under viser verksemål knytte til hovudprioriteringa i 2017. Mål nummer 11 og 12 inngår i utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet.

Hovudprioritering 3: Sterke, internasjonalt orienterte fagmiljø	
9. Vi skal bli ein meir aktiv internasjonal aktør gjennom å implementere Internasjonal handlingsplan i heile organisasjonen.	Målet er delvis nådd. Handlingsplanen er implementert, men internasjonaliseringsarbeidet blir vidareført.
10. Vi skal vidareutvikle og styrke forskingskulturen gjennom å implementere Publiseringsspolitikken i heile organisasjonen.	Målet er delvis nådd. Politikken er implementert, men kulturarbeidet blir vidareført.
11. Vi skal heve kvaliteten i forskinga og utvikle fleire fagmiljø på høgt internasjonalt nivå.	Arbeidet er fleirårig og i rute i tråd med planen. Målet blir vidareført i 2018.
12. Vi skal styrke den pedagogiske kompetansen og utvikle eit system for pedagogisk merittering.	Arbeidet er fleirårig og i rute tråd med planen. Målet blir vidareført i 2018.

Måloppnåinga i forhold hovudprioriteringa er god. Vi har gjennomført aktivitetane vi hadde planlagt. Mål nr. 10, 11 og 12 har ein lengre tidshorisont, og vi er i rute med arbeidet i tråd med planen.

Med fusjonen fekk NTNU ein større og meir samansett organisasjon, med ulike forskingstradisjonar og kulturar. Arbeidet med å styrke forskingskulturen er langsiktig, og det er for tidleg å sjå effektar allereie i 2017. Vi har derimot lagt eit godt grunnlag gjennom arbeidet med Internasjonal handlingsplan og Publiseringsspolitikken.

Det internasjonale forskingssamarbeidet har hatt ei god utvikling i 2017. Vi prioritærer å delta i Horisont 2020 fordi programmet gir oss høve til å heve kvaliteten på den faglege verksemda vår og gjere oss gjeldande på den internasjonale forskingsfronten. Halvvegs i Horisont 202 ligg vi an til å nå målet om ei samla inntekt frå rammeprogrammet på éin milliard kroner. Før jul nådde vi ein milepåle med hundre prosjekt til saman, og fleire av dei er koordinerte av NTNU.

NTNU legg vekt på å utnytte verkemidla i EU-programmet Erasmus+ aktivt, og fekk i 2017 innvilga eit kapasitetsbyggingsprosjekt, tre Erasmus Mundus Joint Master's Degrees (opprettning av fellesgradar) og ein kunnskapsallianse. I tillegg blei seks strategiske partnarskapar innvilga der NTNU er partner i fire og koordinator i to. NTNU er den norske institusjonen som deltek i flest strategiske partnarskapar.

Samarbeidet med Kina har teke seg kraftig opp, blant anna gjennom avtalar med Jiangsu Industrial Technology Research Institute og Shanghai Jiao Tong University. I november gjekk vi inn i seks bilaterale INTPART-prosjekt med USA, Japan, India, Tyskland, Canada og Brasil. I 2017 starta vi opp NTNU Alumni Chapters i Europa og Kina. Vi gjennomførte ein svært vellykka alumnuskonferanse i Brüssel i haust. Internasjonalt har innovasjons- og nyskapingsaktiviteten auka, blant anna gjennom deltaking i fleire av kunnskaps- og innovasjonsnettverka (Knowledge and Innovation Communities, KICs) til det europeiske innovasjons- og teknologi-instituttet (European Institute of Innovation and Technology, EIT.)

NTNU arbeider systematisk for å utvikle fleire fagmiljø på internasjonalt høgt nivå. Verkemidla i satsingsområda «NTNU Toppforskning» og «NTNU Toppundervisning» er viktige i så måte.

Stjerneprogrammet til NTNU held fram, og andre pulje med deltakarar starta opp i 2017. Samtidig har vi også sett i gang fase to av Onsager Fellows med åtte nye kandidatar. Karriereutvikling for vitskapleg tilsette er eit felt vi har prioritert dei seinare åra, og i 2017 styrkte vi satsinga med to nye tiltak: kurs for forskingsgruppeleiarar og pilotprosjektet «Postdoktorløftet». Erfaringane så langt er positive.

NTNU prioritærer utviklinga av innovativ utdanning, og tildelte betydelege midlar til ei rekke utviklingsprosjekt i 2017. Som ledd i arbeidet med å auke statusen til undervisning er det utvikla eit pedagogisk meritteringssystem for å godkjenne og heidre dyktige undervisarar. I 2017 har vi gjennomført ein pilot som resulterte i at ni forelesarar blei meritterte i første runden.

Styringsparametarar

For å belyse utviklinga har vi nytta KDs styringsparameter for sektormål 1 (Høg kvalitet i utdanning og forsking). Tabellen under viser utviklinga dei siste tre åra (tala for 2015 er summen av fusjonspartnarane):

NTNU-Stipendiat Franco Mbise intervjuar gjeterar i Tanzania.

EU-prosjektet AfricanBioServices har som mål å finne dei best moglege løysingane på korleis menneske, plante- og dyreliv i Serengeti-Mara-regionen i Aust-Afrika kan sameksistere. Blant det som påverkar samspelet, er klimaendringar, befolkningsvekst og ulike interessekonfliktar. Prosjektet samlar nærmere 100 forskarar frå Afrika og Europa, og er eit av dei største EU-prosjekta NTNU har hatt så langt. Området det blir forska på, inkluderer blant anna Maasai Mara og Serengeti nasjonalpark, som står på lista over UNESCOs verdsarvområde.

(Foto: Per Harald Olsen/NTNU)

Sektormål 1: Kvalitet i utdanning og forsking	2015	2016	2017	Kommentar
Del studentar på bachelorutdanning som gjennomførte på normert tid (%)	44,53	46,94	49,43	Forbetring.
Del studentar på masterutdanning som gjennomførte på normert tid (%)	57,97	52,05	47,52	Nedgang. Området har høg merksemd for å snu utviklinga.
Del uteksaminerte kandidatar tekne opp på doktorgradsprogram seks år tidlegare (%)	64,61	72,29	69,37	Nedgang. Naturlege svingingar.
Fagleg tidsbruk (timar) per veke blant heiltidsstudentar	36,82	37,67	36,78	Nedgang. Naturlege svingingar.
Skår på korleis studentane oppfattar studiekvaliteten	4,14	4,07	4,05	Stabilitet.
Tal publiseringspoeng per fagleg årsverk	1,24	1,21	-	Nedgang. Kjem av høgare vekst i faglege årsverk enn vekst i publiseringspoeng.
Verdien av Horisont 2020-kontraktar per FoU-årsverk (i tusen euro)	5827	6286	-	Ikkje nye tal for 2017.
Del utreisande utvekslingsstudentar Erasmus+ av totalt tal studentar	0,72	1	1,25	Forbetring.

I kva grad studentane gjennomfører på normert tid, kan fortelje oss noko om kvaliteten i utdanningane og læringsmiljøet. NTNU har over lengre tid hatt utfordringar knytte til for låg gjennomstrøyming og høgt fråfall. For 2017 er det ei betring på bachelor, mens det framleis er nedgang for toårige masterar. Ei lang rekke tiltak har vore og vil bli gjennomførte for å forbetre resultatata. Resultata frå Studiebarometret viser at studentane ved NTNU arbeider godt og vurderer studiekvaliteten som god, samtidig gir undersøkinga oss viktige innspel til forbetringar.

Doktorgradsproduksjonen ved NTNU held seg på eit stabilt høgt nivå, samtidig som gjennomføringsgraden har naturlege svingingar. I 2017 er det gjort ein del grep for å styrke ph.d.-utdanninga.

Vitskapleg publisering er ein viktig kvalitetsindikator, og i 2017 er resultatet forventa å liggje om lag på same nivået som i 2016 (endelege tal blir først klare i april), og vi ventar ein auke på nivå 2. Vi forventar derimot at publiseringspoenga per faglege årsverk går noko ned, fordi veksten i årsverk er høgare enn veksten i publiseringspoeng.

3.2 Eitt NTNU

<i>Verksemndsmål for NTNU for 2017:</i>	1. Vi skal implementere ei ny organisering som fremmar kvalitet og skaper fagleg synergi. 2. Vi skal heve kvaliteten i studieporteføljen gjennom samordning og effektivisering. 3. Vi skal forbetre, standardisere og digitalisere utvalde arbeidsprosesser.
<i>Støttar sektor-mål 1 og 2:</i>	1. <i>Høg kvalitet i utdanning og forsking</i> 2. <i>God tilgang til utdanning</i> 3. <i>Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling</i>

Hovudprioriteringa «Eitt NTNU» handlar primært om å integrere dei fire fusjonerte einingane, der vi utviklar oss som institusjon til beste for alle partnarane, legg til rette for å hauste gevinstar av fusjonen og byggje NTNU-identiteten.

Verksemndsmål 1

VI SKAL IMPLEMENTERE NY ORGANISERING SOM FREMMAR KVALITET OG SKAPER FAGLEG SYNGRI.

Frå 2017 blei det sett i verk ny organisasjonsstruktur ved NTNU. Dette skjedde etter omfattande utgreiingar og styrebehandlingar av fakultets- og instituttstrukturen i 2016.

Fagleg tilhøyrsel er hovudprinsippet for den nye organisasjonsstrukturen. Det inneber ei fagleg integrering på tvers av fagmiljøa i Trondheim, Ålesund og Gjøvik. Organisasjonen består no av åtte fakultet med 53 institutt, i tillegg til Vitskapsmuseet, som har to institutt. Også den nye administrasjonsstrukturen blei sett i verk frå 2017, etter utgreiingar og innplasseringsprosess på førehand i 2016.

Gjennom heile året har det vore lagt ned ein betydeleg innsats i å utarbeide faglege plattformer for dei nye fagmiljøa og overordna strategiar på fakultets- og NTNU-nivå. Den reviderte strategien for NTNU blei vedteken i desember 2017. Strategiane til fakulteta og institutta kjem våren 2018. Fakulteta rapporterer at strategiprosessen har verka samlande. Ein har brukt strategisamlingane til å bli betre kjende, til kulturbygging og utvikling av felles målbilete.

Samlokalisering av Trondheims-miljøa er ein føresetnad for å kunne ta ut gevinstane frå den nye faglege organiseringa. Jakta på formålstenlege løysingar som kunne realiserast på relativt kort sikt, har vore ein krevjande prosess for leiarar, tilsette, tillitsvalde og studentar. Hovudgrepa som blei vedtekne hausten 2017, inneber at vi samlar lærarutdanningane på Kalvskinnet og teknologimiljøa på Gløshaugen. Enkelte administrative einingar blir flytta for å gi plass til fagmiljøa. Det praktiske flyttarbeidet starta i 2017, men vil i hovudsak gå føre seg i 2018 og vidare inn i 2019.

Som ledd i arbeidet med fagleg integrasjon blei det etter fusjonen sett ned arbeidsgrupper som skulle greie ut og gi tilrådingar om eit samordna og heilskapleg studietilbod på områda helse, IKT, lærar/lektor, naturvitenskap, teknologi og økonomi/leiring. Utgreiingane blei leverte ved årsskiftet 2016/2017. Tilrådingane blei i 2017 følgde opp i studieporteføljeprosessane på fakulteta. Det blir arbeidd med å koordinere og slå saman overlappande studieprogram, nye fellesemne og ta andre grep for å effektivisere porteføljen av studieprogram.

Opninga av fakultetet

Det nyaste fakultetet ved NTNU, Fakultet for økonomi, blei offisielt opna 10. januar 2017. På biletet klipper finansminister Siv Jensen snora, flankert av rektor Gunnar Bovim og dekan Monica Rølsen med studentar frå Institutt for internasjonal forretningsdrift i Ålesund og Institutt for industriell økonomi og teknologileiing i Trondheim som snorhaldarar. Opninga var prega av debattar rundt framtida for økonomifaget, av fordelene med å kombinere økonomi og teknologi i utdanninga og kva som ventar oss med auka digitalisering, globalisering og nye typer arbeidsplassar.

Foto: Ole Martin Wold

1. august 2017 starta ein ny åremålsperiode for linjeleiarane ved NTNU. På NTNU og ved fakulteta er det sett i gang ei rekke tiltak for å lære opp nye leiatar og samkøyre nye leiargrupper. Nye studieprogramråd er oppnemnde for å ta strategisk ansvar for utvikling og kvalitet på deira respektive fagområde.

NTNU følgde i 2017 opp kravet frå departementet om innsparing i offentleg sektor ved å redusere talet på årsverk i administrative funksjonar og satse på effektivisering av administrative prosessar. Fleire fakultet og avdelingar rapporterer at det har vore krevjande å få ein ny organisasjon til å fungere, samtidig som ein skulle drive endringsarbeid. Det har teke meir tid enn føresett å utvikle og setje i verk nye gjennomgåande administrative prosessar, men det er venta at arbeidet gir positive effektar i 2018. Fakulteta har bidratt aktivt i dette arbeidet, og har også drive eit betydeleg utviklingsarbeid sjølv. I arbeidet har det vore særleg merksemrd mot å betre arbeidsflyten mellom nivåa i organisasjonen og å få ein meir effektiv dataflyt mellom administrative system som har betydning for kvaliteten i primærverksemda. Nye samhandlingsverktøy er tekne i bruk i heile organisasjonen og støttar opp under det faglege og administrative utviklingsarbeidet.

Siviløkonomutdanning i Ålesund
Institutt for internasjonal
forretningsdrift i Ålesund har endra
masterprogrammet i international
business and marketing. Studentar
som startar hausten 2018, kan kalle
seg siviløkonomar etter å ha fullført
utdanninga. Ålesund har ikkje hatt
siviløkonomutdanning tidlegare, og
dette er ein direkte konsekvens av
fusjonen.

Foto: Tony Hall

Verksemndsmål 2

VI SKAL HEVE KVALITETEN I STUDIEPORTEFØLJEN GJENNOM SAMORDNING OG EFFEKTIVISERING.

For å realisere dei forventa gevinstane av fusjonen rettar vi særleg stor merksemrd mot strategisk arbeid med studieporteføljen. Målet om å samordne og effektivisere studieporteføljen krev at studieplanarbeidet er omfattande og langsiktig, og ein vesentleg del av arbeidet handlar om fagleg integrasjon innanfor utdanningsområda ved NTNU.

Før vi kan samordne og eventuelt slå saman studieprogram, må vi utvikle felles basisemne innanfor parallelle studietilbod. Det blir arbeidd med å få på plass felles emnestorleik og ei ny fellesemneordning¹ som blir implementert frå og med studieåret 2019/20. Den nye fellesemneordninga skal omfatte alle bachelorprogramma og alle studieprogramma som fører til høgare grad eller profesjonsstudium. Vi har framleis «Ekspertar i team» som obligatorisk emne på masternivå. Særleg innanfor dei treårige ingeniørutdanningane og helsefagutdanningane har det vore stor aktivitet i 2017 for å få koordinert og planlagt innføringa av dei nye ordningane for fellesemne og felles emnestorleik, med omfattande samordningar i studieporteføljen og kommande endringar i rammeplanar og retningslinjer.

I 2017 har det vore arbeidd med å standardisere rutinar og grunnlagsdata for timeplanlegging, i tillegg til å implementere eit nytt felles timeplansystem – TP. Dette er viktige grep for å realisere gevinstane av samordninga. Det blir arbeidd for å ytterlegare forbetre planprosessane for studieåret 2018/19. Sentralt i eit slikt forbettingsarbeid er eit større utviklingsprosjekt for å standardisere og effektivisere studieplanprosessen. Eit forprosjekt tok til hausten 2017, og i 2018 startar eit hovudprosjekt som omfattar utvikling av arbeidsmetodikk og verktøy for dei sentrale prosessane i studieplanarbeidet.

Styrkt studieprogramleiing er sentralt i arbeidet med å utvikle kvaliteten i utdanningane. Fakulteta har i 2017 implementert mandat for studieprogramleiarar. Nytt mandat for studieprogramråd er utarbeidd og blir implementert i 2018. Det er gjennomført leiarutviklingsprogram og samling for studieprogramleiarar. I 2017 er kvalitetsmeldingsprosessen utvikla vidare, og ein ny mal for meldingar frå fakulteta til rektor om kvalitet i utdanninga er implementert. Med den nye malen er merksemda mot kvalitet i studieprogramma auka, og samanhengen mellom det systematiske kvalitetsarbeidet på fakulteta og utviklinga av porteføljen blir tydelegare.

¹Den nye fellesemneordninga omfattar ei revidering av ex.phil. og utvikling av nytt områdeemne.

Femårige grunnskolelærarutdanningar (masterprogram) for 1.–7. trinnet og 5.–10. trinnet blei starta opp frå og med studieåret 2017/18. Fagfordjupingane er norsk, matematikk, engelsk, naturfag, samfunnssfag, KRLE, kroppsøving, musikk, spesialpedagogikk og profesjonspedagogikk.

I utviklingsavtalen står det at lærar- og lektorutdanningane skal følgjast spesielt gjennom to indikatorar: gjennomsnittleg karakterpoeng ved opptak og gjennomføring i avtaleperioden. For lektorutdanningane har dei gjennomsnittlege karakterpoenga ved opptak for møtte studentar auka dei siste åra, og var på 48,4 i 2017 (opp frå 48,1 i 2016). Tilsvarande indikator for dei nye femårige grunnskolelærarutdanningane i 2017 var 43,6 (42,6 for 1.–7. trinnet og 44,5 for trinn 5–10). NTNU skal etter avtalen også følgje med på mengda av FoU-prosjekt knytte til universitetsskolane. Per i dag er det tolv FoU-prosjekt og fire ph.d.-ar knytte til universitetsskoleordninga.

Verksemds mål 3

VI SKAL FORBETRE, STANDARDISERE OG DIGITALISERE UTVALDE ARBEIDSPROSESSAR.

NTNU vedtok i 2016 å plassere prosesseigarskapen for gjennomgåande administrative prosessar hos direktørar og prorektorar. Frå 2017 har organisasjonsdirektören, økonomi- og egedomsdirektören og prorektor for utdanning i fellesskap oppretta eit forbettingsprogram for å koordinere arbeidet med forbeting, standardisering og digitalisering av gjennomgåande administrative prosessar. Tre sentrale prosessforbetringstiltak er organiserte under denne paraplyen: «Plan, budsjett og oppfølging» (PBO), «Studieplanlegging» og «Rekruttering av fast vitskapleg tilsette». Dei skisserte tiltaka på kvart område har ulik grunngiving, men eitt fellestrekke er den store etterspørselelsen etter og potensialet for effektivisert arbeidsflyt og betre kvalitet gjennom å utvikle felles rutinar og digitale støtteverktøy. Dei planlagde forbettingstiltaka på kvart område er i ulik fase og har ulik tidshorisont.

Ved sida av desse tre sentrale forbettingstiltaka har dei fleste einingane i organisasjonen sett i verk eigne prosjekt for å standardisere og forbetre administrative prosessar som følgje av fusjonen. Tilsvarande har fleire andre tiltak vore med på å effektivisere dei administrative prosessane, som innføringa av nytt timeplanleggingssystem, overgangen frå fasttelefon til Skype for Business m.m. Vi har også hatt stor effekt av å ta i bruk og tilpassa skybasert samhandlingsteknologi, blant anna gjennom bruk av Office 365.

Hausten 2017 blei det sett i gang arbeid med å opprette et digitaliseringsprogram for å koordinere og prioritere arbeidet vidare med å digitalisere administrative støtteprosessar. Programmet trer i kraft frå 2018 og har ei budjetramme på cirka 80 millionar kroner det første året.

Forbetring av gjennomgåande prosessar

Innanfor verksemderstyringa har vi som mål å få på plass ein redefinert, standardisert, digitalisert og effektivisert PBO-prosess innan mars 2019, slik at vi kan ta han fullt i bruk ved planlegginga av 2020. Arbeidet inneber blant anna å utvikle eit felles sett av malar og verktøy samla i ei digital plattform (BEVISST), noko som vil forenkla arbeidet i dag betydeleg, fjerne dobbeltarbeid og redusere risiko for feil. NTNU bruker i dag om lag 150 årsverk på PBO-prosessen, og det er venta at ei fullt implementert BEVISST-plattform vil redusere tidsbruken med ti-femten prosent. Den største forventninga om gevinst for NTNU er knytt til betre kvalitet i plan-, budsjett- og oppfølgingsarbeidet. Med eit betre kunnskapsgrunnlag og ei raskare oppdatering av prognosar og rapportar vil BEVISST gjere NTNU i stand til å drive ei langt meir treffsikker verksemde- og økonomistyring.

«Rekruttering» forventar å ferdigstille prosessrevisjonen sin våren 2018. Målet er å sikre at NTNU får rett person med rette kvalifikasjonar på plass til rett tid. Å redusere omløpstida frå utlysing til tilsetjing er eit sentralt delmål. For å oppnå dette blir det utvikla ein ny felles standardprosedyre for tilsetjingar ved NTNU, med felles malar og kvalitetskrav og færre saksbehandlingsledd. Prosjektet tek også for seg mindre endringar i og integrasjonar mellom eksisterande digitale verktøy for å redusere dobbeltarbeid og risiko for feil. Prosjektet har etablert målesystem for å følgje med på korleis omløpstida utviklar seg frå utlysing til tilsetjing.

«Studieplan» har i 2017 gjennomført kartleggingar og forprosjekt for å avklare rammer og innhald for eit hovudprosjekt som skal starte i 2018, og som er venta å vare ut 2020. Målet er at prosessen med å revide studieplaner, frå avgjerd om revisjon til endeleg vedtak og publisering av ny studieplan i relevante verktøy, skal samordnast i éin felles prosess som støttar den systematiske utviklinga av kvalitet og relevans i utdanninga. Eit sentralt delmål er å utvikle systemverktøy som støttar heile prosessen, der data blir lagde inn éin gong, blir integrerte med FS og blir publiserte til andre system frå éi autorativ kjelde. Prosessen i dag er prega av mange system, rutinar og verktøy, og konsekvensane av dette er tungvinte arbeidsprosesar, mykje manuelt arbeid og lite effektivt vedlikehald og lite effektiv opplæring. Ved sida av auka kvalitet i studieplanlegginga ventar vi ein gevinst i form av redusert tidsbruk på om lag ti–tjue prosent.

Teknologidesign og ledelse ved Gjøvik.

Foto: Anders Gimmestad Gule

Digitalisering på utdanningsområdet

I 2017 har det vore stor aktivitet knytt til digitalisering på utdanningsområdet. Dei største enkeltprosjekta er innføringa av eit nytt e-læringsssystem, Blackboard, og arbeidet med digital vurdering.

6700 tilsette og 40 000 studentar tok i bruk Blackboard hausten 2017. Bytte av e-læringsssystem har vore eit omfattande og krevjande arbeid. Overgangen har gått bra, men det er framleis behov for utvikling. Med ei slik plattform på plass har vi eit godt utgangspunkt for vidare utvikling. Framover må funksjonaliteten forbetraast og opne for meir pedagogisk støtte og forbetring av arbeidsprosesar.

Digital vurdering er etterspurd, og det er behov for å auke kapasiteten på gjennomføringa av digitale skoleeksamenar. Ved NTNU er om lag tjue prosent av eksamenane digitale. Vi ønskjer å auke denne delen, og ser samtidig på korleis vi kan legge til rette for meir bruk av alternative vurderingsformer.

Automatisering/robotisering under utprøving

Fleire administrative einingar er i utprøvingsfasen når det gjeld automatisering og robotisering. Andre einingar orienterer seg i marknaden og er i ferd med å byggje opp kompetanse på feltet.

Økonomiavdelinga har køyrt eit pilotprosjekt på RPA (robotic process automation). Målet har vore å etablere ei innleiande forståing og sjå på korleis dette kan skape verdi for NTNU, i tillegg til å starte utvikling, setje i produksjon og forvalte, og å avklare effektivitet, kompleksitet og resultat (gevinst). Tre aktuelle prosessar er valde ut for piloten. To av dei blei sett i produksjon i siste halvåret av 2017, og den siste er testa og blir sett i produksjon no.

Avdeling for dokumentasjonsforvalting ser på korleis vi kan automatisere registreringane i saks- og arkivsystemet ePhorte for to prosessar: klage og grunngiving på sensur og innlasting av signerte vitnemål. Begge desse prosedyrane er regelstyrte og ressurskrevjande og kan med fordel automatiserast. Erfaringane vil kunne overførast til fleire andre prosessar.

3.3 Nasjonal premissleverandør

Verksemndsmåla for NTNU for 2017:	4. Vi skal auke relevansen vår og vidareutvikle samarbeidet vårt med arbeidslivet gjennom å implementere politikkane for samarbeid med arbeidslivet og for etter- og vidareutdanning. 5. Vi skal styrke forskingsgrunnlaget og relevansen til profesjonsutdanningane. 6. Vi skal synleggjere og auke nyskapingsaktiviteten med utspring frå klyngjer og senter. 7. Vi skal planleggje ein framtidsretta, samla campus som kan bli modell for framtidige offentlege utbyggingar i Noreg. 8. Vi skal skape fleksible læringsareal på alle campusar som er tilpassa nye læringsformer.
Støttar sektor- mål 1 og 2:	1. Høg kvalitet i utdanning og forsking 2. Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Hovudprioriteringa famnar om det nasjonale og regionale samfunnsoppdraget til NTNU. Samarbeids- og nyskapingskulturen må i enda større grad vere ein del av alle fagmiljøa våre. NTNU ønskjer å vere den mest attraktive studiestaden i Noreg, og ein føretrekt samarbeidspartner og arbeidsgivar.

Verksemndsmål 4

VI SKAL AUKE RELEVANSEN VÅR OG VIDAREUTVIKLE SAMARBEIDET VÅRT MED ARBEIDSLIVET GJENNOM Å IMPLEMENTERE POLITIKKANE FOR SAMARBEID MED ARBEIDSLIVET OG FOR ETTER- OG VIDAREUTDANNING.

Arbeidet med å systematisk styrke samarbeidet med arbeidslivet er forsterka i den nye strategien for NTNU som blei utarbeidd hausten 2017. Vi valde dessutan å involvere ei rekke av samarbeidspartnarane våre i samfunns- og arbeidslivet i prosessen med å utarbeide strategien.

Fakulteta rapporterer allereie om mange konkrete tiltak. Til dømes har Humanistisk fakultet gode erfaringar frå forsøket sitt med å tilsetje arbeidslivskontaktar i små stillingsdelar for å få til ei tettare kontakt mellom arbeidslivet og fagmiljøa. Vidare har Vitskapsmuseet tatt eit godt grep om å vere tydeleg til stades regionalt i Trøndelag, særleg innanfor kulturminneforvaltning og formidling.

Samarbeidet med arbeidslivet blir sikra gjennom studieprogramråda. Vidare er dette eit hovudfokus for NTNU Råd for samarbeid med arbeidslivet, der det blir gitt konkrete innspeil på eit overordna nivå. Samarbeidet skjer innanfor alle kjerneområda våre, og der samarbeidet mellom studentane og arbeidslivet er mest synleg gjennom praksisen og bachelor- og masteroppgåvane deira.

NTNU er ein nasjonal premissleverandør innanfor fagområda naturvitenskap og teknologi og når det gjeld innovasjon og entreprenørskap, men også på dei andre profesjonsområda, med tverrfagleg samspel mellom teknologi og medisin, helse, humaniora, økonomi og samfunns- og utdanningsvitenskap. Dette kjem til synes både gjennom forskings- og innovasjonssamarbeid i dei ulike sentera og klyngjene, gjennom utdanninga av bachelor-, master- og ph.d.-kandidatar og gjennom ein del teknologiutdanninger der NTNU er den einaste som gir tilbodet.

NTNU Energy Transition

NTNU og Statoils store satsing NTNU Energy Transition arrangerte sin første konferanse «Strategies for a sustainable energy future» som blei ein møteplass der internasjonal ekspertise, politikarar, industri og NGO-ar debatterte om energisistema for framtida.

Foto: Ole Martin Wold

NTNU er allereie ein av dei største tilbydarane av etter- og vidareutdanning blant universiteta i Noreg, og har ei stor breidde i tilbodet. 2017 har vore eit år der merksemda har vore retta mot fagleg integrasjon og studieportefølje også på dette området. Året har også vist at det er eit aukande behov for vidareutdanning som oppfyller dei nye kompetansekrava, og det er utvikla nye tilbod i tett samarbeid med arbeidslivet. Innsatsen skal aukast for å dekke omstillingsbehovet i arbeidslivet. Arbeidet som blei sett i gang på slutten av 2017, er ei direkte oppfølging av NTNUs strategi for 2018–2020.

Verksemadmål 5

VI SKAL STYRKJE FORSKINGSGRUNNLAGET OG RELEVANSEN TIL PROFESJONSUTDANNINGANE.

Gjennom fusjonen har eit fleirtal av fakulteta ved NTNU fått eit betydeleg innslag av profesjonsutdanninger på bachelornivå. Implementeringa av den nye fakultets- og instituttstrukturen har prega arbeidet i 2017, ikkje minst gjennom planlegginga og delvis gjennomføringa av samlokaliseringa av fagmiljø.

Parallelt har det vore arbeidd med strategiar på alle nivå i organisasjonen. Det har vore heilt avgjerande for å få til ei vellykka integrering og utløyse dei synergieffekta ne vi ønskjer å oppnå. Fakulteta rapporterer om ei brei interesse og eit stort engasjement i desse prosessane. Det vil ta nokre år før samlokaliseringa av fagmiljøa i Trondheim er fullført, og noko er også avhengig av campusutviklingsprosjektet. Vi har likevel stor tru på at integrerte fagmiljø som deler kunnskap og kompetanse, lærings- og forskingsinfrastruktur, vil styrke forskingskulturen og den forskingsbaserte undervisninga. Samtidig bidrar erfaringa bachelorutdanninga har med tett arbeidslivskontakt og mykje praksis, til å løfte profesjonsutdanninga på masternivå og sikre at kandidatane til NTNU er relevante for arbeidsmarknaden.

Ny revisorutdanning i Trondheim

Etter ei endring i revisorforskrifta har NTNU Handelshøyskolen oppretta eit toårig masterprogram i rekneskap og revisjon med fleire teknologiemedle som gir kandidatane frå NTNU ein helt unik kompetanse i revisorfaget. Teknologiemedle blir leverte av IE-fakultetet, og er skreddarsydd for dette studieprogrammet.

Foto: Elin Iversen

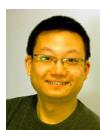
Frå rapportane frå fakulteta kan vi nemne at SU-fakultetet har gjennomført ein forskingskonferanse som retta merksemda mot felles forskingskultur og faglege relasjonar, og ein utdanningskonferanse der læringsmiljøet var overordna tema. Fakultetet har vidare arbeidd med fagleg integrasjon i lærar- og lektorutdanningsane og idrettsutdanningane. Teknologifakulteta (IE, IV og NV) har fokusert på samlokaliseringssprosjektet og strategiutvikling for samhandling og kulturbrygging. IV-fakultetet gjennomfører ein eigen pilot på fagleg integrasjon, og NV-fakultetet har hatt kurs for alle nyrekrytterte og tidlegare høgskoletilsette. MH-fakultetet har jobba med å skape fagleg synergi og effektivisering i den nye instituttstrukturen sin, og ØK-fakultetet har gjennomført fire strategisamlingar med stort engasjement.

Verksemadmål 6

VI SKAL SYNLEGGJERE OG AUKE NYSKAPINGSAKTIVITETEN MED UTSpring FRÅ KLYNGJER OG SENTER.

NTNU samarbeider tett med både eksisterande næringsliv og offentleg sektor gjennom ulike innovasjonsprogram. Styret meiner det er ei viktig oppgåve for NTNU å medverke til denne kunnskapsoverføringa mellom NTNU og eksternt arbeidsliv, i omstillinga av det norske arbeidslivet. NTNU leier til saman 16 senter (SFI, SFF, FME-er) og er partnar i 17 senter. Det har vore jobba aktivt med å posisjonere NTNU inn i fleire nye KIC-nettverk (Knowledge and Innovation Communities) i EIT-programmet (European Institute of Innovation & Technology), og NTNU er no partnar i Climate KiC og EIT Raw Materials. Vitskapsmuseet er langt framme internasjonalt når det gjeld å bruke nye formidlingsmetodar, eksempelvis bruk av geofysiske metodar innanfor arkeologi.

NTNU har lang tradisjon for å samarbeide med Trondheim kommune (TK). I 2017 er samarbeidet formalisert gjennom ein overordna samarbeidsavtale. Innhaldet er utvida, og samarbeidet har ført til etableringa av eit nasjonalt pilotprosjekt,

Førsteamanuensis
Bian Yang (til
venstre), fikk mye
medieoppmerk-
somhet for en

sikkerhetsløsning for lagring av fingeravtrykk utviklet ved Center for Cyber and Information Security (CCIS) ved NTNU i Gjøvik. Patentet er solgt til amerikanske CrossMatch som står for sikkerhetsløsninger for fingeravtrykk på grenseoverganger inn til USA.

Universitetskommune 3.0. Prosjektet skal resultere i eit heilskapleg forskings-, utviklings- og innovasjonssamarbeid mellom NTNU og TK, der merksemda blir retta mot innovasjon og omstilling i offentleg sektor innanfor fem verksemderområde. På verksemderområdet «Helse og velferd» blir arbeidet med Universitetskommune 3.0 og samarbeidet gjennom integrert universitetssjukehus sett i ein samanheng.

I februar 2017 starta senteret SFU Engage (Center for engaged education through entrepreneurship), som er eit samarbeid mellom NTNU og Nord universitet. Senteret skal bidra til at studentane i framtida har haldningar og ferdigheter innanfor entreprenørskap som gjer at dei kan oppre som endringsagentar i ulike samanhengar. Engage har også sett i gang eit større prosjekt som rettar søkjelyset mot berekraft og entreprenørskap. Dette skjer i samarbeid med dei tverrfaglege satsingsområda «Berekraft» og «Energi». Senteret har gjennom hausten 2017 samarbeidd med Flyktninghjelpen om å etablere eit nav for entreprenørskap – entrepreneurial hub – i flyktningleiren Katuma i Kenya.

NTNUs TTO har stor aktivitet på feltet selskapsetableringar og lisensieringskontraktar med bakgrunn i idear frå fagmiljøa ved NTNU, og særleg idéutvikling gjennom FORNY- og Discovery-finansierte prosjekt. Det er likevel ein liten nedgang i resultatet for 2017. Tilbakegangen kjem av naturlege syklusar og etterverknader av fusjonsprosessen. Det er fleire døme på godt forskingsbasert innovasjonsarbeid ved NTNU, som for eksempel aktiviteten til NTNU-professor Nuria Espallargas og gründer av Seram Coatings. Ho vann gründerprisen «Female entrepreneur 2017» frå Innovasjon Noreg.

Satsinga NTNU har på studentinnovasjon viser framleis gode resultat, blant anna gjennom mange tildelingar til NTNU-studentar gjennom Forskingsrådets innovasjonsprogram StudENT. Her blei 8 av til saman 22 gründerstipend i 2017 gitt til NTNU-studentar. Gjennom NTNU TTO er det registrert 70 innkomne studentidear og sju nye føretak etablerte av studentar. Desse registreringane er ikkje tekne med i innrapporteringa til DBH. Studentbedrifta AgriMare Bio SB frå NTNU fekk Ungt Entreprenørskaps pris som den beste studentbedrifta i Noreg, og oppnådde sølv i EM for studentbedrifter i Helsinki.

I samband med oppfølginga av utviklingsavtalen med KD har vi gått gjennom økosystemet for nyskaping, og det er sett i verk ulike tiltak som vil bli realiserte i 2018. For å gjere nyskaping og innovasjon til eit meir tydeleg ansvarsområde, og gjennom dette skape eit større leiarfokus i organisasjonen, er det oppnemnt prodekanar med innovasjonsansvar på alle fakultet, samtidig som det er etablert eit eige forum for dei. Vidare er det sett i gang eit prosjekt der målet er å utvikle eit nytt kunnskapsgrunnlag med forslag til tiltak og verkemiddel for auka nyskappingsaktivitet. Tilsvarande er eit prosjekt i gang for å utvikle eit heilskapleg indikatorsett for å måle og synleggjere nyskappingsaktiviteten på institutta og i klyngjer/senter. Det sistnemnde prosjektet er tett kopla til verksemderområdet BEVISST ved NTNU.

Det er utvikla to nye innovasjonsverkemiddel, «NTNU Innovasjonsstipend» og «Strategisk program for kunnskapsbasert innovasjon ved NTNU». Det siste er eit målretta tiltak for å auke omsetninga av kunnskap, teknologi, metodar, resultat og idear for forskinga ved NTNU til konkrete innovasjonar. Midlane blei lyste ut i 2017, og det blir tilsett minst ti treårige 100 prosent stillingar i fagmiljøet med oppstart frå hausten 2018. Arbeidet blir konsentrert om målretta idésøk og vidareutvikling av resultata til konkrete innovasjonar, slik at ein utløyser meir av innovasjonspotensiilet i forskinga og bidrar til meirverdi for samfunnet. Eit eige kompetanseprogram inngår som ein del av satsinga.

Verksemderområd 7

VI SKAL PLANLEGGJE EIN FRAMTIDSRETTA, SAMLA CAMPUS SOM KAN BLI MODELL FOR FRAMTIDIGE OFFENTLEGE UTBYGGINGAR I NOREG.

NTNU i Trondheim skal over dei kommande åra samlast i ein campus i området rundt Gløshaugen. I samband med dette gjennomfører NTNU i 2017 og 2018 fleire

Professor Nuria Espallargas blei kåra til årets kvinnelege teknologigründer 2017 under Technoport. Espallargas har utvikla ein metode for å omdanne silisiumkarbid til flytande form.

Foto: Kristoffer Furberg/Universitetsavisa

delprosjekt, der dei tre hittil mest sentrale har vore «Fysisk plan / Planprogram», «Fagleg lokalisering» og «Kartlegging og konseptutvikling». Resultata frå desse delprosjekta utgjer masterplanen for vidare utvikling av ein samla campus i Trondheim.

Den fysiske planen er NTNUs prinsipp-plan, som greier ut om ulike plasseringar av byggjeområde og kapasitet, det vil seie kor mange kvadratmeter det er plass til i desse byggjeområda. Fysisk plan er vedlegg til eit planprogram som vil ligge til offentleg høyring våren 2018, og som blir fastsett av bystyret i Trondheim hausten 2018.

I samband med den faglege lokaliseringa er det sett ned eit representativt utval. Den 10. november leverte utvalet delrapport1: Prinsipp og kriterium for fagleg lokalisering. Delrapport 2 frå utvalet, tentativt i mai 2018, vil gi ei tilråding til ei prinsipiell fagleg lokalisering.

Delprosjektet «Kartlegging og konseptutvikling» skal kartleggje den eksisterande situasjonen og utforske korleis ein best kan utnytte arealet med tanke på bruk og aktivitetar. Hensikta er å få på plass eit datagrunnlag for å skildre og tilrå arealkonsept for ulike typar areal, blant anna arbeidsplassar, læringsarenaer, knutepunkt, studentvelferd og frivillig innsats og areal for samarbeidspartnarar.

Kunnskapsdepartementet (KD) bad NTNU og Statsbygg om å utarbeide i fellesskap eit grunnlagsmateriale for avgjerd i regjeringa om konseptutval for «Framtidig lokalisering av campus for NTNU», jf. brev av 1. september 2017. Materialet bygde på gjeldande konseptvalsutgreiing (2014), KS1-rapport (2015 og andre utgreiinger som er relevante for oppdraget. Rapporten blei send til Kunnskapsdepartementet 27. november 2017. Avgjera i regjeringa blei formidla til NTNU frå statsråd Nybø 19. januar.

I etterkant av avgjerala i regjeringa blir det også etablert fleire delprosjekt, blant anna studiar av korleis dei mest «modne» byggjeprosjekta kan realiserast, og interne prosjekt for å sikre ønskt teknisk standard, miljøambisjon osv.

Verksemndsmål 8

VI SKAL SKAPE FLEKSIBLE LÆRINGSAREAL PÅ ALLE CAMPUSAR SOM ER TILPASSA NYE LÆRINGSFORMER.

NTNU realiserte i 2017 tre pilotprosjekt for nye undervisningsformer. Sentralt i dette er utviklinga av areal som er fleksible slik at ein kan ha variasjon i bruken både i løpet av døgnet og i løpet av året.

Eit tradisjonelt auditorium i Realfagbygget blei bygd om til eit interaktivt gruppeundervisningsrom (R2) med 28 gruppestasjonar. Kvar stasjon har skjerm som kommuniserer med dei andre gruppestasjonane, og med lerretet til faglæraren framme i undervisningsrommet. Faglæraren/undervisaren har regi på kva innhold som blir delt på skjermene. R2 blir brukt både i formelle undervisningssituasjonar og ved meir uformelle gruppearbeid. Utanfor undervisningstida blir rommet i utstrekkt grad brukt av studentane til arbeidsplassar.

Det er etablert to VR-laboratorium for innovative virtuelle og fysiske læringsarenaer. Budsjettet for pilotane var på til saman ti millionar kroner. Prosjekta er gjennomførte på campusane Gløshaugen, Øya og Dragvoll. Vi gjennomfører ei følgjeevaluering av alle pilotane for å skaffe betre kunnskap og erfaring som kan førast vidare i utbygginga av campusprosjektet ved NTNU.

Utover dette realiserte NTNU også enkelte mindre ombyggingar for å leggje betre til rette for meir uformelle læringsarenaer og møteplassar, med sikte på å forbetre læringsmiljøet for studentane.

Ved NTNU opplever vi at interessa for læringsmiljø som legg til rette for nye undervisningsformer, er stigande. R2 blei innvigd av Kunnskapsministeren den 25. september 2017.

Foto: NTNU

3.4 Sterke, internasjonalt orienterte fagmiljø

<i>NTNUs verksemds mål for 2016:</i>	9. Vi skal bli ein meir aktiv internasjonal aktør gjennom å implementere Internasjonal handlingsplan i heile organisasjonen. 10. Vi skal vidareutvikle og styrke forskingskulturen gjennom å implementere «Publiseringsspolitikken» i hele organisasjonen. 11. Vi skal heve kvaliteten i forskinga og utvikle fleire fagmiljø på høgt internasjonalt nivå. 12. Vi skal styrke den pedagogiske kompetansen og utvikle eit system for pedagogisk merittering.
<i>Støttar sektor-mål 1, 2 og 3:</i>	1. Høg kvalitet i utdanning og forskning 2. Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Denne hovudprioriteringa byggjer opp under visjonen om at NTNU skal bli eit internasjonalt framståande universitet som leverer «kunnskap for ei betre verd». NTNU skal vere eit internasjonalt orientert universitet som har høg kvalitet i all forsking og kunstnarisk verksemd. Vi ønskjer å ha fleire fagmiljø som hevdar seg i verdstoppen, og forsking som set tydelege spor etter seg. Utdanninga vår skal halde høg fagleg og pedagogisk kvalitet.

Verksemds mål 9

VI SKAL BLI EIN MEIR AKTIV INTERNASJONAL AKTØR GJENNOM Å IMPLEMENTERE INTERNASJONAL HANDLINGSPLAN I HEILE ORGANISASJONEN.

Sidan 2011 har NTNU halde seg med treårige internasjonale handlingsplanar som konkretiserer strategien vår på det internasjonale området og gir konkrete prioriteringar for det internasjonale samarbeidet i planperiodane. Hausten 2017 starta arbeidet med å utvikle den internasjonale handlingsplanen for perioden 2018–2020. Den nye planen skal vedtakast innan utgangen av juni 2018.

I eksisterande handlingsplan for 2014–2017 er deltaking i Horisont 2020 ein hovudprioritet, med eit inntektsmål på éin milliard kroner. Målet ser ut til å vere innanfor rekkevidde. I desember 2017 passerte NTNU hundre prosjekt i Horisont 2020 med ei samla løying på ca. 530 millionar kroner. Brei mobilisering og gode partnarskapar med kunnskapsmiljø i Europa med gjennomslagsevne i programma er avgjerande for at vi skal nå målet. Det blir arbeidd målretta for å komme med i fleire EIT KICs (European Institute for Innovation and Technology Knowledge and Innovation Communities). NTNU har vore medlem i Climate-KIC sidan 2015, og blei i 2017 medlem i KIC Raw Materials. Vi vurderer medlemskap i fleire KIC-miljø, blant anna innanfor energi og industri. Vi er godt nøgde med det aukande aktivitetsnivået mot Erasmus+KICs eire ore medlem i Climate-KIC sidan 2015, og blei i 2017 medlem i KIC Raw Materials. gy Knowledge and Innovation Communitie, og er det universitetet i Noreg med flest prosjekt.

I det bilaterale internasjonale samarbeidet er det stor merksemd mot samarbeid med Kina etter normaliseringa. Det blir lagt vekt på å utvikle eit langsiktig og robust samarbeid med utvalde kinesiske universitet. Samarbeidet med det felles kontoret som Innovasjon Noreg og Noregs forskingsråd har ved ambassaden i Tokyo, har opna for fleire nye samarbeidsrelasjonar og -område med japanske universitet. Ei meir strategisk tilnærming til samarbeidet med Brasil er under etablering. NTNU bruker aktivt det nasjonale verkemiddelapparatet for å styrke dei bilaterale samarbeidsrelasjonane, særleg har INTPART vist seg som ein god mekanisme. NTNU har stor aktivitet og mange prosjekt gåande saman med aktørar i ei rekke

Bedriftsleiar, student, forskar eller turist i Japan? NTNUs mann i Japan, Hiroshi Matsumoto, gir deg seks tips til suksess.

Skjermdump: www.ntnu.no

låg- og mellominntektsland. Hausten 2017 har eit utval arbeidd med å kartleggje samarbeidet og utvikle ei strategisk og systematisk tilnærming i samarbeidet med desse landa. Rapporten frå utvalet blir lagt fram i februar 2018 som grunnlag for den internasjonale handlingsplanen.

Utreisepolitikken til NTNU har som målsetjing å auke den delen av NTNUs fast vitskapleg tilsette som til kvar tid er ute på forskingsopphald, frå fem prosent til ti prosent. Vi ser at politikken allereie har god effekt etter første verkeåret, med ein markant auke i talet på tilsette som reiser ut i forskingstermin.

Når det gjeld utgående studentmobilitet, har ambisjonen vore at 40 prosent av dei som får ein grad ved NTNU, skal ha eit utlandsopphald i løpet av studietida si, men vi er langt unna målet. Kva som er naturleg nivå for den utgående – og inngående – studentmobiliteten i det nye NTNU, blir vurdert i arbeidet med ny internasjonal handlingsplan.

På utdanningsområdet legg NTNU vekt på å utnytte verkemiddelapparatet i EU-programmet Erasmus + aktivt, og fekk i 2017 innvilga eitt kapasitetsbyggingsprosjekt, tre Erasmus Mundus Joint Master's Degrees (opprettiging av fellesgradar) og éin kunnskapsallianse. I tillegg blei det innvilga seks strategiske partnarskapar der NTNU er partner i fire og koordinator i to. NTNU er den av dei norske institusjonane som deltek i flest strategiske partnarskapar.

Verksemadmål 10

VI SKAL VIDAREUTVIKLE OG STYRKJE FORSKINGSKULTUREN GJENNOM Å IMPLEMENTERE PUBLISERINGSPOLITIKKEN I HEILE ORGANIASJONEN.

I 2017 har det vore jobba mykje og godt med fagleg integrasjon i den nye fakultets- og instituttsektoren, og ein viktig del av arbeidet handlar nettopp om å byggje ein felles forskingskultur. Publiseringspolitikken til NTNU er eit viktig verkemiddel i denne samanhengen, og vi legg vekt på at han skal vere kjend i heile organisasjonen. I tillegg til målet om å auke omfanget av og kvaliteten i den vitskaplege publiseringa, har vi i 2017 fokusert særleg på open tilgang til forskingsresultat. Vi har ein ambisiøs handlingsplan for Open Access 2016–2020, der vi legg godt an. Unntaket er delen eigenarkiverte publikasjonar, der vi framleis er eit godt stykke unna målet om 90 prosent eigenarkivering av 2017-publikasjonar. Vi har likevel eit godt trykk på arbeidet og ser framgang, også når det gjeld etterregistrering av eldre publikasjonar. Framleis er det krevjande å få forskarar til å prioritere publisering i opne kanalar, men også her ser vi ei positiv utvikling – i 2017 ser OA-delen ut til å bli om lag 16 prosent. Ein vidare auke er naturlegvis avhengig av tilgangen til opne kanalar med høg kvalitet og relevans på dei enkelte fagområda.

Open tilgang til forsking, *Open Science*, omfattar også forskingsdata. I 2017 vedtok rektor ein politikk og ein handlingsplan også på dette feltet som vil bli implementert i år som kjem. NTNU deltek i nasjonale samarbeidsprosjekt og -forum for lagring og deling av forskingsdata, og har etablert ei Opne data-gruppe som koordinerer arbeidet.

NTNU signerte DORA-erklæringa i januar 2018 og har publisert informasjon på intranettet vårt. Vi vurderer korleis vi best kan følgje opp prinsippa i rutinar og praksis.

Verksemadmål 11

VI SKAL HEVE KVALITETEN I FORSKINGA OG UTVIKLE FLEIRE FAGMILJØ PÅ HØGT INTERNASJONALT NIVÅ.

Vi har i 2017 arbeidd målretta med verkemidla under NTNU Toppforskning. Det gjeld både gode søknadsprosessar og langsiktig utvikling av forsking som passar både i dei nasjonale og europeiske excellence-programma og mekanismane. Onsager

Forskarar ved NTNU har estimert verdien av uoppdagde mineralressursar på havbotnen innanfor norsk jurisdiksjon til å vere på over tusen milliardar kroner. Marine mineral kan bli ei stor inntektskjelde for AS Norge og eit forretningsområde der kompetanse og teknologi fra blant anna oljeindustrien kan føre Norge inn i ein internasjonal leiande posisjon. NTNU Havrom jobbar med tverrfaglege problemstillingar knyttet til denne verksemda, og forskarar har vore på tokt for å hente opp prøver og geofysiske og morfologiske data til framtidig forsvarleg forvalting av marine mineralressursar.

Foto: NTNU/IV-fakultetet

Fellows trinn 2 er i gang, og åtte nye kandidatar er komne på plass i fagmiljøa per 1. september. Stjerneprogrammet 2.0 med 27 kandidatar har starta opp, og det er gjennomført kick-off og to ordinære samlingar. Dei to nye sentera for framifrå forsking, leidde av Alex Hansen og Arne Brataas ved Institutt for fysikk, er under oppstart. Vi hadde i 2017 fem søkjavarar frå NTNU til ERC Starting Grant som gjekk vidare til Stage 2. Alle fekk gode evalueringar, men berre éin av dei tre som fekk karakter A, fekk ERC-stipend: May-Britt Tessem ved MH-fakultetet. Vi arbeider systematisk med å auke søknadsvolumet og kvaliteten til ERC. Vi har framleis stor merksemd retta mot å auke omfanget av og kvaliteten på søknader til siste fase av H2020, og mot posisjonering mot EUs niande rammeprogram.

Verksemndsmål 12

VI SKAL STYRKJE DEN PEDAGOGISKE KOMPETANSEN OG UTVIKLE EIT SYSTEM FOR PEDAGOGISK MERITTERING.

NTNU sette våren 2017 ned eit arbeidsutval med mandatet å utvikle og lage pilot for eit nytt tilbod i utdanningsfagleg basiskompetanse. Utvalet foreslår eit tilbod på 200 timer fordelt over eitt studieår. Tre fakultet skal ha pilot på dette tilboden. Det er lagt til grunn at oppnådd basiskompetanse skal utgjere ei solid plattform for den enkelte undervisaren, og at denne plattforma skal gjere det mogleg for den enkelte å utvikle seg vidare.

NTNU har etablert læringsassistentopplæringa LAOS, som gir studentar som skal bidra i læringsaktivitetar, ei grunnleggjande innføring i pedagogiske aspekt rundt læringsaktivitetar, gruppearbeid, rettleiing, tilbakemeldingar og læringsmiljø. I 2017 såg vi ein auke i talet på studentar som gjennomførte denne opplæringa, frå 230 i vårsemesteret til 362 i haustsemesteret.

Fakulteta oppmunstrar fagmiljøa til å skrive søknader om prosjektmiddel og bruker eigne ressursar som insentivmidlar og økonomisk støtte til utviklingsprosjekt. Eksempel på dette er sentera for framifrå utdanning, prosjekt som får rektorstøtte gjennom NTNU Toppundervisning, eigne prosjekt på fakulteta og prosjekt som blir støtta av Noregsuniversitetet. Da Noregsuniversitetet lyste ut midlar til prosjekt innanfor fleksibel høgare utdanning, var 7 av 22 innvilga søknader frå NTNU. I tillegg til dette har Noregsuniversitetet tildelt NTNU 22 millionar kroner til prosjektet «Digitalisering av grunnskolelærerutdanningen ved institutt for lærerutdanning NTNU (DigGILU)».

Det er etablert to senter som skal støtte fagnær pedagogisk utvikling og styrke utdanningskvaliteten: Center for Science and Engineering Education Development (SEED), som er tverrfakultært, og eit senter for pedagogikk, læring og undervisning (PLUS) ved Fakultet for medisin og helsevitenskap.

NTNU gjennomførte hausten 2017 ein pilot for søknader om status som merittert undervisar. Det blei arrangert informasjonsmøte og søkerseminar i alle campusbyane. Det kom inn 37 søkerar, og ni undervisarar fekk tildelt status som merittert undervisar. Dei meritterte kjem frå åtte ulike institutt ved fire fakultet. Det vil bli gjennomført ein ny søkerperiode i 2018. Gjennom denne første piloten er det gjort mange gode erfaringar som vi vil byggje vidare på. Saman med Universitetet i Tromsø vil vi dele desse erfaringane med resten av sektoren, blant anna på Læringsfestivalen, som er den største høgare utdanningskonferansen i Noreg, og som blir arrangert årleg av NTNU og Noregsuniversitetet.

Ni meritterte undervisarar blei feira 25. januar.

Foto: Julie Gløpp Solem/NTNU

Engage – Senter for framifrå utdanning

I 2017 rekrutterte Engage-senteret forskrarar, stipendiatar, prosjektleiarar og studentassistentar og etablerte seg som senter for entreprenørskapsutdanning. Senteret kom i gang med arbeidet med å auke talet på studentar i Noreg som utviklar entreprenørskjellele ferdigheter og haldninga, og dermed blir i stand til å stadig utfordre vedtekne sanningar og sjå kvar det er mogleg å få til positive endringar, både i privat og offentleg sektor.

Foto: Even Larsen

3.5 Andre aktivitetar og resultat

Rundt 200 av forskarane ved NTNU blei bedne om å ta med seg NTNU-flagg på reiser rundt om i verda og lage korte videooppakta. Resultatet blei videoen «This is NTNU», der vi blant anna ser NTNU-forskarar på Nordpolen og Kilimanjaro (med nobelprisvinner Edvard Moser). Videoen blir brukt ved presentasjonar av NTNU nasjonalt og internasjonalt.

Foto: Skjermdump

KOMPETANSE OG KARRIEREUTVIKLING

Dei seinare åra har NTNU lagt aukande vekt på karriereutvikling for vitskapleg tilsette. Det er sett inn tiltak for å utvikle særleg talentfulle forskarar og legge til rette for kompetanse- og karriereutvikling i breidda. Karriereutvikling blir teke opp i medarbeidarsamtalane med dei vitskapleg tilsette. Kompetansebygging, konsentrasjon om forsking og opprykk er aktuelle element når karriereplanar blir lagde. NTNU har eit breitt kurstilbod som skal bidra til kompetanseheving for dei tilsette. I 2017 blei det blant anna arrangert kurs i doktorgradsrettleiing og eigne leiarkurs for forskargruppeleiarar.

Forskingstermin gir høve til å konsentrere seg om forsking og internasjonal nettverksbygging. NTNU vedtok i 2014 felles kriterium, rettleiing og betre økonomiske støtteordningar for utreise. Det har hatt den ønskte effekten. Talet på forskarar som har reist ut, er meir enn dobla sidan 2014. 127 forskarar fekk innvilga forskartermin i 2017–2018.

Samansetjinga av den vitskaplege staben blei endra som følgje av fusjonen. For dei vitskapleg tilsette i dei praksisnære bachelorutdanningane og dei meir enn 500 universitetslektorane er to-stige-systemet for karriere særleg relevant. I 2017 blei det sett ned eit utval for å utvikle kriterium for tilsetjing og opprykk til førstelektor og dosent.

NTNU er i 2017 godt i gang med den strategiske satsinga på postdoktorane ved universitetet, kalla Postdoktorløftet. Målet med satsinga er at postdoktorane skal få best mogleg utbytte av perioden ved å inngå i forskargrupper og drive forsking av høg kvalitet, samtidig med at dei kvalifiserer seg mot faste vitskaplege stillingar eller stillingar utanfor NTNU. Postdoktorløftet starta med ein pilot i 2017 der 34 utvalde postdoktorar frå alle fakulteta har fått tildelt ein mentor, deltek på samlingar, utviklar nettverk, får tilgang til ulike karriereverktøy, tilbod om ulike kurs og støtte til utlandsopphald. Erfaringane til deltakarane og innspela frå pilotprosjektet vil vere avgjerande for utmeislinga av ein postdoktorpolitikk som skal rullast ut i heile NTNU etter ein pilotperiode på to år.

For mellombels tilsette i undervisnings- og forskarstillingar er det viktig med meir føreseielege karriereutsikter. NTNU vil framleis jobbe for å redusere unødvendig bruk av mellombelse stillingar. Leiatar blir oppmoda til å ha eit meir langsiktig perspektiv i den strategiske bemanningsplanlegginga, og til å tilsetje fleire i faste stillingar sjølv om det er heimel for mellombels tilsetjing.

NTNU er medeigar i Store norske leksikon. NTNU-tilsette har ansvar for 152 fagområde. Artiklane frå NTNU blei lesne 3,2 millionar gonger, ein auke på 35 prosent frå året før. Psykologi, teknologi og industri og historie er dei tre fagområda til leksikonet med størst NTNU-dominans. Artikkelen om Noreg i mellomalderen er blant dei mest lesne artiklane NTNU har ansvaret for.

Foto: SNL/CC BY SA 3.0.

TILTAK FOR Å STYRKJE NTNUS KUNNSKAPSFORMIDLING

Kunnskapsformidlinga må tilpasse seg samfunnsutviklinga. Digitale plattformer gjer det mogleg å nå ut til langt fleire enn før både nasjonalt og internasjonalt. NTNUs forskingsmagasin Gemini publiserte meir enn 400 artiklar på norsk og engelsk i fjar. Gemini tek no også i bruk video i forskingsformidlinga. Sakene blir spreidde vidare til eit stort publikum via nasjonale og internasjonale forskingsnettsider. Den mest lesne saka på forskning.no i 2017 – med 154 000 lesarar – var frå Gemini og handla om korleis ein kan få slutt på depresjon.

Levande bilete blir stadig viktigare. Tilsette som jobbar med sosiale medium, fekk opplæring i NTNUs innhaldsstrategi, samarbeidsverktøy, teksting og redigering av video. Satsinga gir resultat, og på hovudsida til NTNU på Facebook var det 1,6 millionar videovisningar i 2017. Dette har i stor grad vore mogleg med enkel mobilteknologi, men for større formidlingsprosjekt har innleige av meir kapasitet og kompetanse vore nødvendig.

Fleire fakultet og institutt tilbyr kurs i allmennretta og vitskapleg forskingsformidling for doktorgradskandidata sine. Desse formidlingskursa hadde rundt 300

deltakarar i fjar. Leiatarar får også medietrening. Blant dei norske universiteta blei NTNU oftast nemnt i norske og internasjonale medium i 2017 (kjelde: Retriever), men universitetet skulle gjerne ha vore meir synleg i riksdekkjande medium. Forskarar frå sosiologi, samfunnsvitskap, medisin og helse får mest omtale, mens teknologar og realistar er meir anonyme.

SAMORDNING MELLOM UNIVERSITET OG HELSEFØRETAK

I 2017 blei samarbeidsorganet mellom Helse Midt-Norge RHF og NTNU organisert på nytt for ytterlegare å styrke samarbeidet om forsking, innovasjon og utdanning. Ein ny samarbeidsavtale blei inngått. Samarbeidsorganet går også inn for å følgje opp tilrådingane frå rapporten frå Husebekkutvalet.

Det har gjennom fleire år vore jobba for å få ei tettare samordning mellom universitetet og universitetssjukehuset St. Olavs hospital. Det er vedteke felles strategiske mål for samarbeidet og etablert gjensidig representasjon i styre og leiargrupper på fleire nivå. Leiringa ved universitetssjukehuset og leiringa ved medisin- og helsefakultetet er samlokaliserte, og det er etablert månadlege felles leiarmøte mellom sjukehus og fakultet. I tillegg er det oppretta felles forskingsutval og felles utdanningsutval mellom partane. I 2017 er det i fellesskap utlyst ei delt leiarstilling for forsking, innovasjon og utdanning. Ein felles støttefunksjon for klinisk forsking i form av ei samorganisert Clinical Trial Unit er under etablering, og tilsvarande også for søknadsstøtte på tvers av institusjonane. Fakultet for medisin og helsevitskap har dessutan inngått samarbeidsavtale med Helse Nord-Trøndelag om ei desentralisert medisinarutdanning med hovudforankring ved Sykehuset Levanger. Når det gjeld samarbeid med kommunehelsenesta, blei det i 2017 signert ein avtale om helse og velferd med Trondheim kommune.

HUMANIORAEVALUERINGA, HUMEVAL

Det humanistiske fakultet ved NTNU har med utgangspunkt i humanioraevalueringa prioritert følgjande oppfølgingstiltak i 2017:

Heve publiseringskvalitetet

Fleire av våre tilsette må publisere meir, og publiseringa skal skje i dei kanalane som blir lesne og er anerkjende i fagmiljøa. Vi har derfor starta arbeidet med å auke medvitet om val av publiseringstad og publiseringstype. Stipendiatane blir også i aukande grad sosialiserte inn i den ønskte publiseringeskulturen.

Utvikle særskilt god forskingskvalitet i minst eitt fagmiljø per institutt

Evaluatingsrapportane identifiserer gode fagmiljø og grupper, og peiker på dei som har potensial til å bli gode. Gjennom å styrke forskingsleiinga ved institutta (dedikerte ressursar i leiargruppene ved institutta) og andre målretta tiltak vil desse miljøa få høve til å utvikle seg vidare. Forskinsleiing har derfor vore tema på fleire instituttleiarmøte og i dialogmøte med institutta i 2017. I tillegg er det etablert nye og betre rutinar i samband med søkerne om eksterne forskingsmidlar. Dette inkluderer ei internevaluering med bruk av erfarte lesarar før søkerne blir sende inn.

Etablere og (vidare)utvikle grupper som styrker forskingsmiljøa

Humanioraevalueringa og fakultetets interne evaluering av vår eiga spydspiss-satsing har danna utgangspunkt for arbeidet med forskargrupper i 2017. Fleire av dei etablerte forskargruppene bidrar til auka publiseringskvalitet og systematisk arbeid for auka eksternfinansiering. Vi ser tydelege teikn på at tilknyting til velfungerande forskargrupper er ein vesentleg faktor for både gjennomføring og trivsel blant stipendiatane. Det er derfor lagt meir vekt på slik tilknyting i utlysinga av stipendiatstillingar hausten 2017 enn ved tidlegare utlysingar.

Internasjonalisering

Fakultetet har ei brei vifte av tiltak som fremmar internasjonalisering. I 2017 er det lagt ned ein stor innsats for å rekruttere forskarar av høg kvalitet og med internasjonal profil, inkludert tildeling av ressursar og rekruttering av internasjonale professor II til fleire fagmiljø.

St. Olavs hospital er bygd som eit integrert universitetssjukehus der NTNU eig om lag 25 prosent av arealet. Forskningslaboratorium og undervisningsrom ligg i same bygget som pasientane blir behandla. Forskarar, undervisarar og helsepersonell jobbar side om side.

Foto: Helsebygg Midt-Norge

Historiske ekspertar ved NTNU har gitt råd til skaparane av NRKs realityserie Anno. Deltakarane i serien reiste tilbake til 1537, og både dei og tv-sjåarane har fått god innføring i historia og levekåra på den tida. NTNU-ekspertane hadde også forteljande roller knyttte til eiga forsking.

Foto: Skjermdump

SAMARBEID MED SAMSCHIPNADEN (SIT)

NTNU er oppteke av å ha eit godt samarbeid med Sit og har etter fusjonen gjort ansvaret for å koordinere dette samarbeidet internt på NTNU tydelegare. NTNU og Samskipnaden har i 2017 gjort ein heilskapleg gjennomgang av velferdstilbodet for studentane, frå tilbod om studierettleiing til terapi. Målet er å gjøre det tydeleg for studentane kvar dei kan få hjelp, og unngå overlappande tilbod.

Sit Bolig har utfordringar med stor lediggang i bustadene i Trondheim i vårsemesteret. Dette kjem av at talet på internasjonale studentar som treng bustad, varierer stort mellom vår- og haustsemesteret, og dei aller fleste av desse studentane kjem til NTNU. Våren 2017 blei saka drøfta av Sit og NTNU. Det blei avgjort at NTNU i dei nærmaste to åra skal betale ein kompensasjon til Sit, og samtidig skal ei arbeidsgruppe sjå nærrare på prosessane som gir denne lediggangen, og foreslå tiltak som begge partane kan forplikte seg til. Arbeidsgruppa skal vere ferdig med arbeidet sitt til sommaren 2018.

SAMARBEID MED UNIVERSITETSSENTERET PÅ SVALBARD

Studia ved UNIS er eit supplement til undervisninga ved NTNU, og for studieprogramma der det er relevant, blir det jamleg halde informasjonsmøte, og det blir lagt til rette for at studentane kan ta semester ved UNIS. Dekanatet ved Fakultet for ingeniørvitenskap besøkte UNIS i vår for å diskutere rekruttering og høve for ytterlegare samarbeid.

NTNU er den institusjonen som har flest studentar ved UNIS, og ei rekke lærarar i bistillingar og som gjesteforelesarar på kursa. Vi deltek også aktivt i utviklinga av Arctic Safety Center, blant anna med leiing av arbeidsgruppa som utviklar mastertilbod i arktisk tryggleik. NTNU er partner i det UNIS-leidde SIOS-konsortiet og samarbeider dessutan om formidlingstiltaka Svalbardkurset og Studietur Nord.

SAMARBEID MED FAGSKOLAR

Departementet har oppfordra NTNU til å sjå på korleis ein kan samarbeide med relevante fagskolar. Det er gjennomført ei rekke møte mellom NTNU og dei tre fagskolane i Trondheim, Gjøvik og Ålesund om meir samarbeid.

NTNU har i dag samarbeidsavtalar med fagskolane i Trondheim, Gjøvik og Ålesund. Avtalene omfattar blant anna laboratoriesamarbeid, lærarutveksling og planleggingsarbeid rundt individuelle overgangar for studentar frå fagskolane.

FORMIDLINGSARENAER – VITSKAPSFESTIVALEN STARMUS

NTNU står bak eller er medarrangør for fleire store arenaer for forskingsformidling. Forskningsdagene, Forsker Grand Prix, Technoport og Trondheim Playground er eksempel på dette. Vitskaps- og musikkfestivalen Starmus 18.–23. juni 2017 er den største satsinga til NTNU så langt. Festivalen blei gjennomført med støtte frå blant andre Kunnskapsdepartementet, Trondheim kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune. Det blei ein stor suksess. Forutan dei som følgde foredrag på konferansen, deltok 45 000 barn og vaksne på dei mange arrangementa i Trondheim, og 1,9 millionar TV-sjårarar følgde programma frå Starmus på NRK. Festivalen genererte 1200 artiklar og TV/radio-innslag i internasjonale media. For første gong i Noreg blei vitskap og læring vidd like stor plass i media som ei stor sportshending. Forskarar blei sett på som stjerner fordi dei fekk scene og publikum. Samla sett meiner vi at Starmus gav både Noreg, Trondheim, NTNU og vitskapen god profilering.

UTSTILLINGAR – TRÅANTE OG «BODY WORLDS»

NTNU Vitskapsmuseet har fått eit utvida formidlingsoppdrag for å lage utstillingar og samarbeide med fagmiljøa om arrangement som formidlar tema frå den faglege aktiviteten ved universitetet og visjonen vår «Kunnskap for ei betre verd». I 2017 markerte NTNU det samiske jubileet «Tråante 2017» med utstillinga «Hvem eier

Astronautane Charlie Duke og Crister Fuglesang på Trondheim torg under vitskapsfestivalen Starmus.

Foto: Torleif Kvinnnesland

Gunther von Hagens' BODY WORLDS Vital på NTNU Vitskapsmuseet i Trondheim.

Foto: Åge Hojem, NTNU Vitskapsmuseet &

Gunther von Hagens' BODY WORLDS.

historien?» på Vitskapsmuseet og «Samenes første landsmøte i Trondheim, 1917» på Gunnerusbiblioteket. NTNU-forskarar bidrog med foredrag. Utstillingane blei godt besøkte, spesielt under jubileumsfestveka, og det pedagogiske opplegget er no eit tilbod til skolelevar.

For å gjere det tematiske satsingsområdet «NTNU Helse» synleg, valde ein i 2017 å vise den internasjonale vandreutstillinga «Gunther von Hagens' BODY WORLDS Vital». Utstillinga på Vitskapsmuseet sette publikumsrekord med 53 000 besøkjande. I tilknyting til utstillinga og i samarbeid med NTNUs Senter for toppidrettsforskning og Vitensenteret fekk dei besøkjande teste den fysiske forma si. Opptaket frå dialogmøtet på Litteraturhuset «Død kropp, ny viten?» som blei vist på NRK2 Kunnskapskanalen, nådde 174 000 sjårarar.

KUNSTNARISK VERKSEM

Kunstnarisk utviklingsarbeid er fagleg, kunnskapsbasert verksemd som er likestilt med forsking ved NTNU. Formidling av kunstnarisk utviklingsarbeid blir registrert i forskingsdatabasen Cristin. På Dokkhuset har Institutt for musikk starta opp ein serie forskingskonsertar som har vore opne for publikum.

NTNU har eit utstrekkt samarbeid om kultur innanfor film, musikk, biletkunst, litteratur og festivalar, om faglege og kunstnariske formidlingsprosjekt, og om utnemning av NTNU-ambassadør og utdeling av prisane NTNU-kunstnar, NTNUs filmpris, NTNUs litteraturpris og NTNUs kammermusikkpris i tillegg til fleire interne priser til eigne tilsette.

19 nominerte artistar til Spellemannsprisen 2017 er tilsette og studentar eller tidlegare studentar ved NTNU. Jazzlinja har sett sitt preg på norsk musikkliv sidan opprettinga i 1979, og NTNU-studentar var blant alle nominerte i kategorien jazz.

Akademiske flyktninger

Academic Guest Network er eit samarbeidsprosjekt med Trondheim kommune. Tilbodet er primært retta mot flyktningar som deltek i introduksjonsprogrammet til kommunen. Flyktningar med akademisk bakgrunn i NTNUs nærområde kan få tilbod om gjestestatus i eit fagmiljø. Målet er å støtte opp under fagleg motivasjon, kartlegge høva for å studere vidare eller å komme seg i arbeid. Dette skjer gjennom sosial inkludering og fagleg oppdatering. Planar er lagde slik at NTNU frå hausten 2018 kan tilby eit nytt kompletterande årssstudium i realfag og teknologi som skal bidra til at flyktningar med teknologi- eller ingeniørutdanning kan få brukt kompetansen sin og komme i relevant arbeid.

NTNU har sidan 2012 vore vertskap for tre forfølgde forskarar gjennom den internasjonale organisasjonen Scholars at Risk (SAR). Frå 2017 tek NTNU mål av seg til å vere vert for to forskarar i året. Behovet er stort, spesielt frå Syria og Tyrkia.

EIGENBETALING – STUDIETURAR O.L.

NTNU har hausten 2017 kartlagt kva studium som har obligatoriske eller frivillige studieturar og liknande, og i kva grad det har vore kravd eigenbetaling. I tillegg har NTNU sett på kva tiltak fagmiljøa vil setje i verk for at studieturane skal vere i samsvar med forståinga av regelverket i brevet frå KD den 7. juli 2017. Vi har også kartlagt kva retningslinjer og kva praksis som blir følgde med omsyn til å dekkje ekstra utgifte i samband med praksisopphald.

Kartlegginga har avdekt at enkelte fagmiljø har kravd eigenbetaling for studieturar o.l. som ikkje er i samsvar med forståinga av regelverket. Dersom desse studieturane framleis skal gjennomførast, skal fakultet eller institutt dekkje desse utgiftene.

Kartlegginga har også avdekt tilfelle der studieturar ikkje er obligatoriske, men der det ikkje er etablert eit fagleg tilfredsstillande alternativ for dei som ikkje deltek på turen.

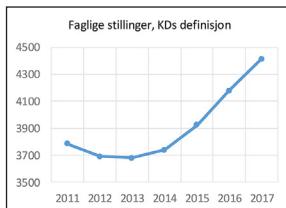
Når det gjeld dekking av ekstra utgifter i samband med praksisopphald, finst det retningslinjer for dette for dei aller fleste studieprogramma som har praksisstudium. Det varierer

Hjernehistorikar May-Britt Moser og TrondheimSolistane serverte eit nyskapande møte mellom kunst og vitskap ved Forskningsrådets markering av tiårsjubileet for ERC, Det europeiske forskningsrådet.

Foto: Sindre Mekjan/Forskningsrådet

om studentane får dekt ekstra utgifter fullt ut, eller om det blir gitt refusjon av utgifter inntil visse beløp. Her legg vi tidlegare føringar frå KD til grunn om at studentar som må endre bustad på grunn av praksis, ikkje skal få urimelege økonomiske belastningar.

Gjennomgangen har vist at det er behov for å presisere og klargjere regelverket. NTNU følgjer opp dette vidare i samarbeid med fakulteta.

3.6 KDs styringsparameter

For 2017 har NTNU valt å berre bruke styringsparametrane til KD, og har ingen eigne indikatorar. Alle data som forklarer utviklinga av styringsparametrane, er henta frå DBH/KD-portalen. Alle dataseriane som er presenterte i rapporten, viser summen av fusjonspartnerane for åra 2013–2015, og deretter det fusjonerte NTNU frå 2016.

UTVIKLING I FAGLEGE ÅRSVERK

Faglege årsverk er ikkje eit eige styringsparameter, men er ein del av fleire andre som «nemnar i brøken». Ein betydeleg vekst i denne stillingsgruppa vil gi negativ utvikling i styringsparametrane dersom «teljaren i brøken» har ein lågare vekst, utan at det nødvendigvis er alvorleg for ein kortare periode.

Frå 2016 til 2017 har NTNU ein vekst på 5,6 prosent i faglege stillingar samla sett. Hovudforklaringa på veksten er auken i bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet.

Størst er veksten i rekrutteringsstillingar, som er på 8,4 prosent. Auken i rekrutteringsstillingar er ein bevisst strategi frå NTNU for å styrke og stimulere familjøa i ein elles krevjande periode. Ein stadig større del av rekrutteringsstillingane er eigenfinansierte. Denne strategien inneber at vi i ein periode har fleire stipendiatar enn normalt som arbeider for å komme «godt i gang» med doktorgradsarbeidet sitt. Dette betyr at rettleiaroppgåvane er store, samtidig som vi har fleire i rekrutteringsstillingar som er komne for kort i utdanningsløpet sitt til å publisere eller delta i undervisninga. Dette kan gi mellombelse utslag på styringsparametrane som måler produktivitet.

Tabellen under viser utviklinga i faglege årsverk.

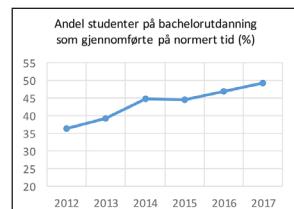
År	2013	2014	2015	2016	2017
Professor II	46	50	48	45	42
<i>Endring i tal</i>		4,2	-2,2	-3,2	-2,9
<i>Endring i prosent</i>		9,2 %	-4,3 %	-6,6 %	-6,4 %
Rekrutteringsstillingar	1 526	1 501	1 587	1 726	1 870
<i>Endring i tal</i>		-25,6	86,04	139,1	144,29
<i>Endring i prosent</i>		-1,7 %	5,7 %	8,8 %	8,4 %
Undervisnings- og forskarstillingar	2 108	2 189	2 290	2 408	2 503
<i>Endring i tal</i>		81,2	100,8	118,7	94,1
<i>Endring i prosent</i>		3,9 %	4,6 %	5,2 %	3,9 %
SUM faglege stillingar (KD's def.)	3 680	3 740	3 924	4 179	4 415
<i>Endring i tal</i>		59,84	184,63	254,65	235,54
<i>Endring i prosent</i>		1,6 %	4,9 %	6,5 %	5,6 %
Faglege stillingar i % av årsverk totalt	58,2 %	58,0 %	58,3 %	60,3 %	61,9 %
Del rekrutteringsstillingar av faglege stillingar	41,5 %	40,1 %	40,4 %	41,3 %	42,4 %

3.6.1 Sektormål 1: Kvalitet i utdanning og forsking

DELEN BACHELORKANDIDATAR I EIT KULL SOM GJENNOMFØRER PÅ NORMERT TID (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Del studentar på bachelorutdanning som gjennomførte på normert tid (%)	36,3	39,37	44,73	44,53	46,94	49,43	47,28
<i>Endring (prosentpoeng)</i>	1,21	3,07	5,36	-0,20	2,41	2,49	

Dei siste åra har NTNU hatt ei positiv utvikling når det gjeld gjennomstrøyming på bachelorutdanningane. I 2017 var delen NTNU-studentar på bachelorutdanning som gjennomførte på normert tid, høgare enn gjennomsnittet i sektoren.

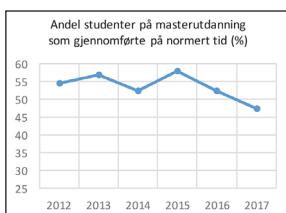

NTNU har ambisjon om ytterlegare positiv utvikling, og fagmiljøa set i verk tiltak som er retta mot å betre gjennomstrøyminga og å førebyggje fråfall. Det er behov for meir statistikk og kvalitative undersøkingar for å få eit kunnskapsbasert grunnlag til å møte desse utfordringane, og det er utarbeidd talmateriale over inntakskvaliteten og fordjupingsvala i den vidaregåande skolen. Det er etablert fleire rekrutteringsgrupper og -prosjekt. Analysar viser at storparten av fråfallet skjer i dei to første semestera, og fleire bachelorprogram har sett i verk tiltak retta spesielt inn mot å redusere tidleg fråfall. Tiltaka er både faglege og sosiale, og skal føre til at nye studentar raskt opplever at dei meistrar det nye studietilværet og kjenner tilhørsel og trivsel.

Konkrete eksempel på tiltak som fakulteta nemner i kvalitetsmeldingane sine, er å ta i bruk nye læringsformer, å bruke meir studentsentrerte og studentaktive øvingsopplegg, lunsjforedrag, arbeidsstover og gi støtte til fagleg aktivitet i studentforeiningane. Vidare jobbar fleire fakultet med å sjå på om det er mogleg å etablere eigne areal for eitt eller nokre få nærskyldne studieprogram – identitetsareal – som blir dedikerte til studentar på lågare grad. Erfaringane med slike identitetsareal er gode, og dei blir rekna for å vere viktige tiltak for å skape eit godt læringsmiljø og styrke tilknytinga studentane har til studieprogrammet. Ein ser også på om ein skal etablere arbeidsplassar spesielt for studentar som arbeider med bacheloroppgåva.

På sikt er det forventa at arbeidet med å samordne og effektivisere studieporteføljen (verksemålsmål 2) opnar for synergiar, fornyingar og endringar som også vil ha positiv effekt på gjennomstrøyming og fråfall. Tiltak som betrar læringsmiljøet på bachelorutdanningane, gjer at fleire studentar blir motiverte til å halde fram med masterstudium.

DELEN AV MASTERKANDIDATAR I EIT KULL SOM GJENNOMFØRER PÅ NORMERT TID (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Del studentar på masterutdanning som gjennomførte på normert tid (%)	54,45	57,01	52,35	57,97	52,53	47,52	49,11
<i>Endring (prosentpoeng)</i>	0,03	2,56	-4,66	5,62	-5,44	-5,01	

KDs styringsparameter omfattar erfaringsbaserte og toårige masterutdanninger. På NTNU har delen av studentane som gjennomfører desse studia på normert tid, gått ned dei siste to åra, og NTNU ligg under gjennomsnittet i sektoren.

Kandidatane frå erfaringsbaserte og toårige masterutdanninger utgjer nesten 60 prosent av kandidatane frå masterutdanninger ved NTNU. Resten fullfører femårige integrerte masterutdanninger. På dei femårige utdanningane fullførte i overkant av 70 prosent av kandidatane på normert tid i 2017.

Dei fleste av tiltaka som blei nemnde for å forbetre gjennomstrøyminga for og redusere fråfallet frå bachelorutdanningane, er også relevante for masterutdanningane.

I kvalitetsmeldingane frå fakulteta blir dei særskilde tiltaka som er retta inn mot masterstudentane, trekte fram, for eksempel ordningar der studentane blir knytte sterke til forskargrupper på institutt, koordinering av masterarbeidsplassar og tiltak for å øve opp ferdighetene til studentane i akademisk skriving. Biblioteket tilbyr kurs som støttar skriving av mastergradsoppgåver. For enkelte av dei toårige utdanningane ser vi at det er nødvendig å styrke arbeidet med rekruttering for å sikre gode og motiverte studentar.

Det er eit prioritert arbeid for NTNU å redusere uønskt fråfall og auke gjennomstrøyminga. Vi vil følgje utviklinga nøye når det gjeld gjennomstrøyming på erfaringsbaserte og toårige masterutdanningar.

DELEN PH.D.-KANDIDATAR SOM GJENNOMFØRER INNAN SEKS ÅR (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Del uteksaminerte kandidatar tekne opp på doktorgradsprogram seks år tidlegare (%)	64,74	68,49	67,62	64,61	72,29	69,37	65,93
<i>Endring (prosentpoeng)</i>	-2,33	3,75	-0,87	-3,01	7,68	-2,92	

Nanocellulose frå plantemateriale kan erstatte plast. Stipendiatur Vegar

Foto: Julie Gloppe/NTNU

NTNU har framleis eit høgt tal nye ph.d.-avtalar i året, og det totale talet for aktive ph.d.-avtalar har hatt ein svak auke dei seinare åra (2013 med 2363 avtalar og 2016 med 2581 avtalar). I perioden mellom 2013 og 2017 har talet på uteksaminerte doktorar vore på over 340 per år, og er 362 for 2017. Mindre svingingar er naturleg, blant anna som følge av tildelingssyklusar for nye forskingssenter, og samla sett er NTNU tilfreds med at talet på nye doktorar dei siste åra har halde seg høgt og rimeleg stabilt.

Delen doktorgradar i 2017 av populasjonen som blei teken opp seks år tidlegare, er 69,37 prosent. Snittet i sektoren for 2017 ligg på 65,93. Denne prosentdelen varierer årleg; i 2017 ligg NTNU over snittet i sektoren, men innanfor ei naturleg variasjonsbreidd. Når det gjeld gjennomføringstid for dei som disputerer, der lovlege permisjonar er trekte frå, ligg NTNU også betre an enn snittet i sektoren. Vi arbeider kontinuerleg med å redusere fråfallet (under ti prosent ved alle fakulteta) og å betre gjennomføringstida i doktorgradsutdanninga. Fakulteta arbeider med å betre kvaliteten på ph.d.-utdanninga, blant anna gjennom internasjonal evaluering

av programma. I 2017 har fleire fakultet redusert talet på ph.d.-program og styrkt dei organisatoriske rammene for dei, i forsøk på å utvikle kvaliteten ytterlegare og oppfylle nasjonale krav. Den nye organiseringa av fakulteta er med på å ta vare på heilskapen og samanhengen i doktorgradsutdanninga ved fakulteta.

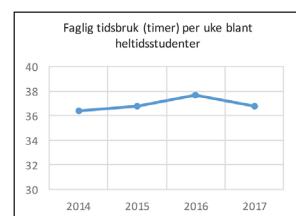
Ph.d.-rettleiarkurs

Som eit tiltak for å betre ph.d.-rettleiarkompetansen og dermed auke gjennomstrøyminga for ph.d.-kandidatar har NTNU sentralt tilbydd tverrfakultære ph.d.-rettleiarkurs kvart semester sidan hausten 2015. Det har tidlegare vore svært store forskjellar innanfor NTNU når det gjeld kor ofte det har vore tilbydd ph.d.-rettleiarkurs, og i kor stor grad rettleiarane har vist interesse. Dei tverrfakultære kursa har både vore svært etterspurde og fått gode evalueringar.

For ph.d.-kandidatane er informasjon om aktuelle tema knytte til stillinga samla på ei nyetablert nettside og i ph.d.-handboka. Ved å setje ein felles standard som er obligatorisk for all ph.d.-utdanning ved NTNU, prøver vi gjennom ph.d.-handboka til NTNU å leggje til rette for ei best mogleg gjennomføring av doktorgradsløpet. Handboka gir i tillegg også rettleiing for gjennomføring av ph.d.-utdanninga. Her er rettane og pliktene til både kandidaten og institusjonen konkretiserte og systematisk presenterte. Mange ph.d.-kandidatar eller postdoktorar ved NTNU skal halde fram karrieren sin utanfor NTNU, noko det må leggjast til rette for.

FAGLEG TIDSBRUK (TIMAR) PER VEKE BLANT HEILTIDSSTUDENTAR (STUDIEBAROMETERET)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Fagleg tidsbruk (timar) per veke blant heiltidsstudentar	-	-	36,42	36,82	37,67	36,78	34,87
<i>Endring (prosentpoeng)</i>				0,40	0,85	-0,89	

Ifølgje Studiebarometeret for 2017 bruker ein heiltidsstudent ved NTNU i gjennomsnitt 36,8 timer per veke til fagleg arbeid, av desse er 15,6 timer på læringsaktivitetar som er organiserte av institusjonen, og dei siste 21,2 timane på eigenstudium. Totalt sett har tidsbruken både ved NTNU og i gjennomsnitt for statlege institusjonar gått litt ned frå 2016 til 2017.

Høg studieinnsats er nødvendig for at studentane skal få eit godt læringsutbytte. Den faglege tidsbruken til NTNU-studentane er nesten to timer høgare per veke enn gjennomsnittet for sektoren. På spørsmålet frå Studiebarometeret om studentane opplever at studieinnsatsen er høg, gir NTNU-studentane ei tilbakemelding på 3,7 i gjennomsnitt på ein skala der 1 er «ikkje einig» og 5 er «heilt einig». Denne tilbakemeldinga svarer til landsgjennomsnittet.

NTNU-studentane opplever studia som fagleg krevjande, og dette spørsmålet i Studiebarometeret er det enkelstspørsmålet i undersøkinga der NTNU-studentane gir høgast skår: Gjennomsnittet er 4,4 på ein skala der 1 er «i liten grad» og 5 er «i stor grad». 53 prosent av studentane svarer at dei meiner studieprogrammet i stor grad er fagleg utfordrande.

Dei fleste NTNU-studentane går på studieprogrammet dei helst ville gå på. Dei organiserte læringsaktivitetane som studentane møter, er i stor grad tradisjonelle forelesingar, og mye av tida studentane bruker på eigenstudium, går til å jobbe med skriftleg arbeid til innlevering. Studentane ved NTNU er motiverte, og 57 prosent svarer at dei nyttar dei organiserte læringsaktivitetane som blir tilbydde i studieprogrammet. Dette er eit godt utgangspunkt for satsingane vi har på å utvikle og stimulere til bruk av nye lærings- og undervisningsformer.

SKÅR PÅ KORLEIS STUDENTANE OPPFATTAR STUDIEKVALITETEN (STUDIEBAROMETERET)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Skår på korleis studentane oppfattar studiekvaliteten	-	4,09	4,09	4,14	4,07	4,05	4,03
<i>Endring (prosentpoeng)</i>			0	0,05	-0,07	-0,02	

Denne styringsparameteren viser tilbakemeldinga frå studentane på påstanden «Eg er, alt i alt, tilfreds med studieprogrammet eg går på» i Studiebarometeret, på ein skala der 1 er «ikkje einig» og til 5 er «heilt einig». NTNUs gjennomsnittsskår i 2017 er den same som gjennomsnittet for sektoren.

Resultata frå Studiebarometeret må tolkast i lys av ein svarprosent på 41,5 prosent.

NTNU er oppteke av at studentane skal ha ei sentral rolle i arbeidet med å utvikle kvalitet i utdanningane. Derfor er det studentrepresentantar i alle sentrale råd og utval, og studentane har ei viktig rolle i kvalitetssystemet gjennom deltaking i referansegrupper og deltaking i Studentdemokratiet. Studentdemokratiet representerer studentane i kvalitetsarbeidet på alle nivåa i organisasjonen: styret, utdanningsutvalet, forskningsutvalet, læringsmiljøutvalet, forvaltingsutvalet m.m. Studentdemokratiet har tillitsvalde på fakultets- og instituttutnivå og i alle studieprogramråda. Likevel gir studentane uttrykk for at dei ikkje er tilfredse med moglegheitene for medverknad. Dette gjeld generelt for studentar i høgare utdanning, også på NTNU. Det blir viktig for NTNU å forstå og samarbeide med studentane om å gjere forbeteringar som gjer at studentane i større grad både opplever at kritikk og synspunkt blir følgde opp i studieprogramma, og at det er mogleg for dei å påverke innhald og opplegg i studieprogramma.

Analysar frå NOKUT viser at evna studieprogrammet har til å inspirere, er viktig for korleis studentane vurderer overordna tilfredsheit. På NTNU skårar programma høgt; 68 prosent av dei spurde studentane meiner at programmet deira er stimulerande, 88 prosent meiner det er fagleg utfordrande og 57 prosent meiner programmet bidrar til å motivere for studieinnsats.

Vurderinga til NTNU-studentane av studiekvaliteten har vore stabil dei siste åra. NTNU har vore gjennom krevjande prosessar med fusjon og omorganisering og er fornøgde med at vurderinga til studentane har halde seg stabil og høg i denne perioden.

TALET PÅ PUBLISERINGSPOENG PER FAGLEG ÅRSVERK (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Tal publiseringspoeng per fagleg årsverk	1,25	1,26	1,22	1,24	1,21		-
Endring (prosentpoeng)	0,18	0,01	-0,04	0,02	-0,03		

Ved NTNU blei det i 2016 produsert 4600 vitskaplege publikasjonar, og av desse var 1055 på nivå 2 (22,9 prosent). Omrekna til publiseringspoeng utgjer dette 5046,8 poeng, og det er ein auke frå 2015 på 13,2 prosent.

Endelege publiseringssdata for 2017 ligg ikkje føre, men prognosene tyder på at NTNU vil auke nivået frå 2015 med omsyn til talet på publikasjonar. Basert på førebelse registreringar anslår vi ein auke på omkring fire prosent i publiseringspoeng, og også ein auka del på nivå 2. Forholdstalet publiseringspoeng per fagleg årsverk veit vi ikkje noko sikkert om før publiseringstala ligg føre i mars. Vi forventar ikkje store endringar, men faglege årsverk har auka med 5,6 prosent i 2017, noko som kan gi ein svekt produktivitet. Ein stor del av veksten er derimot knytt til rekrutteringsstillingar som vil publisere i åra som kjem, slik at eit eventuelt lågare forholdstal i 2017 ikkje er urovekkjande.

Delen publikasjonar i opne kanalar (Open Access) har auka frå vel 9 prosent i 2014 til om lag 16 prosent i 2017.

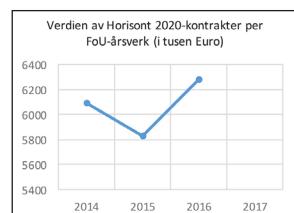
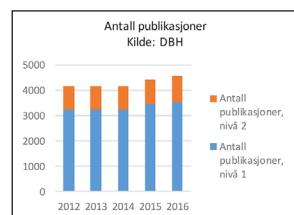
VERDIEN AV HORIZONT 2020-KONTRAKTAR PER FOU-ÅRSVERK (FORSKINGSRÅDET/NIFU)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Verdien av Horisont 2020-kontraktar per FoU-årsverk (i tusen euro)	-	-	6094	5827	6286		
Endring (prosent)				-4 %	8 %		

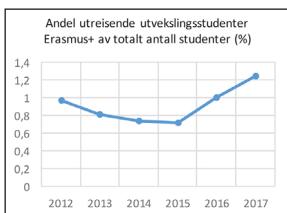
Denne styringsparametaren baserer seg på FoU-årsverk frå NIFUs FoU-statistikkbank. Årsverkstala frå NIFU er utan endring frå 2015 til 2016 (i motsetning til «faglege årsverk», definert av KD). Verdien av innstilte prosjekt er levert av Forskningsrådet, basert på uttrekk frå EUs Ecoda-base, og verdien er rekna i euro (ikkje NOK). Tala for 2017 er ikkje komplette, dei viser tildelingar i perioden januar-oktober. Det er såleis vanskeleg å gi ein god kommentar til sjølve styringsparametren.

Oppdatert statistikk viser at NTNU ved årsskiftet 2017/2018 deltek i 100 prosjekt i H2020 med ei samla inntekt på vel 52 millionar euro (500 millionar NOK). Som omtalt under kapittel 3.2 opplever vi ei positiv utvikling både i søknadsarbeid, tilslag og deltaking i Horisont 2020. Det kan vere nokre svingingar frå år til år på grunn av tidspunktet for når dei aktuelle utlysingane/tilslaga finn stad.

Rekneskapen til NTNU for 2017 viser at EU-aktiviteten samla har hatt ei utvikling med ein nominell vekst på 15 prosent frå 2016 til 2017. Dei fleste fakultet har opplevd til dels betydeleg vekst i EU-aktiviteten. Fakultet for medisin og helsevitenskap (MH) har ein særskilt god vekst frå 19 millionar kroner i 2015 til 31 millionar kroner i 2017, ein realvekst på 63 prosent. Innanfor EU-området har det vore ein jamn vekst dei siste åra, og det årlege omsetningsvolumet har auka med 60 prosent frå 2015 til 2017.

DELEN UTVEKSLINGSSTUDENTAR SOM REISER UT PÅ ERASMUS+ AV TOTALT TAL STUDENTAR (DBH)

Styringsparameter, sektormål 1	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Del utreisande utvekslingsstudentar Erasmus+ av totalt tal på studentar (%)	0,97	0,81	0,74	0,72	1	1,25	0,96
<i>Endring (prosentpoeng)</i>		-0,16	-0,07	-0,02	0,28	0,25	

Denne indikatoren måler kor stor del dei utreisande utvekslingsstudentane gjennom utvekslingsavtalen Erasmus+ er av det totale talet på studentar. Ophald på minimum tre månader blir her rekna som utveksling. NTNU er det mest internasjonale universitetet i landet målt i studentutveksling, og det einaste universitetet som aukar talet på utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+ betydeleg frå 2016 til 2017.

I 2017 registrerte vi 1854 utvekslingsstudentar på program under Erasmus+, 470 av desse var utreisande studentar, og 1384 var innreisande. Både talet på utreisande og innreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+-avtalar har auka dei siste åra.

Auken i talet på studentar som reiser ut til Europa, kjem nok til ein viss grad av eksterne forhold, slik som valutakursar og auka bevisstheit blant studentane om fritak for skolepengar i programmet, men det kjem nok også av at fakulteta og institutta ved NTNU fokuserer meir på dette. Omfanget av utveksling varierer veldig mellom studieområda. Spesielt sivilingeniørutdanningane har gjennom fleire år hatt ein høg del utreisande studentar. Etter fusjonen har NTNU eit større tal bachelorutdanninger og profesjonsutdanninger med obligatorisk praksis. Det blir derfor viktig å auke studentutvekslinga innanfor bachelorutdanningane, samtidig som vi fokuserer på å utarbeide gode avtalar for praksisutveksling i Europa.

NTNU har eit mål om at minst 40 prosent av gradsstudentane skal ha eit opphald ved ein lærestad i utlandet over eitt eller to semester. NTNU har sett i gang eit omfattande prosjekt for ytterlegare å auke talet på studentar som reiser på utveksling, og jobbar med å setje mål for utgåande studentmobilitet på studieprogramnivå, at programma sjølvé skal identifisere samarbeidsavtalar og aktuelle samarbeidsinstitusjonar, og at alle program har eitt semester eller eitt år i studieløpet der det er lagt til rette for internasjonal studentutveksling.

Samarbeid innanfor det europeiske utdannings-, forskings- og innovasjonsområdet er ein hovudprioritet for NTNU, og ein auke i den utgående studentmobiliteten er eit sentralt mål i NTNUs internasjonale handlingsplan.

3.6.2 Sektormål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

DELEN MASTERKANDIDATAR SYSELSETTE I RELEVANT ARBEID EIT HALVT ÅR ETTER FULLFØRT UTDANNING (NIFU/KANDIDATUNDERSØKELSEN)

Styringsparameter, sektormål 2	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Del masterkandidatar sysselsette i relevant arbeid eit halvt år etter fullført utdanning	-	84,99	-	74,56	-	-	-

NIFUs halvårsundersøking blir gjennomført annakvart år. Sist publiserte resultat i KD-portalen er frå 2015 og blei omtalt både i NTNUs årsrapport for 2015 og 2016. I 2015 var 74,6 prosent av NTNUs masterkandidatar sysselsette i relevant arbeid eit halvt år etter fullført grad. Alle universiteta hadde ein nedgang i sysselsetjingsdelen frå førre rapporteringstidspunktet i 2013, for NTNU sin del var nedgangen på over 10 prosentpoeng. Det kom i hovedsak av at arbeidsmarknadssituasjonen var vanskeleg, og situasjonen var spesielt utfordrande for realistar og nyutdanna sivilingeniørar.

NIFU gjennomførte i 2017 ei undersøking av kompetanseutnytting blant masterar, og ho viser at 58 prosent av kandidatane frå NTNU opplever at dei får utnytta kunningskapane og ferdighetene sine i stor eller svært stor grad i noverande jobb, og at 84 prosent av kandidatane er fornøgde med relevansen utdanninga har for arbeidslivet.

NTNU jobbar systematisk med å utvikle relevansen ved studia. Dette gjer vi blant anna gjennom den årlege evalueringa av studieprogramma, gjennom eksterne bidrag i studieprogramråda, og gjennom at det minst kvart femte år blir gjort ei meir omfattande evaluering av studieprogramma der samfunns- og arbeidslivsrelevans er eit sentralt tema. Fakulteta er opptekne av å profilere studieprogramma og legg vekt på eit godt informasjonsarbeid. Fleire studieprogram har gjort endringar for å gjøre relevansen tydeleg og utdanningane meir arbeidslivsretta.

I Studiebarometerets indikator for hovudområdet «Relevans for arbeidslivet» gir studentane programma våre god tilbakemelding, som samsvarer godt med tilbakemeldingane underviserarane gir i underviserundersøkinga. Omfanget av samarbeidet med eksterne samfunns- eller arbeidslivsaktørar i undervisninga er eit område som skårar lågt, og vi må sjå på korleis dette i større grad kan takast inn og gjerast tydelegare i læringsaktivitetane.

BIDRAGSINNTEKTER FRÅ FORSKINGSRÅDET PER FAGLEG ÅRSVERK (DBH)

Styringsparameter, sektormål 2	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Bidragsinntekter frå Forskningsrådet per fagleg årsverk (1000 kr)	167,8	172,5	181,8	202,5	216,1	232,6	159,53
Endring (1000 kr)	-2,07	4,77	9,3	20,72	13,57	16,46	

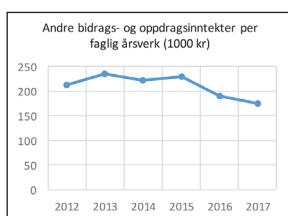
Inntektene til NTNU frå Forskningsrådet steig igjen frå 2016 til 2017, både målt i totale inntekter og i inntekter per fagleg årsverk. NTNU er den enkeltaktøren i sektoren som henta mest midlar frå Forskningsrådet – nominelt over éin milliard kroner totalt i 2017. Det er ein auke på 123 millionar kroner – eller 13,7 prosent. Inntekter per fagleg årsverk steig med 7,6 prosent.

³Teknologer, realister og økonomer på arbeidsmarkedet. Kandidatundersøkelse tre år etter fullført utdanning blant teknologer, realister og økonomer (NIFU-rapport 2015:30)

⁴Kompetanseutnyttelse blant mastere to–tre år etter eksamen. Resultater frå Spesialkandidatundersøkelsen 2017 (NIFU-rapport 2018:2)

NTNU bruker verkemidla frå Noregs forskingsråd i stor breidde, og vi har godt gjennomslag i konkurransen om midlar. Det gjeld så vel innanfor infrastruktur-utlysingar som i ulike senterordningar og forskingsprosjekt. I 2017 fekk vi tildelt to nye SFF og leiinga for tre nasjonale forskingsinfrastrukturar. NTNU hentar midlar til forskingsprosjekta sine frå mange ulike verkemiddel, som store program og handlingsretta program, men også gjennom brukarstyrt innovasjonsarena. Dei fleste einingane har stabil eller auka NFR-finansiert aktivitet. Den underliggjande trenden viser at fakulteta har stabil eller auka NFR-finansiert aktivitet. Auken i aktivitet er i stor grad knytt til dei nyaste sentera av SFF, SFI og FME.

ANDRE BIDRAGS- OG OPPDRAGSINNTEKTER UTANOM EU OG FORSKINGSRÅDET PER FAGLEG ÅRSVERK (DBH)

Styringsparameter, sektormål 2	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Andre bidrags- og oppdragsinntekter per fagleg årsverk (1000 kr)	212,4	236,7	221,7	229,5	191,1	174,9	140,33
<i>Endring (1000 kr)</i>	9,78	24,27	-15	7,81	-38,4	-16,3	

Det er ein nedgang i andre bidrags- og oppdragsinntekter på 3,4 prosent, samtidig som vi har ein vekst i faglege årsverk. Vi får dermed eit relativt stort fall på styringsparameteren «Andre bidrags- og oppdragsinntekter per fagleg årsverk». Dette kan indikere at vi har lågare aktivitet som er finansiert av næringslivet og andre offentlege instansar. Det er likevel tekniske og periodiseringsmessige forhold i rekneskapsføringa som gjer at vi vil vere forsiktige med å trekke konklusjonar. Vi følgjer utviklinga nøyne.

I kategorien «Andre bidrag» er det totalt sett ein liten nedgang samanlikna med 2016. Ti millionar kroner av dette er etter- og vidareutdanningsaktivitet som er blitt omklassifisert frå BOA til sal, det vil seie ei reint teknisk endring i bokføringa. Den reine oppdragsaktiviteten er i 2017 reelt sett på same nivået som i 2016.

Fleire fakultet har ein god vekst i BOA-aktiviteten mot næringslivet i 2017, blant anna gjennom aukande aktivitet ved dei nyaste SFI-a. Desse store sentera (SFI, FME) får finansiering frå både Noregs forskingsråd og næringslivet, og faktureringa mot næringslivet har totalt sett vore omtrent like stor i 2017 som i 2016. Det kan likevel sjå ut som det er brukt litt meir av NRF-midlane enn av midlane frå næringslivet ved desse sentera i 2017, og at aktiviteten som næringslivet har finansiert, dermed ser ut til å ha gått noko ned, men dette kan altså vere ei forskyving med tanke på kva pengar som blir brukte først og sist ved desse sentera. Midlane NTNU fekk frå Helse Midt-Norge i 2017, var på same nivået som i 2016 (210 mill. kr).

Rangeringar

Det har ikkje skjedd store endringar i plasseringa av NTNU på dei internasjonale universitetsrangeringane i 2017. Vi ligg stort sett plassert som nummer 250–260, med unntak av Academic Ranking of World Universities utført av Jia Tong-universitetet, der vi i august 2017 blei plassert i gruppa av nummer 101–150 i verda.

Svært gledeleg var det at Times Higher Education Supplement (THES) i mars 2017 publiserte ei oversikt som viste at NTNU har det mest produktive institusjonssamarbeidet i verda, ei følge av det tette samarbeidet vårt med SINTEF. 9,1 prosent av forskingspubliseringa frå NTNU skjer i samarbeid med SINTEF.

DELEN FORSKINGSINNSATS I MNT-FAG (NIFU/FOU-STATISTIKKEN)

Styringsparameter, sektormål 2	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Delen forskningsinnsats i MNT-fag	-	55	-	54	-	-	-

Godt over halvparten av forskningsinnsatsen ved NTNU er retta inn mot MNT-faga, noko som understrekar hovudprofilen vår i forhold til andre norske breiddeuniversitet. Fusjonen endrar neppe hovudbiletet, men først med neste FoU-undersøkinga får vi eit mål på om det har skjedd ei forskyving av ressurssinnsatsen som følgje av omorganiseringa.

Mellom 2013 og 2015 var realveksten i NTNUs FoU-kostnader negativ innanfor humaniora og samfunnsfag (- 5–10 prosent), men til gjengjeld sterkt (30 prosent) innanfor medisin og helsefag. Når det gjelder MNT-faga, har veksten vore positiv, og spesielt innanfor teknologi (10 prosent). I realiteten er den nasjonale veksten på teknologifeltet knytt til NTNU; elles i sektoren har det vore ein nedgang.

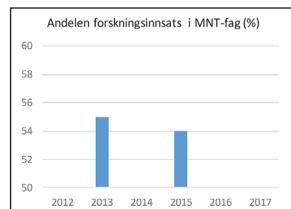
Målt etter andre parametrar er den solide stillinga til MNT-faga ved NTNU tydeleg. Av dei 362 doktorgradane som blei tildelte i 2017, var 59 prosent innanfor desse faga, i tillegg til at mange av doktorgradane innanfor medisin har ei forankring i naturvitenskap og teknologi. MNT-faga står også for om lag 60 prosent av dei publikasjonspoenga som blir produserte ved NTNU kvart år. Ettersom desse fagområda er spesielt laboratorie- og utstyrskrevjande, er dei høgt prioriterte i NTNUs søknader til Forskningsrådets satsing på nasjonal forskingsinfrastruktur. NTNU har lykkast godt på denne arenaen tidlegare, og i 2016-runden var sju av ni prioriterte prosjekt innanfor MNT.

MNT-faga pregar dei fire tematiske satsingsområda ved NTNU og leier an i dei tre tverrgåande satsingane på mogleggjera teknologiar – IKT, nanoteknologi og bioteknologi. Dette utløyser også strategiske midlar og stipendiatstillingar frå NTNU sentralt.

MNT-fag, utdanningsstillingar

NTNU, inklusive dei innfusjonerte høgskolane, har i perioden 2014–2016 blitt tildelt 76 nye rekrutteringsstillingar øyremerkte MNT-fag. I tilstandsrapporten for høgare utdanning som kom ut i mai 2017, ser det ut til at auken vår var på berre seks årsverk i denne perioden. Dette avviket kjem blant anna av ein intern rekneskapsteknisk rutine ved NTNU (eigenfinansierte ph.d.-årsverk blir tilsette på BOA-prosjekt), at vi bruker for lang tid til tilsettjingsprosessane våre, og at KD ikkje hadde inkludert Fakultet for medisin og helse i tala sine. Ved at vi tilset eigenfinansierte ph.d.-årsverk direkte på BOA-prosjekt, kjem dei fram som eksternfinansierte i DBH og fell såleis ut av teljinga til KD. Auken i dei eigenfinansierte stipendiatårsverka som var tilsette på BOA-prosjekt ved MNT-fakultet, var i perioden frå 2013 til 2016 på 26,1 årsverk. Denne rutinen blei retta opp i før DBH-rapporteringa i oktober 2017. Tregleik i tilsettjingsprosessar medførte at 23,5 årsverk starta opp ved MNT-fakultet etter DBH-rapporteringa 2016. I tillegg er 31 stillingar tildelte MNT-fakultet, men ikkje starta opp per juni 2017. Dette er summert opp i tabellen under:

	Årsverk
Tilvekst, årsverk rekrutteringsstillingar 2013-2016:	5,45
Økning eigenfinansierte stipendiatårsverk ansatt i BOA ved MNT-fakultet 2013-2016:	26,10
Tildelte stipendiatstillingar til MNT-fakultet, startet opp etter okt 2016:	23,50
Tildelte stipendiatstillingar til MNT-fakultet, ikke startet opp per juni 2017:	18,00
Stillinger øymerket tematiske satsingsområder og andre MNT-områder, ikke startet per juni 2017:	13,00
Sum, økning i rekrutteringsstillingar i MNT-fag	86,05

Veit vi korleis Svalbard-reinen blir påverka av miljøændringane, er det lettare å bevare bestanden.

Centre for Biodiversity Dynamics, senteret for framifrå forsking, samlar biologar og statistikarar. Dei studerer korleis populasjonar endrar seg over tid i økosystem. Blant anna har forskarane sett på reinsdyr på Svalbard for å sjå korleis bestanden blir påverka av klimaændringane, og dei studerer korleis modellorganismar som gråsporv og vasslopper tilpassar seg omgivnadene over generasjoner. Målet er større kunnskap for ei berekraftig konservering av biomangfaldet i verda.

Foto: Brage Bremset Hansen/NTNU

3.6.3 Sektormål 3: God tilgang til utdanning

KANDIDATMÅLTAL PÅ HELSE- OG LÆRARUTDANNINGANE

Styringsparameter, sektormål 3	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Kandidattal på helse- og lærarutdanningane	1427	1514	1686	1597	1768	1815	-
<i>Endring (tal)</i>	67	87	172	-89	171	47	

NTNU har 13 helseutdanninger og 5 lærarutdanninger med kandidatmåltal. Berre dei utdanningane der det er utfordringar knytte til å nå kandidatmåltala, er kommenterte.

Helsefagutdanningane:

I 2017 blei det registrert 61 kandidatar på ABIOK -utdanningane, mens måltalet er 134. Produksjonen på desse utdanningane varierer veldig frå år til år fordi dei blir tilbydde ved tre studiestader som har ulike ordningar og ulike tidspunkt for oppstart. Produksjonen ligg i gjennomsnitt under måltalet. Marknadsføringa er aktiv for å rekruttere studentar til desse utdanningane. Rekrutteringa er jamt god, størst utfordring har vore på barnesjukepleie der det ved enkelte opptak ikkje har komme nok søkerarar. Korleis føretaka tildeler stipend og utdanningsstillingar, har stor innverknad på kor mange som takkar ja til studieplass, det er derfor viktig at dette blir avklart tidleg, slik at vi gjennom supplering kan fylle alle plassane. Det er lite fråfall på desse utdanningane. NTNU har kapasitet til å auke opptaket, utfordringa med auka opptak er tilgangen på praksisplassar hos helseføretaka.

Bachelorprogrammet i teiknspråk og tolking registrerte i 2017 14 kandidatar, måltalet er 20. Programmet står blant anna overfor ei større studieplan-omlegging som skal tre i kraft frå 2019/2020, noko vi forventar får ein positiv effekt på kandidatproduksjonen.

Kandidatmålalet for profesjonsstudiet i psykologi blei i 2017 auka frå 55 til 63. Talet på ferdige kandidatar i 2017 var 43 og ligg vesentleg lågare enn måltalet. Kandidatane som blei registrerte i 2017, er dei første frå det nye seksåriga studieprogrammet som blei innført i 2011. Da blei berre 58 studentar tekne opp. NTNU auka opptaksramma i 2014 etter tilførsel av ti nye studieplassar, og auka opptaket ytterlegare i 2016. Det er forventa at dette, kombinert med arbeid for å redusere fråfall, resulterer i at denne utdanninga etter kvart vil oppfylle måltalet sitt. Sidan dette er eit seksårig løp, vil det likevel ta tid før vi ser ein auke i talet på ferdige kandidatar.

På bioingeniørutdanninga blei det registrert 67 kandidatar i 2017, mens måltalet var 73. På denne utdanninga svingar kandidatproduksjonen, men i gjennomsnitt har produksjonen dei siste fire åra vore i tråd med kandidatmålalet.

Lærarutdanningane:

Grunnskolelærarutdanning (GLU) 1–7 produserte 115 kandidatar i 2017, mens måltalet er sett til 149. NTNU er oppteke av å ha eit godt søkertrykk til desse utdanningane, og hausten 2017 møtte det 182 studentar til studiet. I 2017 er det jobba spesielt med rekrutteringa til denne utdanninga, det er blant anna etablert ei studentambassadørordning der noverande studentar gjennomfører ulike

⁵Jordmorutdanninga har opptak annakvart år og har i utgangspunktet ikkje kandidatproduksjon i 2017.

⁶Vidareutdanning i anestesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsjukepleie

rekrytteringstiltak, og det er gjennomført kampanjer på sosiale medium. Det er også sett i verk tiltak for å redusere fråfallet, og statistikk for nyare kull antydar at fråfallet er på veg ned. I NTNUs utviklingsavtale er lærar- og lektorutdanningane spesielt nemnde, og arbeidet med GLU 1–7 i 2017 blir knytt opp mot dette.

I 2014 møtte det 60 studentar til den treårige yrkesfaglærarutdanninga. I 2017 blei det uteksaminert 48 kandidatar, mens måltalet er 69. For yrkesfaglærarutdanningane er gjennomstrøyminga rimeleg god og fråfallet avgrensa, men rekryttering er ei utfordring, og NTNU har gjennom mange år hatt få søkerar til desse utdanningane. I 2017 møtte 59 studentar til studiestart. Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap har sett ned tre arbeidsgrupper som skal sjå på korleis ein kan jobbe med rekryttering, digitalisering og vidareutvikling av studieretninga restaurant og matfag. Gruppene skal sjå tilbodet i eit livslangt læringsperspektiv. Målet er å finne tiltak som kan setjast i verk for at desse utdanningane ved NTNU skal få ein produksjon som når kandidatmåltalet.

3.6.4 Sektormål 4: Effektiv, mangfaldig og solid høgare utdanningssektor og forskingssystem

TALET PÅ STUDIEPOENG PER FAGLEGE ÅRSVERK (DBH)

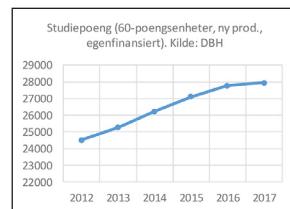
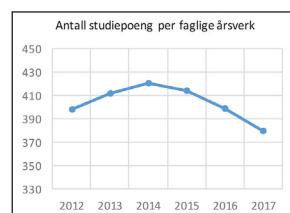
Styringsparameter, sektormål 4	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Tal studiepoeng per faglege årsverk	398,4	411,8	420,8	414,4	398,9	379,6	440,3
Endring (tal)	21,11	13,41	8,96	-6,42	-15,5	-19,3	

Talet på studiepoeng per faglege årsverk i 2017 var 379,6. Det er lågare enn i 2016, og lågare enn gjennomsnittet av statlege institusjonar.

Reduksjonen i talet på studiepoeng per fagleg årsverk frå 2016 til 2017 kjem av at den totale studiepoengproduksjonen var stabil, mens talet på faglege årsverk steig. Utviklinga i faglege årsverk har samanheng med auken i bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, og denne auken har vi gjort nærmere greie for i innleiinga til dette kapittelet. Vi vil følgje utviklinga i denne styringsparameteren nøyde.

Vi må sjå på korleis vi kan auke produksjonen av studiepoeng, og på korleis vi bruker ressursane på utdanningsområdet. For å sikre ein god balanse mellom tilgjengelege personalressursar og studieporteføljen er det nødvendig med langtidsplanlegging av undervisningsressursane (inkludert avgang og forskingsterminar), og vi må sjå på om vi kan gjere endringar som gir større fleksibilitet. Vi må framleis ha trykk på arbeidet med å effektivisere dei administrative prosessane slik at vi utnyttar ressursane best mogleg.

Denne styringsparameteren gir ein indikasjon på effektivitet, men vi må sjå han i samanheng med måla og styringsparametrane elles. Tilstrekkeleg tid til kontakt mellom studentar og familjø er viktig. I samband med undersøkinga av korleis studentane vurderer studiekvaliteten, kartlegg vi fleire forhold – omfanget og kvaliteten på tilbakemeldingar og rettleiing er det studentane i høgare utdanning er minst nøgde med. I undervisarundersøkinga svarer 42 prosent ved NTNU at timeressursen til undervisning og rettleiing bør forbetrast, og berre 34 prosent meiner at dei har nok tid til å førebu undervisninga. Vi forventar at arbeidet for auka gjennomstrøyming og reduksjon av uønskt fråfall vil føre til auka effektivitet i produksjonen av studiepoeng og kandidatar. Tilstrekkeleg tilgang til fagressursar er ein viktig føresetnad for å få gjennomført mange av dei tiltaka som er nemnde i samband med dette.

DELEN KVINNER I DOSENT- OG PROFESSORSTILLINGAR (DBH)

Styringsparameter, sektormål 4	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Del kvinner i dosent- og professorstillingar (%)	21,38	22,09	22,42	22,85	25,02		29,38
<i>Endring (prosentpoeng)</i>	0,97	0,71	1,91	0,28	-0,43	1,17	

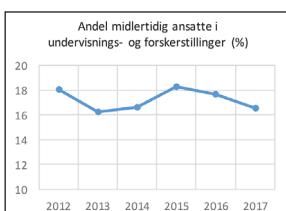
Med unntak av ein liten nedgang i 2016 er det der er ei langsiktig positiv utvikling i delen kvinner i dosent- og professorstillingar. Når NTNU ligg under snittet for sektoren, har det samanheng med den tradisjonelt mannsdominerte teknisk-naturvitenskaplege fagprofilen til NTNU.

Nye profesjonsutdanninger, sterkare vektlegging av utdanningsfagleg arbeid og sidestilling av dei to alternative karrierestigane medverka til at talet på dosentstillingar på NTNU blei meir enn tredobla frå 2015 til 2017. I 2017 var kvinnedelen i dosentstilling kommen opp i 38,89 prosent (9 årsverk), mens han i professorstilling var 24,6 prosent (188 årsverk).

Rekrutteringsgrunnlaget tilseier at vi har eit potensial for ein betre kjønnsbalanse over tid. Tala for 2017 viser at kvinnedelen ligg over 40 prosent i alle viktige rekrutteringsstillingar: stipendiatar (42 prosent), postdoktorar (40 prosent) og førsteamanuensar (42 prosent). NTNU har ein visjon om eit likestilt universitet. I den nye handlingsplanen for likestilling og mangfold er eitt av satsingsområda å styrke kvinnedelen i vitenskaplege førstestillingar. For å få det til vil NTNU leggje til rette for like høve til å gjøre karriere, i tillegg til tid til fagleg og personleg utvikling på tvers av livsfasar, kjønn og andre aspekt.

Vi viser elles til omtale av dette under kapittel 4.6 om likestilling.

DELEN MELLOMBELS TILSETTE I UNDERSVISINGS- OG FORSKARSTILLINGAR (DBH)

Styringsparameter, sektormål 4	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Snitt statlege institusjonar 2017
Del mellombels tilsette i undervisnings- og forskarstillingar (%)	18,04	16,29	16,62	18,27	17,7	16,57	17,02
<i>Endring (prosentpoeng)</i>	-0,15	-1,75	0,33	1,65	-0,57	-1,13	

Delen mellombels tilsette i undervisnings- og forskarstillingar er no omtrent på snittet for sektoren. NTNU har særleg vore oppteke av å redusere «unødvendig midlertidighet», der mellombelse tilsetjingar ikkje er grunngitte i legitime vikariat eller åremålsstillingar (f.eks. rekrutteringsstillingar). Forskarar skal i større grad tilsetjast fast. Det føreset at stillingane blir kunngjorde for å ta vare på kvalifikasjonsprinsippet, og at vi ser tilsetjingsprosessane i samanheng med strategiane og bemanningsplanane til fagmiljøa.

Delen mellombels tilsette er særleg høg i eksterfinansierte forskarstillingar. Delen mellombels tilsette forskarar gjekk ned 5 prosentpoeng frå 2015 til 2016, og ytterlegare 6,9 prosentpoeng til 2017. NTNU hadde 189 mellombelse forskarårsverk (63,65 prosent) i 2017.

Det har vore motsett utvikling når det gjeld mellombelse årsverk i førsteamanensis- og universitetslektorstilling. Delen mellombels tilsette steig frå 2016 til 2017 med 5 prosentpoeng for førsteamanensis og 1,5 prosentpoeng for universitetslektor. Nokre årsverk er ordinære vikariat, og blant dei mellombelse førsteamanensisstillingane finn vi åremålstilsette medarbeidarar tilsette på innstegsvilkår, som har som formål å leggje til rette for å rekruttere talentfullt fagleg personale. Elles ser vi auken i mellombelse tilsetjingar i samband med at vi avventar utfallet av dei

strategiane og faglege integrasjonsprosessane som er i gang no, og som får noko å seie for kva kompetanse og bemanning vi treng framover. NTNU hadde 111 mellombelse årsverk (21,28 prosent) i universitetslektorstilling og 100 mellombelse årsverk (13 prosent) i førsteamanuensisstilling i 2017.

DEL AV SAMLINGANE OG OBJEKTA SOM ER TILFREDSSSTILLANDE SIKRA OG BEVARTE

NTNU Vitskapsmuseet forvaltar store kultur- og naturhistoriske samlingar og bruker desse i forsking, formidling og undervisning. Vitskapsmuseet skal bidra til verksemadmåla for NTNU ved å sikre og ta vare på dei vitskaplege samlingane ved Vitskapsmuseet og gjere dei tilgjengelege for forsking, undervisning, forvaltning og allmennretta formidling. Resultata for 2017 og måla for 2018 for sikring og bevaring av dei vitskaplege samlingane er publiserte på DBH.

Arbeidet til NTNU Vitskapsmuseet med å sikre og bevare samlingane blei i perioden frå 2006 til 2015 organisert gjennom Revita-prosjektet. Det løpende arbeidet er frå 2016 teke hand om i fagmiljøa, mens større prosjekt blir prioriterte i samband med museets felles årsplanar og budsjett.

I 2017 har NTNU prioritert bygningsmessige tiltak som betrar sikrings- og bevaringsforholda i eksisterande magasin med tilhøyrande arbeidsrom.

Eigedomsavdelinga har gjennomført omfattande tiltak knytte til avløpssystemet for å utbetre problema med at vatn trengjer inn i kjellarmagasinet i Gunnerushuset. Trass i utbetringane trengde vatn inn under dei kraftigaste regnbyene også sommaren 2017. I 2018 blir det sett i gang ei meir omfattande kartlegging av dreneringa og avløpssystemet for å avklare om det finst tiltak som kan setjast i verk for å hindre at vatn trengjer inn i desse magasina.

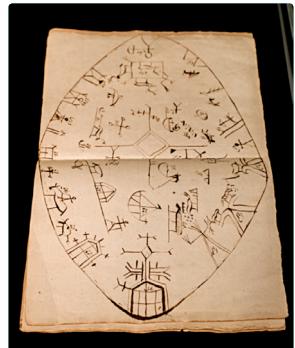
Vitskapsmuseet har i samarbeid med eigedomsavdelinga gjennomført ei betydeleg oppgradering av infrastrukturen i eksisterande magasin (335 kvm) for dei botaniske samlingane. Behovet for å byggje om hovudmagasinet for planter har komme av den omfattande tilveksten i nyare tid. Kompaktreolar blei sette inn i 2017 som erstatning for skap med fast golvpllassering. Etter ombygginga har magasinet kapasitet til å ta imot nye objekt dei neste tiåra. Tilgangen, tryggleiken og klimastyringa er betra.

I eit eksternt leidt magasin er klimaet utbетra med omsyn til støvproblem og regulering av luftfukta, og det er gjennomført tiltak med omsyn til skalsikring. Vi har avvikla leigeforhold for eit areal for mottak av arkeologiske funn, og har investert i nye fasilitetar i eigde lokale som oppfyller krava til skalsikring og tjuverisikring.

Dei store utfordringane som står att på sikringssida, gjeld særleg risikoen for vasskade, og det at det ikkje er mogleg å evakuere frå magasin. På bevaringssida er utfordringa å oppnå tilfredsstillande klimaregulering med tanke på luftfukt og temperatur i dei naturhistoriske magasina, og restansane knytte til preventiv konservering av kulturhistorisk materiale.

Resultatoppnåinga for aktiv og preventiv konservering av samlingsmaterialet er i tråd med måla for 2017, der vi klarer å handtere tilveksten, men ikkje har kapasitet til å byggje ned restansar.

Når det gjeld tilgjengeleggjering på nettet, er måloppnåinga betydeleg høgare enn målsetjinga for 2017 for dei naturhistoriske samlingane, mens ho totalt sett er lågare enn målsetjinga for dei kulturhistoriske samlingane. Dette er fordi den store tilveksten av materiale frå utgravingsprosjekt i 2017 er registrert i samlingsdatabasen, men dataa var ikkje klargjorde for nettpublisering ved årsskiftet 2017/2018. Netportalen «Collections online» med den første engelskspråklege tilgangen til dei arkeologiske gjenstandsbasane våre, blei lansert i 2017. Portalen er utvikla ved NTNU Vitskapsmuseet, og fase II – som inkluderer fleire samlingstypar og auka funksjonalitet – blir gjennomført i 2018.

Frøyningsfjelltromma er ei av dei best dokumenterte samiske trommene som finst, og ein trur at ho skriv seg frå 1600-talet. Tromma blei utstilt ved NTNU Vitskapsmuseet saman med ei originalteikning frå samlingane i Gunnerusbiblioteket. Frøyningsfjelltromma er vanlegvis utstilt ved Meininger Museen i Thüringen i Tyskland.

Foto: Trond Sverre Kristiansen,
NTNU Vitenskapsmuseet

Search our collections

Search for item, material, museum number... Search

NTNU Vitskapsmuseet satsar langsiktig på digital kunnskapsdeling og open publisering (Open access). I 2017 ble netportalen «Collections online» lansert for å gi engelskspråkleg tilgang til dei arkeologiske gjenstandsbasane ved museet. I 2015–2017 ble samlinga med over 250 000 karplanter digitalisert. Dermed er 95 prosent av dei biologiske samlingane ope tilgjengeleg nasjonalt og internasjonalt gjennom Artskart og GBIF (Global Biodiversity

Risiko og tiltak

Dei største utfordringane for sikrings- og bevaringsarbeidet både på kort og lang sikt er framleis mangelen på tilfredsstillande magasin for delar av samlingane og magasinkapasiteten. Gjennom campusprosjektet for NTNU er det planlagt å etablere nye magasin. Ein god del av utstillingsarealet har ikkje tilfredsstillande sikringsforhold, så det kan ikkje brukast til å stille ut materiale frå vitskaplege samlingar. Det ligg føre planar for å utbetre skalsikringa for 750 kvm utstillingsareal i 2018. Arbeidet med rutinar for beredskap, evakuering og sikring blir vidareført i 2018.

3.7 Midlar og måloppnåing til oppgradering av bygg

Sjølvforvaltande institusjonar skal rapportere resultat og måloppnåing for midlar som Kunnskapsdepartementet har tildelt til oppgradering av bygg.

NTNU ferdigstilte to større byggjeoprosjekt i eigen bygningsmasse i 2017: rehabilitering og oppgradering av Kjemiblok 3, og renovering av laboratorium for ESFRI 2 i Varmeteknisk laboratorium. I tillegg blei rehabiliteringa og oppgraderinga av Hovudbygningen vidareført, i tillegg til at arbeidet med tak- og fasaderehabilitering av Realfagbygget blei prosjektert og starta opp. NTNU sette også i gang planlegging og prosjektering for å samlokalisere teknologifaga ved tidlegare Høgskolen i Sør-Trøndelag på Gløshaugen.

REHABILITERING OG OPPGRADERING AV KJEMIBLOKK 3

Kunnskapsdepartementet gav i brev av 16.03.2015 ei løying på 40 millionar kroner til å rehabiliterere og oppgradere av Kjemiblok 3 (K3). Samla prosjektkostnad kom på 187 millionar kroner. Målet for prosjektet var å samlokalisere bioteknologimiljøet og gi fasilitetar som betre støttar opp om verksemda. Dels hadde dei uhøvelege lokale, i tillegg avgrensa den spreidde plasseringa vidare utvikling. Kjemiblok 3 var i dårleg forfatning med eit betydeleg etterslep på vedlikehaldet.

Det var ikkje definert konkrete samfunnsmål for prosjektet, men utgangspunktet for prosjektutforminga og programmeringa bygger på strategiane for NTNU og Fakultet for naturvitenskap.

Definerte effektmål for prosjektet:

- Nye laboratorie- og kontorfasilitetar skal legge til rette for vidareutvikling av bioteknologisk forsking ved NTNU i tråd med eigne og nasjonale strategiar.
- K3 skal ha ein «state of the art»-infrastruktur.
- Nye laboratorium skal vere i samsvar med HMS-krava og gi eit godt fysisk innemiljø.
- Forsking og undervisning innanfor bioteknologi skal styrkjast ved at fagmiljøa blir samlokaliserte, og ved at laboratorium og kontor/undervisning blir integrerte.
- Prosjektet skal gi auka arealeffektivitet, større fleksibilitet og bidra til meir sambruk av areal.
- Kapasiteten og fleksibiliteten skal aukast gjennom å etablere generiske laboratorieareal.
- K3 skal bli klassifisert som lågenergibyggs etter oppgraderinga.

Status

Prosjektet fekk rammeløyve i januar 2015. NTNU sette i gang rehabiliteringa for sommaren 2015, mens det bygningsmessige arbeidet strekte seg fram til utgangen av januar 2017. Fagmiljøa tok i bruk bygget i februar/mars 2017, slik at det tekniske anlegget i bygningen var i bruk under prøvedrifta. Etter innflyttinga har det berre vore mindre avvik som er tekne hand om etter kvart.

Rehabiliteringa og oppgraderinga er gjennomført i samsvar med dei føresetnadene og måla som var sett for prosjektet. Det er investert elleve millionar kroner i laboratorieutstyr i Kjemi 3 i samband med ombygginga. Både oppgraderinga av forskingslaboratoria, infrastrukturen og kontorfasilitetane legg til rette for vidare

utvikling av bioteknologisk forsking og undervisning. Oppgraderinga av bygget har ført til at instituttet har samla aktiviteten i Kjemiblokk 3 og 4, og vi ser allereie at det er betre og meir samspel internt på tvers av faggruppene. Perioden frå bygget var ferdigstilt og fram til i dag er likevel for kort til at vi kan rapportere om dei langsiktige verknadene. Det har ikkje vore rapportert om vesentlege HMS-avvik etter ferdigstillinga. Bygget tilfredsstiller krava til oppvarmingsbehov og varmetapstal for lågenergibygga, men fordi ventilasjonsløysinga bruker om att eksisterande føringsvegar, blir ikkje minstekravet til komponenteffekt oppfylt. Totalkostnaden for prosjektet blei 187 millionar kroner – 17 millionar kroner under budsjett.

RENOVERING AV LABORATORIUM FOR ESFRI 2 (ECCSEL)

Kunnskapsdepartementet, Forskningsrådet og NTNU/SINTEF bidrog saman til at det innanfor ESFRI blei etablert ein paneuropeisk forskingsinfrastruktur for CO₂-fangst og lagring, kalla ECCSEL, der NTNU er koordinator for nettverket med SINTEF som samarbeidspartnar. Stortinget gav i statsbudsjettet for 2014 ei tilleggsloyming til NTNU på 100 millionar kroner til satsinga på karbonfangst og karbonlagring (ECCSEL) for å innfri forpliktingane og halde på posisjonen til NTNU i ESFRI-samarbeidet.

Tilstrekkeleg laboratoriekapasitet og bygningsmessig tilpassing var føresetnadene for etableringa av ECCSEL og for ei effektiv utnytting av forskingsmidlane til miljø-vennleg energi. Investeringsmidlar har gått til nye laboratoriefasilitetar, tilpassing av eksisterande laboratorieinfrastruktur og vitskapleg utstyr i Varmeteknisk laboratorium (VATL).

Samfunnsmåla for prosjektet er forankra i forskingsmeldinga *Klima for forskning* frå 2009:

- Å styrke Europa sine høve til å bidra med avgjerande CCS-teknologi gjennom eit paneuropeisk samarbeid ved å etablere tilpassa laboratorieinfrastruktur for CCS-forsking ved NTNU som bidrar til å redusere klimagassutslepp og/eller verknadene av dei.

Effektmåla for ECCSEL er:

- oppgradert laboratorieinfrastruktur i VATL med høg kvalitet som er oppfyller ECCSEL-forpliktingane til NTNU og SINTEF
- ivaretaking av krava til helse, miljø og tryggleik, og fysiske rammevilkår for framifrå forsking og undervisning på alle fagområda som er lokaliserte i bygget
- betre arealeffektivitet og meir sambruk av areala
- auka fleksibilitet gjennom prinsippet om generiske laboratorieareal
- auka energieffektivitet

Status

Detaljprosjekteringen starta opp i 2014, og prosjektet fekk rammeløyving i juni 2015. Som følgje av reduserte budsjetttramme blei omfanget av arbeida først nedskalert, mens gunstige entreprisetilbod tillét at fleire tiltak enn dei som opphavleg var planlagde, blei tekne inn att i prosjektet. Gjennomføringa av prosjektet tok til i mai/juni 2015, og det bygningsmessige arbeidet var ferdigstilt i mai 2017. Overtakinga av dei tekniske entreprisane blei noko forseinka i forhold til opphavlege planar som følgje av at ein etablerte ei meir sofistikert kjøleløysing og oppgraderte teknisk ein større del av arealet. Dette gjer at laboratoriet er blitt meir fleksibelt enn ein la til grunn ved prosjekteringen.

Prosjektet har oppfylt effektmåla som er sett gjennom auka fleksibilitet, meir sambruk av areala og ein oppgradert laboratorieinfrastruktur. Fordi perioden sidan bygget blei teke fullt i bruk, er såpass kort, er det ikkje mogleg å konkludere noko med omsyn til målet om redusert energiforbruk. Delar av verksemda i bygget blei halde ved lag i byggjefasen ved at byggjearbeida blei faseplanlagde i ulike område. Dette medverka til at laboratoria kunne vere i drift i store delar av byggjepериодen. Forskningsaktiviteten er planlagd med omsyn til byggjeprosessen, slik at nødvendig aktivitet og planlagde forsøk blir gjennomførte i periodane imellom. Dette har gitt visse utfordringar undervegs som skapte forseinkingar, men samarbeidet mellom prosjektet og laboratorieaktiviteten har fungert godt. Areala blei tekne i bruk etter kvart som dei ulike fasane i prosjektet blei ferdigstilte. Prosjektet er realisert innanfor budsjettet på 100 millionar kroner.

OPPGRADERING OG RENOVERING AV HOVUDBYGNINGEN

Kunnskapsdepartementet gav i brev av 18.01.2017 ei løying på 25 millionar kroner til rehabilitering og oppgradering av Hovudbygningen på Gløshaugen. NTNU har som mål at Hovudbygningen i framtida skal ta hand om både seremonielle og offentlege funksjonar, ved sida av å bli brukt til ordinær undervisning og kontoraktivitet. Bygget skal opplevast som ope og imøtekommende, samtidig som det ærverdige er teke vare på. Prosjektet har ei samla kostnadsramme på 94 millionar kroner, der effektmåla er å:

- sikre bygget som kulturminne og signalbygg for NTNU
- gi gode og fleksible bruksmogleheter for utdanning og møte/arrangement
- gi eit godt fysisk arbeidsmiljø for kontorarbeidsplassar

Status

NTNU har over fleire år oppgradert bygget for å auke funksjonaliteten. Arbeidet er organisert som enkeltprosjekt med ulik framdrift. I 2017 er det gjennomført brannsikringstiltak med blant anna nytt brannvarslingsanlegg og sprinklaranlegg.

Infrastrukturen og røyrføringane er oppgraderte, inkludert nye toalett, og dette gir auka kapasitet for kontor og møteverksemd. Det er etablert fleire møterom, som gir betre tilgjengeleight og betre høve for ulike arrangement. Rehabiliteringa av vindauge er sluttført for den opphavlege delen av bygningen, mens rehabiliteringa av vindauge som er att i bibliotekspåbygget, er planlagd i 2018. Arbeidet er gjort i samarbeid med Riksantikvaren, og er med på å sikre bygget som kulturminne og signalbygg.

Til saman er det utført arbeid i Hovudbygningen for 45 millionar kroner i 2017.

Hovedbygningen på Gløshaugen.

Foto: Gunnar K. Hansen, NTNU Komm.avd.

OPPGRADERING KNYTT TIL FUSJONEN MED HØGSKOLANE

Kunnskapsdepartementet gav i brev av 29.01.2018 ei løying på 30 millionar kroner til oppgraderingsprosjekt ved NTNU, til dette hører tilpassing og oppgradering som følgje av fusjonen.

Samfunnsmålet for prosjektet er knytt til korleis NTNU realiserer reformene i universitets- og høgskolesektoren med utgangspunkt i strukturmeldinga frå Kunnskapsdepartementet [Meld. St. 18 (2014–15)]. NTNU har sett i gang eit omfattande arbeid for å oppgradere og tilpasse bygningsmassen for å realisere faglege synergistar og effektivisere arealbruken som følgje av fusjonen av institusjonar i Trondheim. NTNU planlegg å samle teknologifaga på Gløshaugen, mens lærarutdanninga skal samlast på Kalvskinnet i løpet av 2020. Dette vil både gjere det mogleg å avvikle verksemda på fleire stader og auke samBruken av eksisterande areal.

Samfunnsmåla for fusjonen er direkte relevante for målet med den fysiske samlokaliseringa. Målet er å:

- heve den faglige kvaliteten i heile breidda av verksemda
- gjere NTNU til ein enda betre partner for utvikling av næringsliv og samfunn i heile landet
- gi eit meir einskapleg studietilbod, med høve for høgare kvalitet og større samfunnsrelevans
- gjere NTNU betre i stand til å utvikle den nasjonale rolla vår innanfor teknologisk og naturvitenskapleg forsking og utdanning

Resultatmåla for samlokaliseringaprojektet vil vere å realisere ei integrering av fagmiljøa i dei fusjonerte einingane både med omsyn til tilsette og studentar, få betre tilgang på – og ei meir effektiv utnytting av – felles infrastruktur i form av undervisningslokale, laboratorium og fellesfunksjonar, høgare arealeffektivitet og reduserte kostnader til drift.

Status

NTNU har starta planlegginga og prosjekteringa av samlokaliseringa både i eigen bygningsmasse og i leide bygg frå Statsbygg (Kalvskinnet). Samla budsjett for samlokaliseringaprojektet er på 415 millionar kroner. I 2017 har det komme til 11 millionar kroner i planleggingskostnader.

Realfagsbygget.

Foto: NTNU

REALFAGBYGGET – UTBETRINGAR AV TAK OG FASADAR

Kunnskapsdepartementet gav i brev av 29.01.2018 ei løyving på 30 millionar kroner til oppgraderingsprosjekt ved NTNU, til dette kjem utbetring av tak og fasadar på Realfagbygget. Bygget stod ferdig i år 2000, og har vist seg å ha ei rekke bygnings-tekniske svakheiter. Vassinnntrenging i tak og fasadar har gitt betydelege skadar på innvendige konstruksjonar og innreiingar. Lekkasjane har ført til at enkelte lokale blei stengde av, eller problema blei løyste med mellombelsle tiltak. Utbetrings- og vedlikehaldsbehova er budsjetterte med ein kostnad på ca. 100 millionar kroner og er planlagt gjennomførte over ein treårsperiode. Resultatmål for tiltaket vil vere eit tett tak og ein framleis funksjonell bygning med full utnytting av areala til forsking og undervisning.

Status

Utbetringsarbeidet er planlagt i tre trinn for å sikre rask oppstart og fleksibilitet med omsyn til entreprisar og gjennomføring. Både prosjekteringa og bygningsmessige arbeid starta i 2017. Det er planlagt å ferdigstille arbeida i 2019. I 2017 er det brukt 25 millionar kroner, samla kostnad er budsjettert til 100 millionar kroner.

3.8 Midlar til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og samanslåing

Kunnskapsdepartementet tildelte 14 millionar kroner til å dekkje kostnader i samband med samanslåinga, og til det vidare arbeidet med å styrke kvaliteten i utdanninga og forskings- og utviklingsarbeidet ved den samanslårte institusjonen. Midlane er nytta i tråd med prosjektplanen. Vi viser elles til kapittel 3.2, som blant anna gjer greie for fusjonsaktivitetane i 2017.

3.9 Midlar tildelte over kap. 281

DIGITALISERING AV GRUNNSKOLELÆRARUTDANNINGANE MED VIDAREUTDANNINGAR, PROSJEKTNRUMMER 80038

I november 2017 tildelte Noregsuniversitetet NTNU 22 millionar kroner til prosjektet «Digitalisering av grunnskolelærerutdanningen ved institutt for lærerutdanning NTNU (DigGiLU)». Prosjektet skal styrke den profesjonsfaglege digitale kompetansen hos lærarstudentane ved NTNU, og styrke den digitale kompetansen i dei profesjonelle fellesskapane i skolen gjennom vidareutdanningstilbodet for lærarane. Prosjektet er treårig med oppstart i 2018.

UTVIKLING OG DRIFT AV PARTNARSKAPAR I GRUNNSKOLELÆRARUTDANNINGANE

I juni 2017 tildelte Kunnskapsdepartementet NTNU 4,957 millionar kroner til utvikling og drift av partnarskapar i grunnskolelærarutdanningane, med sikt på å styrke praksisopplæringa og FoU-samarbeidet gjennom lærarutdanningsskolar.

Pengane er disponerte i tråd med følgjande plan: styrking av kapasiteten for å utvikle og etablere ein pilot i partnarskap for praksis i GLU (eit prosjekt der ein prøver ut ulike modellar for gjennomføring av praksisopplæringa), FoU-leiarar i universitetskoleprosjektet, oppstart eksperimentering med endra praksisopplæring, skolebasert kompetanseutvikling med FoU-arbeid i fokus, og utvikling og deltaking i ulike universitetsskoleprosjekt. Vi stadfestar at tildelinga er nytta i samsvar med føresetnadene.

STARMUS

NTNU og Trondheim kommune med fleire gjekk saman om å arrangere Starmus i Trondheim i juni 2017. Kunnskapsdepartementet tildelte 10 millionar kroner til gjennomføring av festivalen.

NTNU var vrtskap for festivalen. NTNU planla og gjennomførte festivalen som eit prosjekt, med eit styre som avgjerdsorgan. Representantane i styret var frå NTNU, Trondheim Kommune, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Starmus.

Overordna mål for festivalen har heile tida vore å knyte vitskap og kunst saman og formidle til allmennheita. I tillegg hadde Starmus i Trondheim som mål å vise fram rollemodeller for ungdom, dele kunnspak med publikum og auke interessa for vitskapskommunikasjon og undervisning.

Starmus presenterte ei blanding av vitskap og musikk der både framifrå forskarar og framifrå musikkarar var på scena. Festivalen varte i seks dagar med program i 16 timer kvar dag. Over 1000 skoleelevar fekk sommarskole med foredragshaldarar. Totalt var det over 137 individuelle arrangement knytte til vitskap, kunst eller musikk. 70 av arrangementa var gratis.

På programmet stod elleve nobelprisvinnarar, ti astronautar og rundt femti av dei fremste foredragshaldarane og formidlarane av vitskap og musikk i verda. Blant foredragshaldarane var Stephen Hawking, Buzz Aldrin, Edvard Moser, May-Britt Moser, Jeffrey Sachs, Larry King, Oliver Stone, Sandra Magnus, Neil deGrasse Tyson, Brian Greene, Brian Cox, Emanuelle Carpentier og Carlos Moedas, EU-kommissær for forsking og innovasjon.

Det blei gjort ei rekke evalueringar av korleis Starmus-festivalen i juni blei gjennomført, og korleis deltakarane og media opplevde han. Evalueringane er summerte i ein eigen rapport. Gjennomføringa av Starmus blei ein suksess sett med auga til dei fleste. Det var samtidig eit til dels risikofylt prosjekt, styringsmessig og økonomisk. Starmus Trondheim går i tilnærma balanse ut frå dei budsjettene som er avtalte mellom partane.

NTNU har utarbeidd ein full rapport som tek for seg heile Starmus-prosjektet. Rapporten er send til Kunnskapsdepartementet.

Starmus: Foredraget til den berømte teoretiske fysikaren Stephen Hawking blei overført via satellitt. Foredraget «The Future of Humanity» trekte det største publikummet Hawking nokon gong har hatt.

Foto: Kai T. Dragland/NTNU

3.10 Andre midlar gitt i supplerande tildelingsbrev

KAP. 260 POST 50 – MIDLAR TIL OPPGRADERING AV BYGG VED SJØLVFORVALTANDE INSTITUSJONAR

I januar 2017 tildelte Kunnskapsdepartementet 25 millionar kroner til oppgradering av Hovudbygningen på Gløshaugen ved NTNU. Status for prosjektet er omtalt under kapittel 3.7.

KAP. 260 POST 50 – MIDLAR TIL KOMPLETTERANDE UTDANNING FOR FLYKTNINGAR

I mars 2017 tildelte Kunnskapsdepartementet NTNU 1,245 millionar kroner til kompletterande utdanningstilbod for flyktninger. Midlane skal brukast til å opprette nye studieplassar. Det tildelte beløpet svarer til halvårseffekt av 30 studieplassar i 2017, og NTNU vil bli tildelt heilårseffekt frå 2018. Rapporteringa i 2018 er førebels.

Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk (IE) har det faglege ansvaret for utdanninga. Det blei vedteke å starte opp kompletterande utdanning frå våren 2018, og tilboden blei lagt ut for søknad. Det blei ikkje nok søkerarar til at utdanninga starta opp. Det er no bestemt at det skal starte opp til hausten 2018, og tilboden er lagt ut for søknad.

KAP. 260 POST 50 – NYE RAMMEPLANAR FOR GRUNNSKOLELÆRARUTDANNINGANE

Som eit ledd i gjennomføringa av strategien Lærarløftet vil regjeringa bidra til å sikre god implementering av dei nye femårlige grunnskolelærarutdanningane.

I april 2017 fekk NTNU tildelt 5,5 millionar kroner for å oppfylle faglege og administrative krav som følgjer av nye rammeplanar for grunnskolelærarutdanningane.

Pengane er disponerte til tilsetting av fagpersonar for å auke undervisnings- og forskingskompetansen og forskingsressursen innanfor fleire relevante fagområde i GLU. Vi stadfestar at tildelinga er brukt i samsvar med føresetnadene.

KAP. 260 POST 50 – ARKIVUTDANNING

I juni 2017 blei NTNU tildelt 2 millionar kroner til arkivutdanninga ved NTNU i samband med Helsearkivet på Tynset, for å styrke aktiviteten ved utdanninga.

Midlane er disponerte til å styrke fagmiljøet og til å utvikle ei samlingsbasert vidareutdanning i arkiv- og samlingsforvaltning. Det er teke opp 64 studentar til den første av tre vidareutdanningssemne som blir gjennomført i samband med etableringa av Helsearkivet på Tynset. Dei to andre vidareutdanningssemna blir tilbydde hausten 2018 og våren 2019. Vi stadfestar at tildelinga er brukt i samsvar med føresethadene.

KAP. 260 POST 50 – NYE IKT-STUDIEPLASSAR

I juli 2017 blei NTNU tildelt 1 867 500 kroner frå Kunnskapsdepartementet for 45 nye studieplassar. Studieplassane skal bidra til å auke opptaket på IKT-utdanninger, til dette hører ingeniørutdanningar som særleg er retta mot IKT.

Studieplassane er hovudsakleg fordelt til Fakultet for informasjonsteknologi og elektroteknikk (IE), og nokre til Fakultet for ingeniørvitenskap (IV), og opptaket er auka i tråd med intensjonen.

KAP. 260 POST 50 – REKRUTTERINGSSTILLINGAR

Kunnskapsdepartementet tildelte 1 603 000 kroner i juni 2017 til fire nye rekrutteringsstillinger ved Center for Cyber and Information Security (CCIS) på

Gjøvik. Dei nye rekrutteringsstillingane skal bidra til å styrke forskinga på og kunnskapen om IKT-tryggleik.

Dei fire stillingane blei lyste ut i august 2017, og rekrutteringsprosessen er i sluttfasen. Det er venta tiltredingar i løpet av første halvåret av 2018.

KAP 276 POST 01 – UNIVERSELL, FAGSKOLEMIDLAR – STØTTE TIL KARTLEGGING

Kunnskapsdepartementet tildelte i juni 2017 800 000 kroner til Universell. Som ein del av oppfølginga av Meld. St. 9 skal midlane nyttast til å kartlegge kva behov fagskolane har for støtte til arbeidet med studentar som har ulike funksjonsnedsetjingar, og greie ut aktuelle tiltak.

Prosjektet er forseinka. Vi viser til rapport under kapittel 4.7 om Universell.

3.11 Samfunns- og effektmål for byggjeprosjekt

NTNU er bede om å rapportere på måloppnåing for byggjeprosjekt med samfunns- og effektmål. Dette gjeld avslutta byggjeprosjekt, og byggjeprosjekt som framleis er i byggjefasen. For dei sistnemnde prosjekta må institusjonane gjere greie for korleis dei legg til rette for å kunne nå måla etter at bygga står ferdig.

NYBYGG GJØVIK

Eigar og utbyggjar av bygget er Statsbygg med NTNU som leigetakar. Bygget er opphavleg prosjektert og planlagt for administrasjon og familjø ved Høgskolen i Gjøvik.

Bygget er oppført og innflytting er gjennomført som planlagt i desember 2017.

NMK2 ÅLESUND

Eigar og utbyggjar av bygget er NMK2 Eiendom AS med NTNU som éin av fleire leigetakrar.

Framdrifta er i tråd med planen. NTNU flytta inn som første leigetakar i august 2017, og har samla alle maritime utdanninger og det nautiske familjøet i bygget. Det er samtidig gjort omfattande oppgraderingar av simulatorar og utvikla eit eige forskingslaboratorium for autonome skip, i tillegg til at det er gjort vesentlege forbeteringar av lærings- og arbeidsmiljøet for studentar og tilsette.

SVERRESGATE 12

Eigar og utbyggjar av bygget er Statsbygg med NTNU som leigetakar i ein langsiktig leigeavtale på 30 år. Bygget er opphavleg prosjektert og planlagt for miljø for teknologiutdanning ved tidlegare HiST.

Sverresgate 12 blei ferdigstilt i 2016, og NTNU flytta inn med eit mellombels bruksløyve i desember 2016. I 2017 var bygget inne i ein seks månaders prøvedriftsfase. Bygget blei overlevert med store feil og manglar frå uteigar, noko som førebels reduserer måloppnåinga. Bygget blir evaluert som ein del av campusutviklinga til NTNU.

LÆRARKVARTALET

Eigar og utbyggjar av bygget er E. C. Dahls Eiendom AS med NTNU som leigetakar i ein langsiktig leigeavtale på 15 + 15 år. Bygget er opphavleg planlagt og prosjektert for lærarutdanninga ved tidlegare HiST. Kvartalet er ferdigstilt med innflytting i desember 2017 og oppstart i nybygget i januar 2018. Bygget er inne i ein seks månaders prøvedriftsfase.

4 Styring og kontroll i verksemda

4.1 Overordna vurdering

NTNU følgjer dei grunnleggjande styringsprinsippa i staten og har system, rutinar og tiltak for internkontroll som skal førebyggje styringssvikt, feil og manglar.

Den overordna vurderinga av status byggjer på eigenevalueringar av internkontrollen ved NTNU. Som følgje av store organisasjonsendringar i 2017 opplever vi at struktur, roller og kompetanse til ein viss grad må innarbeidast på nytt. Evalueringane viser at nivået på internkontrollen held seg relativt stabilt, det blir arbeidd kontinuerleg med utviklingstiltak, og medvitet om kor viktig god internkontroll er, aukar.

Den overordna vurderinga er at NTNU har rimeleg god styring og kontroll innanfor dei enkelte verksemdsområda, men med enkelte forbettingspunkt. Risikoene for brot på lover og reglar er vurdert som forholdsvis låg, kvaliteten på rapporteringa er forholdsvis god, og risikoene for vesentlege feil er låg. Drifta er rimeleg effektiv og målretta. Svakheiter som er avdekte, er i dei fleste tilfella knytte til uklare ansvarsforhold eller ufullstendige kontrollar og dokumentasjon av desse. Ut frå dette er det sett i gang eit arbeid med å utvikle ein felles systematikk og eit felles IT-verktøy som skal gi ein meir heilskapleg internkontroll, og som skal gjere det lettare for brukarane å etterleve og følgje opp gjeldande krav og avvik.

4.2 Aktivitet og status i 2017

NY ORGANISASJON

Fusjonen mellom NTNU og høgskolane i Ålesund, Gjøvik og Sør-Trøndelag tredde i kraft 1. januar 2016, mens ny organisering av både fagleg og administrativ verksemd blei innført frå 1. januar 2017.

Den nye organiseringa av NTNU innebar store endringar. 18 institutt fekk ny fagleg samansetjing, eitt fakultet blei lagt ned og vidareført som to nye fakultet, vi sentraliserte fleire administrative tenester og oppretta nokre nye fellesadministrative avdelingar. Den administrative oppgåvæfordelinga mellom nivåa blei endra på fleire område. Om lag 1500 administrativt tilsette blei plasserte inn i ein ny stillingsstruktur. I tillegg gjennomførte vi leiarskifte for åremål tilsette i august og reduserte den administrative bemannninga med om lag sju prosent.

Det generelle inntrykket er at implementeringa av ny organisering har gått bra, men det er samtidig viktig å peike på at oppgåvemengda og arbeidsbelastninga i periodar har vore stor. Det har vore nokre utfordringar, men ved inngangen til 2018 ser vi at mykje er i ferd med å gå seg til og komme på plass reint organisatorisk og ansvarsmessig.

Underveis har vi særleg retta merksemda mot tre område:

Vi fokuserte på risikoene for overbelastning for enkeltmedarbeidarar og arbeidsmiljø gjennom heile fusjonsprosessen. Innanfor enkelte tenesteområde og i delar av organisasjonen har vi vore og er framleis svært lågt bemanna. Risikoene er betydeleg redusert no som det mest vesentlege av fusjonsarbeidet er gjennomført, men på nokre administrative område er det behov for å styrke ressursane framover.

I 2017 har vi hatt utfordringar knytte organiseringa av dei administrative tenestene for den faglege verksemda i Gjøvik og Ålesund, og framfor alt samspelet mellom dei stadlege institutta, fakulteta og fellesadministrasjonen i Trondheim. Hovudprinsippet for organiseringa som blei vald, er basert på tenesteavtalar. Gjennom 2017 er det gjort mange tilpassingar etter at dei opphavlege tenesteavtalane blei signerte, og så å seie alle avdelingane og fakulteta har teke grep for å løyse både akutte og meir langsiktige problem. I 2018 skal vi evaluere dei organisatoriske løysingane som er

valde, og vurdere om det er behov for eventuelle justeringar.

Vi hadde utfordringar med økonomistyringa i 2017, og vi opplevde eit betydeleg mindreforbruk i forhold til budsjettet. På grunn av dei store endringane var det i utgangspunktet krevjande å utarbeide gode budsjett for dei nye einingane, samtidig hadde vi utfordringar knytte til kapasiteten til å gjennomføre nye satsingar, og vi fekk vesentleg høgare inntekter enn forventa. Dei store omstillingane gjorde det vanskelegare å planleggje langtidsplanlegging og ressursstyring.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHEIT

Vi har retta stor merksemad mot helse, miljø og sikkerheit i 2017. NTNUs digitale verktøy for risikovurdering og avvikshandtering er teke i bruk som gjennomgående system, og det har vore god deltagning på grunnkursa i HMS i alle byane. Vi trur det framleis er ei underrapportering av avvik, men arbeider for å betre dette.

NTNU har vore i ein betydeleg omstillingsprosess etter fusjonen i 2016 og omorganiseringa av den faglege og administrative verksemda frå 2017. Det organisatoriske og psykososiale arbeidsmiljøet blei kartlagt på alle einingane gjennom «Arbeidsmiljø på dagsordenen 2016» og «Arbeidsmiljøundersøkelsen 2017».

Utfordringane har typisk vore knytt til ny arbeidsdeling, mellombels lokalisering og stort arbeidspress for nøkkelpersonar og einingar. Ansvoaret for å sikre eit forsvarleg arbeidsmiljø blei tydeleg kommunisert til leiarar på alle nivå, og det har vore arbeidd systematisk for å gjere leiarlinja i stand til å handtere oppgåvene og utfordringane. Arbeidsmiljø og fusjon var faste tema på dagsordenen i dialogen med vernelinja, fagforeiningane, arbeidsmiljøutvalet (AMU) og sentralt samarbeidsutval (SESAM).

PERSONVERN OG INFORMASJONSSIKKERHET

Ved NTNUs blir det – som ved dei andre institusjonane i UH-sektoren – behandla personopplysningar i stort omfang for fleire formål. Både innanfor personal- og studieadministrasjon og innanfor forsking er omfanget av behandling av personopplysningar særleg omfattande.

I 2017 har vi arbeidd med å førebu innføringa av EUs nye personvernforordning («General Data Protection Regulation» – GDPR), som blir gjeldande i mai 2018. Personvernforordninga vidarefører mange av reglane i gjeldande lovgiving, men inneber også fleire nye og til dels strengare krav til behandling av personopplysningar.

Informasjonstryggleik har over tid komme høgare på dagsordenen i UH-sektoren, både som følgje av eit endra trusselbilete og som følgje av høgare krav og forventningar frå Kunnskapsdepartementet og andre etatar i statsforvaltninga om å styrke informasjonstryggleiken. Derfor har NTNUs arbeidd med å førebu implementeringa av eit forbetra styringssystem (leiingssystem) for informasjonstryggleik. Implementeringa av styringssystemet tek til våren 2018. Det blir gjennomført pilotar med utvalde einingar for å byggje erfaringar om korleis ein arbeider med informasjonstryggleik i praksis.

Vi arbeider med å styrke den overordna koordineringa mellom krav og oppgåver knytte til informasjonstryggleik og personvern gjennom å utvikle ein heilsakleg internkontroll i NTNUs. Ei mest mogleg felles overordna tilnærming er viktig for å sikre oversikt over krav, rutinar og ansvar, og til å bidra til ein heilsakleg praksis ved institusjonen og ei sikker og effektiv drift. Dette vil også gjøre det lettare å etterleve og gjennomføre nødvendig internkontrollaktivitet i det daglege, både for leiarar og andre på ulike nivå i NTNUs organisasjonen.

Informasjonstryggleik

Informasjonstryggleiksmediet ved NTNUs i Gjøvik (NISLab) forskar på metodar for autentisering og verifisering av brukarar. Raghavendra Ramachandra ser på korleis ansiktsgjenkjenning kan forbetrast for å unngå forfalsking.

Foto: Anders Gimrestad Gule

PERSONVERNOMBODSFUNKSJONEN

Alle offentlege verksemder er etter dei nye reglane forplikta til å ha eit personvernombod. Per i dag nyttar NTNU Norsk senter for forskingsdata (NSD) som personvernombod for forsking. Ordninga medfører at forskingsprosjekt som er meldepliktige, skal meldast til NSD, og at meldeplikt til Datatilsynet dermed ikkje er nødvendig. Ettersom meldeplikta fell bort, må vi dermed sjå på samarbeidet med NSD framover, og på korleis rolla til NSD som personvernombod for forsking kan utviklast i lys av det nye personvernregelverket. Denne personvernfunksjonen dekkjer derimot ikkje studenttenester og administrative behandlingar. NTNU har derfor tilsett eit eige personvernombod som skal fylle rolla som ombod knytt til administrasjon og studium. Personvernombodet som tek til i mars 2018, vil ha ei viktig rolle som kontaktpunkt mellom Datatilsynet og NTNU, og vil vere eit viktig kontaktpunkt og ombod for dei registrerte. Vi vil sjå nærmare på korleis funksjonsinndelinga mellom forsking og dei andre områda på best mogleg måte kan utformast i tråd med dei endra krava i nytt regelverk, blant anna i samarbeid med NSD og personvernombodet.

STUDENTOMBOD

Det nye studentombodet ved NTNU starta virket sitt i oktober 2017. Formålet med ordninga er å medverke til auka rettstryggleik for studentane og avklare rettsstillinga til studentane overfor universitetet. Oppgåvene til studentombodet skal i hovudsak omfatte situasjonar der ein student opplever å vere i ei formell prosedyremessig gråsone, eller meiner det er gjort feil eller urett overfor vedkommande. Oppgåvene til studentombodet kan samanliknast med sivilombodsmannen, ved at det er dei studentane som meiner at dei er blitt utsette for feil frå universitetet, som i første rekkje skal kunne bruke studentombodet. Det som særleg skil studentombodet frå andre stillingar som gir råd og rettleiing til studentane ved institusjonen, er at studentombodet skal vere ein uavhengig hjelpeperson overfor studentane.

KVALITETSSYSTEM FOR UTDANNING

Det mest gjennomarbeidde systemet ved NTNU for å sikre måloppnåing er systemet for kvalitetssikring av utdanning. I 2016 blei det implementert eit felles kvalitetssystem for utdanning for fusjonspartnarane. Hovudinntrykket frå arbeidet med *Kvalitetsmeldingen for utdanning 2017* er at fakultet og institutt følgjer opp kvalitetssystemet og rutinane som høyrer til, gjennom eit systematisk og kontinuerleg kvalitetsarbeid. Arbeidet med å re-akkreditere studietilboda som følgje av den nye studietsynsforskrifta er også i gang. I hovudsak blir kvalitetsarbeidet opplevd som positivt. Problem og utviklingspotensial blir avdekte, og det blir sett i verk endringstiltak.

NY RAMMEFORDELINGSMODELL

Styret vedtok i januar 2017 ein ny rammefordelingsmodell (RFM). Ny RFM og tilhøyrande vidarefordelingsmodellar i regi av fakulteta blei nytta da budsjetttramme til einingane for 2018 blei fastsette. Erfaringane er førebels svært gode. Samanlikna med dei tidlegare budsjettfordelingsmodellane til fusjonspartnarane representerer RFM ei forenkling som gir auka transparens. RFM inneheld insentiv for å realisere måla i strategien for NTNU, og legg grunnlaget for vidare effektivisering og digitalisering av budsjettarbeidet. Arbeidet med å utforme ein vidarefordelingsmodell for fellesadministrative einingar held fram i 2018.

VERKSEMDSARKITEKTUR

Ved NTNU har vi komme eit godt stykke på veg i arbeidet med å digitalisere verksemdsstyringa og utvikle eit nytt leiarstøtteverktøy (BEVISST). I den samanhengen erfarer vi at vi i stadig større grad treng å kople data på tvers av ulike funksjonsområde («siloar») for å støtte behovet på instituttnivå for heilskapleg styring og koordinering.

Den 3. januar 2018 var NTNU vertskap for eit seminar om «Digital virksomhetsstyring i UH-sektoren» med om lag 100 deltagarar frå store delar av sektoren. Ein eintydig konklusjon frå dette seminaret er at arbeidet med å utvikle gode digitale løysingar for verksemderstyring blir hemma av at informasjonsarkitekturen i dag er silobasert og fragmentert, og at digitaliseringa av UH-sektoren blir forseinka som følgje av mangelen på ein felles digital informasjonsarkitektur.

Tilrådingane som kom fram frå seminaret, var blant anna at det må utviklast ei felles digitaliseringsplattform for sektoren i form av ein overordna informasjonsarkitektur basert på felles definisjonar av verksemderdata (metadata). Denne arkitekturen må leggje opp til integrasjonar mellom felles varehus i sektoren og dei datavarehusa som kvar enkelt institusjon har. Ein felles informasjonsarkitektur er avgjerande for ein saumlaus, automatisert dataflyt som gjer det mogleg å utnytte felles data uavhengig av kvar dei oppstår.

KD bør ta eit initiativ som sikrar at det blir utvikla ein felles informasjonsarkitektur for UH-sektoren.

ETABLERING AV INTERNREVISJON

Styret har i fleire saker drøfta å etablere ein internrevisjon ved NTNU i samband med forbetring av styring og kontroll. I 2016 blei det vedteke å opprette ein internrevisjonsfunksjon ved NTNU, og samtidig blei det bestemt at internrevisjonsfunksjonen skal organiserast ved å kjøpe tenester eksternt. Statens innkjøpsenter (Difi) inngjekk i desember 2017 ein rammeavtale for kjøp av internrevisjonstenester for statlege verksemder. NTNU har sluttat seg til denne rammeavtalen, og ein internrevisjon for NTNU kjem på plass våren 2018.

4.3 Tiltak for avbyråkratisering og effektivisering

Regjeringa sette i gang ei eiga avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (BE-reforma) frå 2015. For NTNU har ABE-trekket i løyvinga lege på rundt 40 millionar kroner årleg (inkludert dei tidlegare høgskolane), det vil seie at det innan utgangen av 2018 har akkumulert seg opp til cirka 160 millionar kroner.

I utgangspunktet var fusjonen og den administrative effektiviseringa to ulike prosessar, men ved NTNU fall dei saman i tid. Fusjonen gav oss eit høve og eit ekstra moment til å gjere ein del omfattande grep, både forbetringar, endringar som «stod på vent» og grep som la grunnlag for ein ny organisasjon. Det var ei viktig prinsipiell avgjerd for NTNU å skjerme den vitskaplege aktiviteten og ta kuttet innanfor administrasjonen.

Styret vedtok i sak 49/16 ei «planleggingsramme for administrative effektiviserings tiltak for 2017 på minimum fem prosent, og 10 prosent med samlet effekt for perioden 2017–19». Effektiviseringskravet frå styret blei berekna til cirka 110 millionar kroner.

HOVUDGREP FOR Å SETJE I VERK EFFEKTIVISERINGSKRAVA FRÅ STYRET

Det langsigtige målet er å utvikle eit effektivt administrativt støtteapparat som yter administrative tenester med god nok kvalitet med eit varig redusert kostnadsnivå. Dette vil krevje at oppgåvene blir løyste på nye måtar med mindre ressursar, eller at oppgåver blir avvikla/fjerna, utan at dette går ut over kvaliteten og primærverksemda. Samtidig skal vi halde ved lag eit forsvarleg og godt arbeidsmiljø for administrativt tilsette.

Effektiviseringskravet frå styret er sett i verk gjennom fleire grep som må sjåast i samanheng.

Kunngjerings- og tilsetjingsstopp: Arbeidet med å redusere den administrative bemanninga tok til i 2016, da det blei innført kunngjerings- og tilsetjingsstopp. Eit betydeleg kutt blei gjennomført gjennom naturleg avgang og ei grundig vurdering av om ein skulle tilsetje nye medarbeidarar når nokon slutta i ei administrativ eller teknisk stilling. Samtidig blei fleire mellombelse engasjement avslutta.

Ny administrativ organisering: I januar 2017 blei den nye administrative organiseringa sett ut i livet, og tilsette blei plasserte inn i ein ny organisasjon der prinsippa om å unngå duplisering og å ta ut stordriftsfordelar var integrerte i bemanningsplanar og struktur.

Dupliseringseffekt: Fusjonen medførte at NTNU hadde fleire leiarar innanfor same funksjonsområdet eller fleire medarbeidarar som løyste dei same oppgåvene. Behovet for ein del stillingar og oppgåver fall dermed vekk som følgje av fusjonen og etableringa av den nye administrative organisasjonen. Slike dupliseringseffekta blei i heilskap tekne ut i 2017.

Stordriftsfordelar: Å integrere dei administrative oppgåvene frå høgskolane innebar i første rekke ein auke i volum og berre i mindre grad heilt nye oppgåver. Det har derfor vore mogleg å løyse desse oppgåvene med ein lågare ressursbruk enn det fusjonspartnerane til saman hadde tidlegare. Effekten av stordrift blei i stor grad teken ut i 2017, men på sikt kan det også vere potensial for å hente ut ytterlegare stordriftsfordelar gjennom å samle funksjonar, forenkle prosessar og auke standariseringa og digitaliseringa. Sentralisering av teknisk-administrative tenester knytte til variabel lønn, IKT og dokumentasjonsforvalting er døme på strukturelle grep som skal gi betre og meir effektive tenester. Det tek gjerne tid å ta ut potensialet av ei slik omstilling og vi kan få ein forbigående nedgang i kvaliteten. Erfaringane viser da også at det står att ein del arbeid med å ta ut gevinstane, og ytterlegare tilpassingar må til.

Etablering av gjennomgående administrativ standard og kvalitet: Arbeidet med ulike former for forbettingsarbeid ble intensivert i 2017. I første omgang fokuserer vi på forbetingar gjennom å forenkle, standardisere og effektivisere den administrative verksemda på alle nivå. I S-sak 47/16 blei prosesseigarskapen for gjennomgående administrative prosessar lagd til høvesvis organisasjonsdirektøren, økonomi- og eigedomsdirektøren og prorekturen for utdanning. Dei tre første prosessane som får eit særskilt løft når det gjeld forbeting, standardisering og digitalisering, er plan, budsjett og oppfølging, rekruttering av vitskapleg tilsette og studieplanlegging. Arbeidet med dei tre prosessane er godt i gang og er forventa å gi effektar frå 2018 og utover.

Reduserte driftskostnader: I samband med utgreiinga av administrativ organisering blei det meldt inn ei betydeleg mengde forslag til avbryråkratisering og effektivisering. Eit utval leidd av dekan Geir Øien gjekk gjennom forslaga, og rapporten frå utvalet frå 2017 peiker blant anna på korleis ein kan redusere anslagsvis 30 millionar kroner i direkte eller indirekte personalrelaterte kostnader gjennom endra måtar å arbeide på, innføring av felles skrivarar, felles standard for måltid, redusert reiseaktivitet osv. Ein viktig grunntanke bak tilrådingane frå Øien-utvalet var at dei kostnadskutta som står att gjennom ABE, ikkje kan takast ut berre ved å redusere bemanninga. Sentralt i dette låg tanken om at organisasjonen nærma seg eit kritisk nivå på nokre av tenesteområda. Ikke minst fordi NTNU i same perioden framleis hadde (og framleis har) god vekst i kjerneaktiviteten. Forsлага frå Øien-utvalet er følgde opp i budsjettet for 2018, og er forventa å redusere driftskostnadene frå 2018 og vidare framover. Tett leiaroppfølging er ein føresetnad for at effektar av denne typen skal kunne hentast ut.

RESULTAT VED UTGANGEN AV 2017

Resultatet blei at vi ved utgangen av 2017 hadde kutta sju prosent av dei administrative kostnadene, hovudsakleg på lønnskostnader. Kutta skjedde utan oppseiingar. Arbeidet var krevjande, men NTNU meiner det var rett å utnytte handlingsrommet som fusjonen gav, og at dette har skapt handlingsrom for vidare utvikling.

NTNU skil seg frå sektoren ved å ha ein betydeleg reduksjon i støtteapparatet samtidig som vi har ein vesentleg vekst i kjerneverksemda. Dette viser at det tilsynelatande har skjedd ei positiv utvikling i den administrative produktiviteten. Vi meiner likevel vi må vere svært forsiktige med å trekke slike konklusjonar. Det er langt fleire forhold som må belysast for å kunne vurdere korleis produktiviteten i administrasjonen har utvikla seg. Signal frå organisasjonen tyder også på at biletet er nyansert og ikkje udelt positivt, og at utviklinga må følgjast vidare.

4.4 Tryggleik og beredskap

NTNU vedtok i 2016 Politikk for beredskap, som definerer ambisjonsnivået og måla for det systematiske beredskapsarbeidet og NTNUs evne til krisehandtering. I 2017 blei det utarbeidd ein ny handlingsplan for perioden 2017–2019 for prioritering av innsats. Handlingsplanen omfattar ikkje informasjonstryggleik særskilt, da eit eige prosjekt for å innføre eit nytt styringssystem for informasjonstryggleik blei etablert hausten 2016. Følgjande rapport omtaler dei punkta som Kunnskapsdepartementet tek opp i tildelingsbrevet for 2017.

OVERORDNA ROS-ANALYSE FOR NTNU

Det blei i 2017 gjennomført ein omfattande, verksemdsomfamnande risiko- og sårbarheitsanalyse av NTNU. Gjennom ROS-analysen er lista over definerte fare- og ulykkeshendingar (DFU) blitt revidert. Eit tydelegare og forenkla planverk for beredskap blir utvikla vidare i 2018, der beredskapsorganisasjonen speglar den nye organiseringa til NTNU i tre byar. Det er planlagt å gjennomføre tilsvarande aktivitetar på alle fakulteta innan utgangen av 2018. Alvorlege brot på informasjonstryggleiken er gjennom denne ROS-analysen blitt identifiserte som ein eigen DFU, som får ein eigen tiltaksplan. Ein eigen

Sparer millionar på virtuelle møte

Mykje tyder på at SfB-prosjektet (Skype for Business) allereie tidleg i 2018 har spart NTNU for meir enn det kosta å innføre løysinga. Innsparingane kjem i all hovudsak gjennom sparte reisekostnader og spart arbeidstid.

Foto: Geir Mogen/NTNU IT

Figuren viser forholdet mellom årsverk i faglege stillinger (KD's def.) og årsverk i leiing og administrasjon. Kvart administrative årsverk «betener» 2,87 faglege.

og meir målretta ROS-analyse av informasjonstryggleiken kjem på plass gjennom implementeringa av eit nytt styringssystem for informasjonstryggleik, som er i gang. Styret blir informert om det systematiske arbeidet innanfor samfunnstryggleik og beredskap gjennom ein eigen HMS-årsrapport.

BEREDSKAPSØVINGAR

Som del av den omfattande ROS-analysen, med påfølgjande endringar i planverk og organisering, er det gjennomført beredskapsanalyse av sentral beredskapsgruppe saman med dekanane. Beredskapsanalysen blei gjennomført som ei runde-bordsoving. Scenarioet var knytt til ei hending i utlandet, der studentar og tilsette frå fleire fakultet – med tilhøyrsel også til campusbyane – var ramma. Parallelt med dei sentrale aktivitetane i det systematiske beredskapsarbeidet har også fleire fakultet gjennomført øvingar på lokalt nivå.

OPPFØLGING AV TILTAKSOMRÅDA I HANDLINGSPLANEN FOR INFORMASJONSTRYGGLEIK

Styring og kontroll

Fram til eit nytt leiingssystem for informasjonstryggleik (ISMS) er innført, har ein nytta dei styrande dokumenta frå gamle NTNU. I det prosjektet som er i gang for eit nytt ISMS, skal dei styrande dokumenta tilpassast det nye delegasjons- og styringsreglementet til NTNU. Styringsdokumenta dekkjer både risikostyring, etterleving av arbeidsprosessar og tekniske tiltak. Alle dokumenta er vesentleg endra, forenkla og tydeleggjorde med omsyn til mål, roller og ansvar og kontroll. Målet er skape betre etterleving, tydelegare rutinar for internkontroll, avvikshandtering, systematisk rapportering og revisjon. Gjennom eit meir kontinuerleg og systematisk arbeid skal forbetringssløyfa bli tydelegare.

Tryggleik i digitale tenester

Her varierer status på NTNU, basert på kva del av organisasjonen som eig og driftar den digitale løysinga internt på universitetet. Dette kjem i hovudsak av mangelfulle styringssystem for informasjonstryggleik i organisasjonane før, under og i omorganiseringfasen etter fusjonen (2015–2017). Dette har igjen ført til varierande tryggingsspraksis og teknisk gjeld arva frå IT-avdelingane i fellesadministrasjonen, fakulteta og institutta ved gamle NTNU, og frå IT-avdelingane ved dei tidlegare høgskolane som no er slått saman til ei stor, sentralisert IT-avdeling. Trass i utfordringane er dei sentrale digitale tenestene, og dei tenestene som inneheld sensitive data, teknisk sett oppdaterte og lite sårbar. Utfordringane knytte til arbeidsprosessar blir tekne tak i i nytt ISMS.

Digital beredskap

NTNU Seksjon for digital sikkerheit (DS) blei oppretta i januar 2017. Seksjonen oppretta deretter NTNU SOC (NTNU Security Operations Centre), som er registrert som kontaktpunkt nasjonalt hos NSM NorCERT og internt i UH-sektoren hos UNINETT CERT. Nye retningslinjer for digital beredskap er utvikla under prosjektet for innføring av nytt ISMS. Ein ny beredskapsplan for digitale tenester blir no utvikla for å etterleve «Retningslinje for hendelse og krisehåndtering», som baserer seg på ISO27002:2013 samt beste praksis frå NIST og ENISA.

Tryggleik i nasjonale felles komponentar

NTNU leverer per i dag ingen nasjonale felles komponentar, men nyttar fleire av dei i eiga forvalting. Innanfor UH-sektoren blir Feide og Dataporten brukt. NTNU leverer berre enkelte felleskomponentar til UH-sektoren. Blant desse finn vi UH-Skype og tungrekningsressursar som er ein del av UNINETT Sigma2.

Kunnskap, kompetanse og kultur

Det er ei målsetjing å auke kapasiteten og kompetansen i den utførande delen av ISMS. Ei eiga retningslinje gjer greie for korleis ein skal etablere og drifta arbeidet med tryggingsskultur og opplæring. Måling av tryggleiksclima og meir standardiserte prosessar for eksempel innanfor klassifisering av informasjon, risikovurderingar og handtering og lukking av avvik, er tiltak som no blir implementerte saman med betre digitale støtteverktøy. Kompetanseheving og utvikling av ein sikker jobb-praksis saman med ei auka merksemd om risikostyring blant leiarane vil over tid utvikle og betre informasjonstryggleiken.

RUTINE FOR Å MELDE OG HANDTERE AVVIK OG TRYGGLEIKSBROT

Ein rutine for å melde og handtere avvik og brot på tryggleiken er innført. Denne rutinen omfattar også brot på personvernet. Ei eiga retningslinje for avvik knytt til informasjonstryggleik og brot på personvernet er utarbeidd for å betre etterlevinga og handteringsevna. Systemet RiskManager blir nytta som elektronisk verktøy for å registrere og handtere avvik knytt til «Informasjonstryggleik og personvern» og for «Helseforsking». Det har ikkje vore så alvorlege avvik at dei har vore behandla i gjennomgangen til leiinga i 2017.

Droner – teknologi for et godt samfunn?

I oktober arrangerte Forskingsetisk utval ved NTNU eit ope seminar i Litteraturhuset i Trondheim med denne tittelen. Seminaret belyste utviklinga av kunstig intelligens, bruken av autonome våpensystem og etiske utfordringar knyttte til krigføring. Inleiga blei haldne av ein teknolog, ein prest og ein filosof, og dei trekte opp ei rekke interessante perspektiv. Etter inleiaingane blei det ein engasjert debatt der publikum deltok.

4.5 Lærlingar i statsforvaltinga

Departementet viste i tildelingsbrevet for 2017 til samfunnskontrakten mellom regjeringa og partane i arbeidslivet for perioden 2016–2020 og forventar at alle institusjonane bidrar til at talet på lærlingar framleis skal auke. NTNU har teke oppfordringa. I 2015 hadde NTNU 35 lærlingar. Dei siste to åra har NTNU teke inn i overkant av 30 læringer i året. Dei fleste har ei læretid på to år. NTNU har no om lag 62 lærlingar til kvar tid. I 2018 er det aktuelt å ta inn lærlingar i dei fleste faga som universitetet har godkjennning i, i tillegg til at det blir det søkt om godkjennning i tryggingsfaget der ein ved bestått fagprøve får yrkestittelen vektar.

Tabellen viser talet på lærlingar fordelt på fagområde i 2017:

FAGOMRÅDE	TAL
Automatiseringsfaget	6
CNC- maskineringsfaget	1
Dataelektronikarfaget	2
Elektrikarfaget	1
Finmekanikarfaget	1
Fotograffaget	2
IKT-servicefaget	16
Industrimekanikarfaget	12
Kontor- og administrasjonsfaget	10
Laboratoriefaget	1
Målarfaget	1
Mediegrafikarfaget	3
Møbelnsnikkarfaget	1
Produksjonselektronikarfaget	2
Røyrleggjarfaget	2
Tømrarfaget	1
SUM	62

4.6 Brukarorientering

BRUKARINVOLVERING, STUDENTAR

NTNU har generelt gode ordningar for å ta hand om interessene til studentane. Gjennom studentdemokratiet er studentane representerte på alle nivå i organisasjonen, frå emnenivå og opp til NTNU-styret. Studentane kan fremme synspunktene sine gjennom studentrepresentantane, og studentrepresentantane skal ta vare på rettane til studentane. Rettleiingstilbodet omfattar både rettleiing i forhold til den faglege delen av studiet og rettleiing inn mot meistring av det å vere student, i tillegg til karriereplanlegging. NTNU har også eit eige avvikssystem der studentane kan melde frå om avvik både når det gjeld utdanningskvalitet og manglar ved læringsmiljøet. På lik linje med tilsette kan studentane varsle om alvorlege forhold som lovbrot, mobbing og trakkassering. Varslingsrutinane ved NTNU gjeld også for studentane. Eit studentombod vil vere eit supplement til desse ordningane.

RÅD FOR SAMARBEID MED ARBEIDSLIVET

NTNU Råd for samarbeid med arbeidslivet består av tre tematiske råd: NTNU RSA Helse og helserelaterte teknologiar, NTNU RSA Teknologi og næringsliv, NTNU RSA Skole, kultur og velferd. Dei har komme godt i gang med arbeidet sitt og har utarbeidd eigne handlingsplanar for dei respektive områda sine. I tillegg har dei gitt innspel både til revisjonen av NTNUs strategi 2018–2025 og til konseptutgreiinga av campusprosjektet.

ALUMNUSVERKSEMD

Gjennom alumnusnettverket ved NTNU har vi styrkt kontakten med arbeids- og næringslivet nasjonalt og internasjonalt i 2017. Vi har retta merksemda mot internasjonalisering, oppretta alumnusnettverk i Europa og i Kina og auka samspelet med alumnusane våre gjennom aktivitetar i Brussel, Shanghai, Beijing og New Dehli. NTNU-alumnusane har også bidratt overfor studentane våre gjennom fleire tiltak.

FUSJON

Fusjonen har ført med seg store endringar og til dels krevjande omstillingar. Sterk involvering av brukarane, det vil seie studentar og tilsette, har vore med på å forme prosessen underveis, og deltakinga deira har vore avgjerande både for prosessen og for det endelege resultatet.

NIFU utfører på oppdrag frå NTNU eit treårig følgjeforskningsprosjekt om fusjonen og integrasjonsarbeidet. Prosjektet skal blant anna belyse i kva grad ein evnar å ta ut synergiar, kva som er dei viktigaste drivarane for å få dette til, og kva som hindrar NTNU i å nå måla som blant anna blei sett i fusjonsplattforma. NIFU leverte den første rapporten sin i 2016. Våren 2018 blir det gjennomført ei spørjeundersøking retta mot alle vitskapleg tilsette, og to case-studiar retta mot utvalde fagmiljø. Følgjeevalueringa blir avslutta våren 2019 med ein oppsummerande rapport og ein konferanse.

CAMPUSUTVIKLING

NTNUs campusprosjekt har i regi av delprosjektet Kartlegging og konseptutvikling gjennomført ein omfattande brukarinvolveringsprosess i 2017, som held fram ut i 2018. Formålet er å kartlegge behov og utforske moglegheiter når konsept for ulike typar areal skal utviklast i ny campus.

Involveringa har vore organisert som arbeidsgrupper med brei deltaking frå tilsette og studentar i heile NTNU-organisasjonen. I tillegg har det vore gjennomført ei rekke kvalitative og kvantitative kartleggings- og utforskingsaktivitetar for å hente inn kunnskap til å utarbeide konsept for ulike typar areal i ein framtidig campus.

NTNUs campusprosjekt – og særleg den omfattande brukarinvolveringa NTNU har gjennomført i ein tidleg fase, i tråd med NTNUs program for involvering i campusutvikling (2016) – kan bli ein modell for framtidige statlege utbyggingsprosesser.

4.7 Likestilling, diskriminering og tilgjengeleghet

LIKESTILLING

Handlingsplanen for rekruttering av kvinner til faste vitskaplege stillingar frå 2013 blei forlengd til 2017. I planperioden auka kvinnedelen i professorstillingar med 2,8 prosentpoeng til 24,6 prosent, og for førsteamannuensar med 5,5 prosentpoeng til 42,2 prosent (kjelde: DBH). Det blei tildelt 30 kvalifiseringsstipend og 17 startpakkar i planperioden. NTNU har god erfaring med desse verkemidla. Gjennom åra har 67 prosent av førsteamannuensane som fekk kvalifiseringsstipend, blitt professor tre–fire år etter at dei fekk stipend. Ordninga med startpakkar har også positiv effekt. Størstedelen av midlane går til finansiering av forskingsassistanse, omarbeiding av data, innkjøp av teknisk utstyr og nettverksbygging.

Korleis forbetringa i kjønnsbalansen i faste vitskaplege stillingar har utvikla seg, viser at det er store variasjonar mellom institutta. Følgjeforsking frå NTNUs BALANSE-prosjekt viser at dei institutta som tek aktive grep for å betre kjønnsbalansen, har større og raskare framgang enn dei som ikkje gjer det. Erfaringane blir tekne med inn i neste planperioden. NTNUs BALANSE-prosjekt 2016–2018 er finansiert av NFR og NTNU.

NTNU utarbeidde i 2017 ein ny handlingsplan for likestilling og mangfald som skal gjelde for perioden 2018–2021. For første gong er perspektiva på mangfald inkluderte. Mangfald er eit vidt omgrep. I handlingsplanen har NTNU valt å fokusere på internasjonalt tilsette, med kopling til NTNUs strategi for perioden 2018–2025. Politikken for likestilling og mangfald skal integrerast i alle delane av verksemda ved NTNU, og gjeld for alle tilsette uavhengig av stilling.

Likestilling i utdanningane

Ved NTNU er kjønnsfordelinga blant dei registrerte studentane omrent 50/50. I samarbeid med næringslivet har NTNU jobba målretta for å rekruttere kvinner til teknologifag. Dette har gitt resultat, og i 2016 blei det avgjort å fjerne jentepoeng på seks av sivilingeniørstudia ved NTNU. Søkjartala til NTNU i 2017 viste derimot at færre jenter søkte seg til teknologifaga og færre gutter søkte seg til helsefaga enn året før. NTNU vil følgje denne utviklinga nøye og vurdere om det er behov for tiltak for å betre kjønnsbalansen i utdanningane.

Seksuell trakkassering

Metoo-kampanjen gav fornya merksemd om seksuell trakkassering som ei kulturell og organisatorisk utfordring. I 2011 fekk NTNU ein «Policy mot trakkassering, utilbørlig atferd og harde konflikter». Han legg vekt på ansvaret som leiarar og tilsette har for å førebyggje krenkjande åtferd, og på at konkrete saker skal handterast på ein forsvarleg måte slik at begge partar får komme til orde. Hausten 2017 blei alle leiarar oppfordra til å ta opp seksuell trakkassering i samband med arbeidsmiljøundersøkinga. Nettsidene til NTNU om seksuell trakkassering blei oppdaterte for å gjere informasjonen om NTNUs støtteapparat og formelle rutinar lettare tilgjengeleg for studentar og tilsette. Sidene blei også omsette til engelsk.

TILRETTELEGGINGSTENESTA VED NTNU

Truleg har om lag sju prosent av studentmassen ei funksjonsnedsetjing, dette svarer til om lag 2700 studentar ved NTNU. God tilgjengelelse er viktig på mange område, for eksempel bygg, IKT, undervisning og eksamen. Det er derfor mange einingar som har ei rolle i arbeidet med å gjøre NTNU tilgjengeleg for studentar med funksjonsnedsetjing.

NTNU Tilrettelegging er ein pådrivar og eit støtteapparat for universell utforming og individuell tilrettelegging ved NTNU. Dette blir gjort gjennom å utvikle og hjelpe med kompetanse om universell utforming og tilrettelegging av dei ulike einingane, vere ei støtte for fakultet/institutt der omfattande tilretteleggingstiltak må på plass, og etablere tenlege, sentrale tilbod til studentar med funksjonsnedsetjingar for å auke føresetnadene deira for å meistre studia.

NTNU Tilrettelegging blei i 2017 organisert som ei faggruppe under Avdeling for studenttenester. Faggruppa blei samlokalisert på Campus Gløshaugen, men har i tillegg ein person i Ålesund og ein i Gjøvik som har delar av stillinga si knytt til tilrettelegging for studentar. Arbeidet med å kunne tilby likt tilbod til studentar i Trondheim, Ålesund og Gjøvik har halde fram i 2017, og fleire av kursa som er retta mot studentar med spesifikke funksjonsnedsetjingar, og som tidlegare har vore arrangerte i Trondheim, blei i 2017 også arrangert i Ålesund og Gjøvik.

Hovudaktivitetar 2017:

- *Studentretta aktivitetar*: rettleiing av studentar, mentortilbod, kurs og grupper, blant anna: studieteknikk for studentar med lese- og skrivevanskar, meistringskurs, kurs i bruk av lese- og skrivestøtteprogram, og gruppe for studentar med Aspergers syndrom
- *Mentorordning*: samkøring og vidareutvikling av rutinar frå tidlegare HiST og gamle NTNU for å oppnå eit meir spissa og tenleg tilbod, vidareutvikling av kurs for mentorar
- *Likt tilretteleggingstilbod ved NTNU i Trondheim, NTNU i Ålesund og NTNU i Gjøvik*: I 2017 blei det for første gong arrangert kurs for studentar med dysleksi og for studentar med ADHD i Gjøvik, og det blei arrangert kurs i bruk av spesialprogramvare for studentar med dysleksi i Ålesund. Det blei også opna for å opprette tilrettelagde lesesalsplassar ved NTNU i Gjøvik
- *Synleggjering etter fusjonen*: Etter fusjonen har det vore behov for å jobbe med synleggjering, både internt og eksternt, men spesielt for studentar og miljø frå tidlegare HiST, fordi rådgivaren derifrå blei samlokalisert med rådgivarar frå gamle NTNU.
- *Høryselskampanje*: Det er venta ein stor auke i talet på høryselshemma i åra som kjem. Det er lagt til rette for ein større høryselskampanje som blir lansert i 2018, og som skal bidra til bevisgjering om høryselshemming blant studentar og bidra til auka bruk av mikrofon i undervisninga. I tillegg til studentar med høryselshemming er dette viktig for studentar med konsentrasjonsvanskar og studentar som ikkje har norsk som morsmål.
- *Handlingsplan for universell utforming og individuell tilrettelegging*: NTNUs handlingsplan på dette området gjekk opphavleg ut i 2017. Arbeidet med ny plan blei utsett medan ein venta på at endeleg organisering skulle vere på plass, og tidlegare plan blei ført vidare ut 2018. Hausten 2017 blei arbeidet med ny plan starta opp.
- *Inkludering av studentar med funksjonsnedsetjing i studentmiljø*: «Tilgjengeleghetspotten» blei etablert i 2015 og er ein årleg pengesum på 25 000,- som studentforeiningar/studentorganisasjonar kan søkje om for å gjere arrangement tilgjengelege for studentar med funksjonsnedsetjing. I 2017 blei 25 000,- tildelt ISFiT.

I 2018 vil NTNU Tilrettelegging halde fram arbeidet med å hjelpe studentar med funksjonsnedsetjingar slik at dei i størst mogleg grad kan mestre studiet sitt. Vi vil framleis fokusere på å tilby og utvikle tenlege tiltak, og å kunne gi eit likt tilbod ved NTNU i Trondheim, Ålesund og Gjøvik. Etter fusjonen blir tilretteleggingsforum oppretta på nytt, og med deltakarar frå alle fakulteta har også dette forumet ein viktig funksjon med tanke på å sikre lik behandling på tvers av fakultet og campusar. I 2018 vil det også for første gong vere mogleg å hente ut statistikk for tilrettelagde eksamenar for heile NTNU. Ei prioritert oppgåve vil også vere å ferdigstille ein ny handlingsplan for universell utforming og individuell tilrettelegging.

UNIVERSELL

Den nasjonale eininga Universell fekk i 2017 eit driftstilskot på 2 350 000 kroner via rammetilskot frå KD til NTNU. I tillegg fekk Universell 800 000 kroner over kap. 281 post 01 til å styrke arbeidet med universell tilrettelegging, og bidra til å

implementere tiltak i handlingsplanen regjeringa har vedteke om universell utforming 2015–2019.

Eininga hadde lønns- og driftsutgifter på 3 473 000 kroner, og Universell hadde 3,2 årsverk i 2017. Meirforbruket blei dekt gjennom tilskotsmidlar frå Barne- og likestillingsdepartementet. I tillegg får Universell midlar frå BLD og KD for å gjennomføre tiltak i handlingsplanen for universell utforming. Universell rapporterer separat på desse prosjekta. NTNU hjelpte eininga med 23 000 kroner.

Hovudaktivitetar 2017:

- arrangerte den tolvte nasjonale konferansen om inkluderande læringsmiljø, med 146 deltakarar frå 26 utdanningsinstitusjonar og andre samarbeidspartnarar
- overleverte utgreiinga «Bedre tilgang til studielitteratur» til oppdragsgivarane KD og Kulturdepartementet i april. Prosjektet blei gjennomført i samarbeid med NLB.
- overleverte utkast til rettleiar for kvalitetssikring av tilbod og tenester for studentar med nedsett funksjonsevne til referansegruppa. Rettleiaren er venta ferdigstilt 1. mars 2018.
- følgde opp EU-prosjektet om «Universell utforming av læring» med mange foredrag og vidare arbeid, særleg i partnarland i Norden og EU
- lanserte nye nettsider for Universell
- lanserte ny handbok for medlemmer av læringsmiljøutval, og følgde direkte opp enkelte LMU
- hadde utstrekta foredragsverksemnd og besøkte utdanningsinstitusjonar om universell utforming av læringsmiljø, totalt 19 presentasjonar i sektoren

Universell fekk i tillegg 800 000 kroner over statsbudsjettet for 2017 – kap. 276 post 01 – for å kartlegge kva behov fagskolane har for støtte til arbeidet med studentar med ulike funksjonsnedsetjingar, og greie ut aktuelle tiltak (brev frå KD til NTNU den 21.06.2017). På grunn av den lange tilsetningsprosessen er midlane i heilskap overførte til 2018, og prosjektet vil sende over ein innleitande rapport med milepålar for prosjektet innan 15. mars 2018.

Universell fekk i tillegg prosjektmidlar frå BLD til å gjennomføre prosjekt om universell utforming. Universell vil rapportere særskilt om bruken av desse midlane innan dei tidsfristane som er sett.

LÆRINGS MILJØUTVALET (LMU)

Studentane ved NTNU skal vere sikra eit inkluderande og heilskapleg læringsmiljø.

Dette gjeld fysiske, digitale, pedagogiske, organisatoriske og psykososiale forhold som påverkar læringa til studentane. Læringsmiljøutvalet (LMU) rapporterer direkte til styret og skal gi råd til styret og leiinga ved NTNU i saker som vedkjem læringsmiljøet. For å ta vare på lokale omsyn har NTNU etablert underutval av LMU både på campus Gjøvik og campus Ålesund.

LMU ser at einingane i 2017 har jobba systematisk for å sikre studentane eit godt og inkluderande læringsmiljø. Det har vore jobba med fagleg tilhørsel, utvikling av innovative læringsareal og digitale læremiddel, og tettare oppfølging av studentane. Dette er faktorar som har positiv innverknad på det heilskaplege læringsmiljøet til studentane.

Avviksrapporteringa for 2017 viser at det blir meldt inn få avvik og tilbakemeldingar om læringsmiljø frå studentane.

LMU er oppteke av å kommunisere tenestetilbodet mot studentane, av å sikre likeverdige studenttilbod på alle campusane, og av å ta vare på omsynet til universell utforming også i eit digitalt læringsmiljø. LMU har tilrådd NTNU å rette særleg merksemd mot det psykososiale læringsmiljøet, og dette blir følgt opp i dialogmøta som prorektor for utdanning har med fakulteta. Døme på aktuelle tiltak for å betre det psykososiale læringsmiljøet er å ta imot studentane på ein inkluderande og god måte, forbetre fagtilhørselen for å førebyggje fråfall, etablere sosiale arenaer som kan bidra til å redusere kjensla av å vere einsam m.m.

UTFORMING AV BYGNINGAR OG UTEAREAL

NTNU har mål om at alle bygningar og uteområde skal ha universell utforming så langt det er mogleg. Mottoet vårt er: Bra for alle, men nødvendig for nokon. For alle byggjeprosjekta ved NTNU er det prosedyrar for å sikre og forbetre tilgjengelegheta. I tillegg blir det sett av øyremerkte midlar til spesielle tiltak for å gjere tilkomsten til eller sjølv NTNU-bygningane meir brukbare og tilgjengelege. Som ei følgje av fusjonen har NTNU fått eit stort tilfang av leigde bygg. NTNU bruker også midlane til spesielle tiltak i desse bygningane.

I 2017 har NTNU ført vidare den heilskaplege tenkinga gjennom å oppgradere bygg med trinnfri tilkomst, automatisk opning av dører, kontrastmarkeringar, merking av trapper og gangårar med etterlysende merking og leielinjer – for å gjere dei meir tilgjengelege, gjere det lettare å orientere seg og for å gjere rømmingsvegane tydelege. All glasmerking er standardisert, og alle inngangsdører er merkte. Det er gjort tiltak med omsyn til dørlege lydforhold og akustikk i fleire rom. I 2017 er det blant anna levert høyreforsterkarsystem til Gjøvik, montert dørautomatikk, levert rømmingsstolar mm. for å gjere bygningane meir tilgjengelege og for å forbetre rømmingsforholda. Heistar i Kjemi 5 og Suhmhuset i Trondheim er skifta ut. Det er etablert fleire spesielt tilrettelagde rom. Når brannvarslingsanlegg blir utbetra, blir varsellampar monterte for å gjere det tryggare for hørselshemma.

ILL.foto: colourbox.dk

5 Vurdering av framtidsutsikter

5.1 Utfordringsbiletet i 2018

Aktivitetane til NTNU er langsiktige. Samtidig er dei nasjonale og globale samfunnsendringane omfattande og raske, og verknadene er til dels uforeseielege. Kunnskap, kvalitet og høg kompetanse blir stadig viktigare, og samfunnsutviklinga speglar seg direkte i krav og forventingar til universiteta. Vi ser særleg tre trendar som vil vere viktige for NTNU i strategiperioden fram til 2025: skjerpa konkurranse, styrkt samspel med samfunnet og det å vere ein endringsvillig organisasjon.

SKJERPA KONKURRANSE

NTNU vil oppleve ein skjerpa konkurranse framover, både når det gjeld å rekruttere dei beste medarbeidarane og studentane og å skaffe forskingsmidlar. Konkurranse vil bli meir internasjonal. For å sikre at dei beste utdanningssøkjarane vel NTNU, må vi ha studie- og læringsmiljø som er anerkjende for den høge kvaliteten sin. Vi må sikre at studentane lykkast i arbeidsmarknaden, og hindre fråfall frå og forseinking i studia. Meir av forskinga blir finansiert gjennom eksterne konkurransearenaer og i internasjonalt samarbeid. NTNU må vere i stand til å vinne fram i konkurranse både nasjonalt og internasjonalt. Konkurranse om dei beste medarbeidarane vil auke, og det stiller nye krav til NTNU som arbeidsgivar.

STYRK SAMSPEL MED SAMFUNNET

Samfunnet forventar at NTNU skal vere ein samarbeidspartner og bidragsytar for å finne løysingar for morgondagen. Slik kan vi styrke verdiskapinga og finne gode løysingar på globale utfordringar. Store teknologiske endringar gir utfordringar, men kan også gi nye moglegheiter og styrkt konkurransekraft. NTNU må leie an i dette. Samarbeids- og nyskapingskulturen må i enda større grad vere ein del av alle fagmiljøa våre.

EIN ENDRINGSVILLIG ORGANISASJON

For at vi skal kunne hevde oss i konkurransen om å skape det beste forskings- og læringsmiljøet og vere ein attraktiv samarbeidspartner, må vi utvikle oss vidare og forbrette verksemda vår. Vi må gjennom gode og inkluderande prosessar vere i stand til å utnytte dei samla ressursane våre gjennom tydelege prioriteringar, og vi må i større grad ta i bruk ny teknologi. Auka endringstakt i verda rundt oss krev at vi endrar oss raskare enn før, men at vi samtidig tek vare på den grunnleggjande rolla og dei grunnleggjande verdiene til universitetet.

5.2 Planar for 2018

Styret vedtok årsplanen til NTNU for 2018 i desember 2017, sak 40/17. Årsplanen gir organisasjonen rammer for arbeidet i 2018. Han inneholder ikkje det komplette planverket for NTNU, men fokuserer på hovudprioriteringane som gjeld *felles for heile NTNU*. Den langsiktige forankringa av årsplanen finst i strategien.

Hovudprioriteringane er valde på område der vi har behov for endring, og der dei fleste einingane ved NTNU planlegg å legge betydeleg innsats i utviklingstiltak. Det er også prioriteringar som er forventa å bidra til å løyse fleire av hovudutfordringane våre, og som gjer det mogleg for NTNU å styrke organisasjonen og posisjonen ytterlegare. Samla sett skal hovudprioriteringane bidra til vesentleg betre resultat.

For 2018 har vi vedteke tre likeordna hovudprioriteringar med verksemndsmål som høyrer til. *Måla i blå kursiv tekst inngår i NTNUs utviklingsavtale med Kunnskapsdepartementet.* Dei tre hovudprioriteringane varer i utgangspunktet i tre år, og det same gjeld måla som inngår i utviklingsavtalen med departementet. Dei siste verksemndsmåla er i utgangspunktet eittårige og blir oppdaterte i den årlege planprosessen.

EITT NTNU

Denne hovudprioriteringa handlar primært om å integrere dei fire fusjonerte eininiane, korleis vi utviklar oss som institusjon og legg til rette for å hauste gevinstar av fusjonen. NTNU har vore oppteke av å gjennomføre ein fusjonsprosess som er kunnskapsbasert og har god medverknad frå studentar og tilsette. Hovudprioriteringa «Eitt NTNU» famnar eit breitt spekter av aktivitetar, til dømes utvikling av ein NTNU-identitet og ein felles kultur, strategisk arbeid med studieporteføljen, fagleg integrasjon, samlokalisering av fagmiljø, arbeidsmiljøtiltak, forbetring av administrative støtteprosesser, tiltak for å effektivisere drifta og andre tiltak for å utvikle organisasjonen.

Ved inngangen til 2017 vedtok styret ny administrativ og fagleg organisering. 2017 blei brukt til å setje i verk den nye organisasjonen, leggje til rette for samarbeid på tvers og skape synergiar. For 2018 må dette arbeidet halde fram med full kraft. Kulturbrygging, arbeid med samlokalisering av fagmiljø, og arbeidet med å operasjonalisere og implementere ny strategi vil vere omfattande oppgåver i 2018. Dette inkluderer blant anna å ferdigstille strategiane for kvart fakultet og revidere/utvikle ein felles politikk på ulike verksemds- og funksjonsområde.

Verksemndsmål:

1. Vi skal implementere ny strategi og utvikle organisasjonen vidare.
2. *Vi skal heve kvaliteten i studieporteføljen gjennom samordning og effektivisering.*
3. Vi skal forbetre, standardisere og digitalisere utvalde arbeidsprosesser.

NASJONAL PREMISSLEVERANDØR

Hovudprioriteringa famnar om det nasjonale og regionale samfunnsoppdraget til NTNU. Vi ønskjer å vere det mest attraktive universitetet i Noreg, og ein føretrekt samarbeidspartner og arbeidsgivar. Som nasjonal kunnskapsleverandør skal vi utdanne kandidatar med høg og relevant kompetanse. Profilen vår som profesjonsuniversitet er styrkt gjennom fusjonen. Skal vi realisere ambisjonane våre, må vi ha eit tett og systematisk samarbeid med samfunnslivet og arbeidslivet.

Gjennom arbeidet med å fornye læringsutbyteskildringane for studieprogramma vil vi utvikle profilen i studietilbodet. Studentane våre skal møte arbeidslivsrelevante problemstillingar gjennom studiet og vere attraktive medarbeidarar for omstilling og utvikling i eksisterande og nytt arbeidsliv. Dei neste åra skal det ha høg prioritet å implementere og gjennomføre den vedtekne politikken for samarbeid med arbeidslivet. Dette inneber både at vi må styrke kunnskapsgrunnlaget på nyskapings- og innovasjonsprosesser, og at vi utviklar vidare praksisdelen med tanke på kvalitet og relevans. NTNU skal vidareutvikle entreprenørskap, innovasjon og fleirfagleg samhandlingskompetanse i utdanningstilboda våre. Vi ønskjer å vere ei drivkraft for entreprenørskap og nyskaping og vil styrke satsinga på forskingsbasert innovasjon gjennom samarbeid med klyngjer og senter (SFI/FME/NCE).

Vi skal i dei tre byane bygge campusar som skal støtte opp under den omstillinga Noreg står overfor, og som skal bidra til å realisere visjonen «*Kunnskap for ei betre verd*». Universitetscampusane våre skal vere attraktive og levande, og dei fysiske omgivnadene og infrastrukturen skal stimulere og inspirere til læring, forsking, formidling og nyskaping på høgt nivå.

Verksemndsmål:

1. Vi skal utvikle profil, heilskap og samanheng i studieprogramma gjennom å fornye og tydeliggjøre læringsutbytteskildringane.
2. Vi skal auke relevansen vår og vidareutvikle samarbeidet vårt med arbeidslivet.
3. *Vi skal synleggjere og auke nyskapingsaktiviteten med utspring frå klyngjer og senter.*
4. *Vi skal planleggje ein framtidsretta samla campus som kan bli modell for framtidige offentlege utbyggingar i Noreg.*
5. Vi skal skape fleksible areal som er tilpassa nye læringsformer på alle campusane.

STERKE, INTERNASJONALT ORIENTERTE FAGMILJØ

Denne hovudprioriteringa byggjer opp under visjonen om å bli eit internasjonalt framståande universitet som leverer «Kunnskap for ei betre verd». NTNU skal vere eit internasjonalt orientert universitet som har høg kvalitet i all forsking og kunstnarisk verksemd. Vi ønskjer å ha fleire fagmiljø som hevdar seg i verdstoppen, og forsking som set tydelege spor etter seg. Utdanninga vår skal halde høg fagleg og pedagogisk kvalitet, og vi har sett i verk fleire tiltak for å styrke undervisningskvaliteten gjennom satsinga NTNU Toppundervisning. Å utvikle eit pedagogisk meriterringssystem er eitt av fleire tiltak for å styrke den utdanningsfaglege kompetansen i fagmiljøa. I 2018 skal vi gjennomføre ein ny runde med merittering av undervisarar, og vi skal ha pilot for eit nytt tilbod om utdanningsfagleg basiskompetanse ved tre fakultet.

Samarbeid med institusjonar i andre land er eit verkemiddel for å heve kvaliteten i vår eiga verksemd. Internasjonalisering må vere ein integrert del av aktiviteten ved alle fagmiljøa på NTNU – i studieprogram, i forskingsaktivitet og i nyskapingsinitiativ. Fagmiljøa våre skal samarbeide med framståande fagmiljø over heile verda og rekruttere studentar og tilsette derifrå. Samarbeid innanfor det europeiske utdannings-, forskings- og innovasjonsområdet er ein hovudprioritet for det internasjonale arbeidet i NTNU. Formidling og kommunikasjon skal gjere NTNU meir synleg og styrke omdømmet ute i verda.

Verksemndsmål:

1. Vi skal bli ein meir aktiv internasjonal aktør gjennom å auke deltakinga vår i Horisont 2020, Erasmus+ og EIT.
2. Vi skal styrke forskingskulturen og legge vekt på open tilgang til forsking.
3. *Vi skal heve kvaliteten i forskinga og utvikle fleire fagmiljø på høgt internasjonalt nivå.*
4. *Vi skal styrke den pedagogiske kompetansen og utvikle eit system for pedagogisk merittering.*

5.3 Budsjett for 2018

For 2018 blir NTNU tildelt 6 487 014 000 kroner i ordinær rammeløyving, noko som inneber ein realvekst samanlikna med 2017. Tildelingsbrevet frå KD gjer greie for bakgrunnen og enkeltkomponentane i rammeløyvinga. Trekket i løvinga som er knytt til avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma (ABE-reforma), er på 0,7 prosent i 2018, og er innarbeidd i rammefordelinga gjennom dei effektiviseringskrava som styret har vedteke.

ILL.foto: thinkstock.com

For 2018 er det samla sett vekst i ramma til fakulteta. Nivået på SO-ramma sikrar ei strategisk innretning med høve til å støtte opp om hovudprioriteringane. Fordelinga inneber også ei framleis føring for å effektivisere drifta.

Ny rammefordelingsmodell (RFM) er teken i bruk frå 2018. RFM er ein reiskap for å fordele løvingane til NTNU frå Kunnskapsdepartementet til fakulteta, vitskapsmuseet og fellesadministrasjonen.

NTNU fordeler løvinga innanfor to hovudområde: driftsrammer og strategi- og omstillingsmidlar. I tillegg blir øyremerkte løvingar frå KD skilde særleg ut i budsjetta, og for å handtere usikkerheit budsjetterer vi også inn ein usikkerheitsmargin.

Tabellen under viser fordelinga av løvinga for 2018 og endringstal i forhold til 2017.

Tall i 2018 tusen kr. År	Historikk		Fordeling	Endring	Planleggingsrammer		
	2017	2018		2017-2018	2019	2020	2021
Rammebevilgning fra departementet	6 316 065	6 487 014		2,7 %	6 510 739	6 523 125	6 519 318
<i>Fordeling av bevilgningen:</i>							
Ramme drift fakultetene og VM	3 822 573	3 951 486	3,4 %	3 934 513	3 918 009	3 890 819	
Fellesadministrasjonen og andre fellestilt	1 537 337	1 579 736	2,8 %	1 560 623	1 547 562	1 533 476	
SUM Driftsrammer	5 359 911	5 531 222	3,2 %	5 495 135	5 465 570	5 424 294	
Rekrutteringsstillinger	509 196	500 900	-1,6 %	536 186	552 242	552 242	
Strategiske satsinger, vit.utstyr og omstilling	310 719	340 326	9,5 %	373 224	391 514	423 560	
SUM Ramme strategi og omstilling (SO)	819 915	841 226	2,6 %	909 410	943 755	975 801	
Campusutvikling NTNU	8 216	53 238	548,0 %	53 238	50 238	50 238	
Engangsbevilgninger	71 685	-		-	-	-	
Usikkerheitsmargin	56 339	61 329	8,9 %	52 956	63 562	68 985	
Øvrige fordelinger og usikkerheitsmargin	136 240	114 566	-15,9 %	106 194	113 799	119 222	
SUM rammefordeling	6 316 065	6 487 014	2,7 %	6 510 739	6 523 125	6 519 318	

* Eiendomsavdelingen og Avdeling for campuservice finansieres i hovedsak gjennom internhusleiemodellen. Samlet ramme i 2018 er anslagsvis 1,1 mrd.kr., en realvekst på ca 10 mill.kr sammenlignet med 2017.

5.4 Utdanningskapasitet

Det blir arbeidd langsiktig med å endre porteføljen innanfor planleggingsfag ved Fakultet for arkitektur og design (AD). Siktemålet er å imøtekomme samfunnsbehovet for auka planleggingskompetanse, jf. St.meld. 18 (2016–2017) om berekraftige byar og sterke distrikt, og stortingsvedtak 708 der regjeringa blir beden om å setje i gang eit arbeid for å auke utdanningskapasiteten i offentleg planlegging. AD greier ut eit nytt studieprogram i berekraftig byplanlegging som føreset at KD finansierer nye studieplassar før det blir sett i gang. Fram til eit nytt studietilbod blir oppretta leitar fakultetet etter løysingar innanfor eksisterande strukturar som i ein viss grad kan møte etterspørsele etter kompetanse.

NTNU har utgreidd eit tilbod om utdanning innanfor klinisk ernæringsfysiologi, og kan setje i verk eit studieprogram med 25 plassar per studieår. Dette krev rett nok både tildeling av studieplassar og ei ytterlegare statleg finansiering av oppstartkostnader.

NTNU ser på om det er mogleg å etablere ein bachelor i paramedisin ved studiestad Gjøvik. Her finst det allereie eit årsstudium på dette fagområdet. Den tidlegast moglege oppstarten for ein bachelor i paramedisin er studieåret 2020/21.

Utgreiingar viser at det er eit stor behov for IKT-kompetanse i framtida. NTNU har god søking til IKT-studia, og har fagleg kapasitet til å auke opptaket på desse studietilboda dersom det blir oppretta nye studieplassar.

NTNU har eit stor tilbod innanfor etter- og vidareutdanning (EVU), og ønskjer å auke aktiviteten ytterlegare. Vi ser på korleis vi organiserer EVU-tilboden vårt og vurderer område der vi kan auke tilboden. Vi rettar særleg merksemrd mot høva til å auke tilboden innanfor digitalisering.

5.5 Større investeringsprosjekt

NTNU arbeider med planar for å utvikle campusane både i Trondheim, Gjøvik og Ålesund. Hovudfokus for NTNU er å samle campusen i Trondheim, der universitetet er ein sjølvforvaltande institusjon. I Ålesund og Gjøvik er anlegga i hovudsak eigde og drifta av Statsbygg.

SAMLA CAMPUS I TRONDHEIM

Arbeidet med ein samla campus i Trondheim har vore det største delprosjektet innanfor campusutvikling på NTNU i 2017.

I 2017 har prosjektet vore inne i fase 2. I denne fasen skal dei overordna behova og moglegheten definera. Dette gjer vi gjennom arbeidet med ein masterplan for ein samla campus i Trondheim. Dei tre hovudaktivitetane i 2017 som samla utgjer masterplanen, er:

- utarbeiding av ein fysisk plan (NTNUs disposisjonsplan som legg grunnlaget for den formelle planprosessen med Trondheim kommune)
- kartlegging av arbeidsmønster og utvikling av konsept for ulike arealtypar
- utgreiing av fagleg lokalisering innanfor samla campus

Arbeidet med masterplanen for ein samla campus i Trondheim vil halde fram i 2018 og legge grunnlaget for arbeidet til Statsbygg og NTNU med Oppstart forprosjekt-rapport, i tillegg til programmering og forprosjektering av delprosjekt.

ELGESETERGATE 10

Eigar av bygget vil vere Statsbygg, med NTNU som leigetakar i ein langsiktig leigavtale. I Elgesetergate 10 prosjekterer Statsbygg eit kombinert bygg for helse- og sosialfag ved NTNU og SiT idrett. I 2017 har Statsbygg, NTNU og SiT omarbeidd forprosjektet med brei involvering av fagmiljøa, i regi av Campusprosjektet på NTNU og SiT.

Nærare femti personar er involverte i partssamansette arbeidsgrupper som gir innspel til omarbeidninga av forprosjektet. Omarbeidningsfasen blir avslutta i mars 2018.

LÆRARKVARTALET PÅ KALVSKINNET

Eigar av bygget er E. C. Dahls Eiendom AS med NTNU som leigetakar i ein langsiktig leieavtale på 15 + 15 år. Bygget er opphavleg planlagt og prosjektert for lærarutdanninga ved tidlegare HiST. Kvartalet er ferdigstilt og teke i bruk av NTNU.

CAMPUS GJØVIK OG CAMPUS ÅLESUND

Kunnskapsdepartementet orienterte høgskolesektoren om at ein gjennom strukturmeldinga ber institusjonane om å utarbeide planar for å utvikle campus i samsvar med dei faglege prioriteringane. Hovudfokus for NTNU er å samle campusen i Trondheim. Universitetet har også campusar i Ålesund og Gjøvik, og begge desse anlegga er i hovudsak eigde og drifta av Statsbygg.

NTNU har i samarbeid med Statsbygg og Gjøvik kommune starta ein prosess med sikte på etablere ein samla plan for campus på Kallerud i Gjøvik, og vi tek sikte på å starte opp i løpet av 2018. Arbeidet blir gjort i samarbeid med fleire interesserantar og eigedomsaktørar i området.

I Ålesund starta kommunen arbeidet med ein områdeplan for Campus Ålesund i 2016. Denne planen dekkjer universitetsområdet, vegsystemet og areala rundt. Planen er framleis under arbeid. Arbeidet skjer med deltaking frå NTNU, Statsbygg og lokalt næringsliv. Planen vil i stor grad dekke spørsmåla som gjeld arealbruken og behovet for ein arealreserve for framtidig utvikling i området. NTNU har tidlegare utarbeidd ein eigen utviklingsplan for Campus Ålesund. Når kommunen har slutført områdeplanen, er det naturleg at NTNU vurderer om det er behov for å revidere den eksisterande utviklingsplanen.

OCEAN SPACE CENTER

Havromsvitskap og havromsteknologi er eitt av fire tematiske satsingsområde ved NTNU. Ocean Space Center er eit prosjekt for å utvikle infrastruktur og kompetanse knytt til dette satsingsområdet. Hovudgrepet er å oppgradere og utvikle det marintekniske senteret på Tyholt i Trondheim til ein framtidsrettta utdannings- og forskingsinfrastruktur for NTNU og for SINTEF Ocean. Dette vil gi grunnlag for at fagmiljøa også i framtida blir ein viktig leverandør av kunnskap som bidrag til framleis verdiskaping og til berekraftig utnytting av havet. Kostnadene og kompleksiteten ved å flytte eksisterande infrastruktur gjer at det ikkje blir planlagt samlokalisering som ein del av arbeidet med samla campus i Trondheim.

Prosjektet har vore under utgreiing sidan 2008. I 2016 blei det gjennomført ei tilpassa konseptvalutgreiing (KVU) som tilrådde vidare utvikling av konseptet «Adskilte laboratorier».

Hovudgrepet i «Adskilte laboratorier» er ei oppgradering av dagens havbasseng og eit nytt langt sjøgangsbasseng med eit fråskild djupvassbasseng for SINTEF. NTNUs behov for laboratoriefasilitetar inkludert basseng er hovudsakleg samla i eit felles utdannings- og forskingslaboratorium som inneheld fleire mindre basseng og andre laboratoriefasilitetar. Alternativet åtskilde laboratorium gir ei fleksibel løysing for NTNU ved at ein får eit stort spekter av mindre laboratoriefunksjonar, og ved at ein i stor grad kan styre aktiviteten sin sjølv, uavhengig av oppdragsverksemda til SINTEF. I tillegg er dette ei tenleg løysing driftsmessig som gir studentar gode høve til å operere friare i laboratoriet, og som igjen gir stor fleksibilitet i den eksperimentelle delen av utdanninga. Samtidig har løysinga ein fleksibilitet med omsyn til endra behov i framtida: Utstyr og mindre basseng kan lett erstattast med nye løysingar som tilfredsstiller dei nye behova.

Den tilpassa konseptvalutgreiinga har i 2017 vore gjennom ei ekstern kvalitetssikring (KS1) som tilrådde å gå vidare med konseptet åtskilde laboratorium med nokre justeringar. Det blei tilrådd å investere i det felles utdannings- og forskingslaboratoriet ved NTNU, samtidig som tilrådinga gjekk imot å investere i nytt sjøgangsbasseng og nytt djupvassbasseng for SINTEF. Som ei følgje av dette har NTNU og SINTEF fått i

oppdrag frå Nærings- og fiskeridepartementet å utarbeide ein supplerande analyse. SINTEF Ocean blir bede om å lage ein oppdatert strategi og forretningsplan knytt til prosjektet. Samtidig er det høve til å få justert konseptet –tilpassa den justerte strategien, den framtidige oppdragsmarknaden og ein berekraftig økonomi. Den supplerande analysen ligg føre i mars 2018.

Ill.foto: colourbox.dk

5.6 Overordna risikovurdering

Risikoene for svikt i gjennomføringa av årsplan og budsjett for 2018 blir vurdert som låg. Planverket er godt gjennomarbeidd, og plansida er godt kvalitetssikra som følgje av at delar av måla inngår i utviklingsavtalen med KD. At vi også har arbeidd med ein revidert strategi i haust, bidrar til ei betre forankring av og en betre kvalitet i verksemdsmaula og planane for 2018.

Ei vellykka gjennomføring av årsplan og budsjett for 2018 er i stor grad avhengig av at vi held fram fusjonsarbeidet som planlagt og har stabil tilgang til ekstern finansiering. Kritiske suksessfaktorar er rekruttering av dei beste studentane, talentutvikling og systematisk oppfølging og utvikling av medarbeidarane, god utdanningsleiring, auka samhandling med eksterne, og forbetring av systema for styring og kontroll, til dette hører standardisering og effektivisering av det teknisk-administrative støtteapparatet. Erfaringar frå 2017 viser at god nok kapasitet hos leiarane og i støtteapparatet er ein vesentleg risikofaktor i gjennomføringa av planane.

Vi har identifisert nokre forhold som blir ekstra viktige for å lykkast i 2018. Desse usikkerheitene går på tvers av alle eller fleire av hovudprioriteringane, og vil bli følgde opp gjennom monitorering og rapportering.

VELLYKKA FUSJONSARBEID

Eit vellykka fusjonsarbeid er den viktigaste suksessfaktoren også i 2018. Sjølv om vi har lagt bak oss viktige milepålar, står det framleis att mykje arbeid med å gjennomføre fusjonen: samordning av studieprogram, samlokalisering av fagmiljø, felles kulturbygging m.m. Å lykkast med dette arbeidet er kritisk i seg sjølv, men også for å realisere potensialet som ligg i den nye, fusjonerte NTNU.

NTNU har vore gjennom ein periode med omorganisering og leiarskifte. Det inneber at mange må gjere seg kjende med nye roller og nye ansvarsområde. Det er krevjande å ta hand om ei effektiv dagleg drift med merksemd retta mot primær-oppgåvene, samtidig som vi skal prioritere å utvikle ein felles identitet og skape ein felles kultur, utvikle studieporteføljen, auke den faglege integrasjonen, gjennomføre samlokalisering og forbetre administrative prosessar. Den nye organisasjonen har både behov for å konsolidere seg etter ei omfattande omstilling og behov for å utvikle seg vidare, blant anna når det gjeld å avstemme forventningane til kvaliteten på ulike administrative tenester og arbeidsdelinga mellom nivå.

Når det gjeld å oppnå budsjettet for 2018, er det ein høg risiko knytt til samlokalisingsprosjektet. Her er det mange delprosjekt som skal gjennomførast, med store kostnader. Det er behov for ei god budsjettstyring for å klare å halde seg innanfor dei gitte kostnadsrammene, men også for å halde den forventa framdrifta i prosjekta og få desse gjennomførte i tråd med planen. Det er mykje som er gjensidig avhengig av kvarandre, og ein høg grad av «domino-effekt» i desse prosjekta, der forseinkingar i eitt prosjekt også automatisk fører til forseinkingar i andre delprosjekt.

PROSESSFORBETRING OG DIGITALISERING

Det teknisk-administrative støtteapparatet kan effektiviserast gjennom å forenkle og standardisere arbeidsprosessane. Gjennom 2016 og 2017 har NTNU kutta kostnader gjennom å redusere talet på årsverk. Samtidig er det sett i gang eit viktig forbetningsarbeid for arbeidsprosessar og verktøy, og dette arbeidet blir forsert i 2018. Digitale løysingar er avgjerande for å lykkast.

Kvalitet og tilgjengeleghet i støttesystem og datagrunnlag knytt til økonomi/budsjett, søknadsløp, prosjektgjennomføring, utdanningsverksemdu osv. er ein føresetnad for verksemdua. Den reviderte strategien har som mål at NTNU skal setje i verk digitaliseringstiltak og forbetringar som støttar opp under heilskaplege, standardiserte rutinar og arbeidsprosesser.

KAPASITET OG TILGJENGELEGHEIT I LEIING OG STØTTEAPPARAT

NTNU hadde ein vekst i kjerneverksemdu i 2017, samtidig som vi reduserte den administrative bemanninga. Arbeidet med å følgje opp fusjonen, samlokalisering og campusutvikling kan ta merksemdu til leiinga vekk frå kjerneoppgåvene og skape utfordringar for arbeidsmiljøet. Avgrensa kapasitet i leiinga og det administrative støtteapparatet kan vere ein trussel mot arbeidsmiljøet og gjennomføringsevna. I 2018 blir det viktig å fjerne flaskehalsar i støtta til kjerneverksemdua.

TILGANG TIL EKSTERN FINANSIERING

Konkuransen om tilgang til finansiering av forskinga blir stadig skarpare, blant anna fordi ein stadig større del av norske statlege forskingsmidlar (NFR) blir kana-lisert gjennom EU og tildelt gjennom internasjonal konkurranse. NTNU kan vise til gode resultat, men det er likevel viktig å «halde trykket oppe». Vi reduserer risikoen for inntektssvikt gjennom eit systematisk arbeid for å heve søknadskvaliteten og motivere fagmiljøa til å søkje på verkemidla.

Nyskaping handlar ofte om å få i gang nye tiltak og aktivitetar for å løyse eksiste-rande utfordringar. Det finst ikkje store ressursar tilgjengeleg for slike tiltak. Derfor er godt samarbeid med eksterne viktig. Det er alltid ein risiko for at midlar ikkje er tilgjengelege eksternt, og i trongare tider stig usikkerheita.

REKRUTTERING OG UTVIKLING AV MEDARBEIDARANE

Rekruttering av vitskapleg tilsette og karriereutvikling er vurdert som avgjerande suksessfaktorar for å lykkast på fleire område i framtida. Konkurranse om «dei beste hovuda» er sterkt og aukande, nasjonalt og internasjonalt. På den andre sida har økonomiske innstrammingar i mange land gjort at det er ein større tilgang på kompetente søkerar til vitskaplege stillingar på fleire område. Risikoen er knytt til i kva grad vi finn relevante kandidatar til ledige stillingar, om vi maktar å rekruttere dei beste i konkurranse med andre institusjonar, og om vi får behalde dei vi rekrutterer, lenge nok. Det er også ei problemstilling at det på nokre felt er færre kompetente norske søkerar, blant anna til ph.d.-stillingar. Strategien vår er dels å satse på å utvikle dei talenta og medarbeidarane vi allereie har, dels å setje inn målretta tiltak for å rekruttere talent utanfrå. Forsterka innsats i arbeidet med karrierepolitikk er eitt eksempel på tiltak vi arbeider med for å behalde og utvikle våre tilsette.

Vi ser at det er behov for fleire medarbeidarar med høgare digital kompetanse. Dette krev at leiarane har mykje merksemdu retta mot langsiktig bemanningsplanlegging og kompetanseutvikling. I tillegg må NTNU tilby brukarretta kurs for å heve den generelle kompetansen knytt til IKT, prosessforbetring og digitalisering.

Som ei oppfølging av leiarskifta i 2017 blei det hausten 2017 også sett i gang eit eige leiarutviklingsprogram som vil halde fram vidare utover i 2018.

REVITALISERE LANGTIDSPERSPEKTIV I PLANLEGGING OG BUDSJETTING

Det er ein auka risiko for dårleg økonomistyring i tider med høg endringsfrekvens. Fleire tiltak blir sette i verk for å sikre gjennomføring av budsjettet, blant anna blir økonomien følgd opp kvar månad gjennom vurdering av budsjettavvik og prognosar.

NTNU er ei stor verksemdu som det tek tid å endre. Da er det desto viktigare å vere presise i mål- og verkemiddelbruk, og å arbeide framtdsretta og langsiktig. Etter eit par år med til dels kortsiktig ressursstyring som følgje av store omstillingar er det

i 2018 viktig å revitalisere arbeidet med langsiktig planlegging og ressursstyring. Vi har potensial for å tydeleggjøre det strategiske handlingsrommet, avstemme felles prioriteringar og forbetra gjennomføringsevna.

INFORMASJONSTRYGGLEIK, PERSONVERN OG HEILSKAPLEG INTERNKONTROLL

Informasjonstryggleik og personvern representerer betydelege risikoområde også i 2018, og det blir gjennomført eigne prosjekt for å implementere betre styrings- og leiingssystem og tilhøyrande internkontrollrutinar utover i organisasjonen.

Det er i 2018 sett i gang eit arbeid med å utvikle ein felles systematikk og felles IT-system for ein meir heilsakapleg internkontroll ved NTNU. Dette arbeidet vil leggje grunnlaget for felles prinsipp, metodar og verktøy for internkontroll på ulike område, og bidra til ein meir heilsakapleg internkontroll ved NTNU. Målet med ein felles systematikk og eit felles system er at det skal vere brukarvennleg, enkelt og effektivt for leiarar, leiarstøtte og andre roller knytte til internkontrollsystemet, som skal bidra til at NTNU følgjer det gjeldande regelverket og dei krava som er stilte, for å oppnå ei sikker og effektiv verksemnd. Vi trur at ein felles systematikk vil gjøre det lettare å gjennomføre ei heilsakapleg oppfølging av at den samla verksemnda i NTNU etterlever dei gjeldande krava. Dette oppnår vi ved å få ei meir samla og gjennomgåande oversikt over risikoforhold som er knytte til dei ulike verksemdsområda. Vi tek sikte på at etterlevinga av regelverka knytte til HMS, personvern, informasjonstryggleik, KVASS m.m. skal gjerast i eit felles internkontrollsysteem som byggjer på ein felles overordna systematikk og ei samordning av pålagde krav der det kan gjennomførast.

Kompleksiteten i verksemda og den gjensidige avhengnaden på tvers av fagområde aukar. Dette krev auka samarbeid og fordrar at vi har felles språk og rutinar. Det er derfor viktig at vi gjennomfører forbetringar på dette feltet.

6 Årsrekneskapen

6.1 Kommentarar til årsrekneskapen frå styret

NTNU'S FORMÅL

NTNUs visjon er «Kunnskap for ei betre verd». NTNU skal leggje premissar for kunnskapsutviklinga og skape verdiar i og for samfunnet – økonomisk, kulturelt og sosialt.

NTNU er eit breiddeuniversitet med ein teknisk-naturvitenskapleg hovudprofil, og står for hovudtyngda av høgare teknologiutdanning i Noreg. Universitetet har fleire profesjonsutdanningar og eit breitt fagtilbod i naturvitenskap, samfunnsvitenskap, lærarutdanning, humaniora, medisin og helsevitenskap, økonomi, entreprenørskap, arkitektur og kunstfag. NTNUs forsking er internasjonalt orientert og kjenneteikna ved teknologisk spisskompetanse, fagleg spennvidde og tverrfagleg tilnærming. Universitetet har om lag 40 000 studentar og cirka 7100 årsverk.

VURDERING AV DRIFTA VED INSTITUSJONEN

Frå 2017 blei ein ny organisasjonsstruktur sett i verk ved NTNU. Dette inneber ei fagleg integrering på tvers av fagmiljøa i Trondheim, Ålesund og Gjøvik. Også ny administrativ organisering blei sett i verk frå 2017. Samtidig blei det i august tilsett nye leiaraar for den kommande fireårsperioden på institutt, fakultet og i rektorat. Aktivitetsnivået har vore høgt for å setje i verk fusjonen, både med samordning av studieporteføljen, samling av fagmiljø og revidering av strategien for NTNU. Arbeidet med å standardisere, forbetre og digitalisere prosessar i det administrative støtteapparatet er i gang og blir gjennomført i form av ei rekke større og mindre tiltak på alle nivå i organisasjonen.

Elles nemner vi at vitskapsfestivalen Starmus og utstillinga «Body Worlds Vital» ved Vitskapsmuseet var godt besøkt og har bidratt til ei svært positiv profilering av NTNU.

FRAMLEGGING AV REKNESKAPEN

Rekneskapen er lagd fram i tråd med dei nye statlege reknesaksstandardane som gjeld frå 01.01.2017, og er utarbeidd i tråd med gjeldande krav om oppstilling og presentasjon. Styret meiner at rekneskapen gir eit rett bilet av resultata og den økonomiske situasjonen per 31.12.2017.

OMTALE AV VESENTLEGE AVVIK MELLOM PERIODISERT

RESULTATBUDSJETT OG RESULTATREKNESKAP

(5 prosent av inntektsnivå). Budsjettet tilsa eit negativt resultat på 162,5 millionar kroner, mens årsresultatet viser eit overskot på 244 millionar kronar, og oppbygging av ubrukte løyvingar. Årsaka til dette mindreforbruket er samansett. Dei auka BOA-inntektene var høgare enn forventa, og vi fekk forseinkingar på byggjeprosjekt i campusprosjektet. NTNU har vore gjennom det første året med ny organisering etter fusjonen. Mange einingar opplevde ei usikkerheit fordi dei mangla historikk og oversikt over dei nyfusjonerte einingane sine for budsjetteringa for 2017, noko som nok resulterte i at kvaliteten på budsjetta ikkje blei optimal. I tillegg erfarer vi at det å få ein ny organisasjon til å fungere har kravd mykje tid og ressursar i mange ledd, noko som har gjort at gjennomføringskapasiteten til nye aktivitetar i 2017 blei mindre enn planlagd.

NTNU er i tillegg inne i ein periode med mykje byggjeaktivitet og store utstyrsinvesteringar knytte til bygg. Nokre forseinkingar her fører også til at aktivitet som var planlagt i 2017, ikkje kjem før i 2018.

OMTALE AV UTVIKLINGA I AVSETT DEL AV TILSKOT TIL LØYVINGSFINANSIERT VERKSEMD

Summen av avsett del av løyvingsfinansiert aktivitet er per utgangen av 2017

på 662 millionar kroner, som svarer til om lag 10,5 prosent av årets løyving fra Kunnskapsdepartementet. Cirka 14 millionar kroner av dette hører til Artsdatabanken, som frå 1.1.2018 er eit sjølvstendig, bruttofinansiert forvaltingsorgan under Klima- og miljødepartementet. Inngående balanse 2018 for NTNU er derfor 648 millionar kroner. Det er planlagt høg aktivitet og ei betydeleg nedbygging av ubrukte løyvingar i 2018, både relatert til mykje byggjeaktivitet og samlokalisering i samband med fusjonen, men også mange større investeringar i utstyr og ein auke i tilsetjingar, særleg rekrutteringsstillingar.

OMTALE AV GJENNOMFØRTE INVESTERINGAR I PERIODEN OG PLANLAGDE INVESTERINGAR I SEINARE PERIODAR

Det har vore høg aktivitet og store kostnader knytte til ulike nybygg i 2017. Det står framleis att ein del øyremerkte utstyrsmidlar som Kunnskapsdepartementet har gitt til Akrinn. Ein del store utstyrssinnkjøp til nytt lærarbygg, som var planlagt i desember 2017, kjem ikkje på før i 2018 (30 millionar kroner).

I Ålesund er investeringar og innflytting i nytt bygg i NMKII ferdigstilt. I Gjøvik er Smaragd-bygget ferdigstilt, men det står att nokre investeringar til utstyr og laboratorium.

Samlokalisering av verksemda i Trondheim, i tråd med den nye fakultets- og instituttstrukturen, er det neste store prosjektet. Det er i løpet av 2017 arbeidd med detaljering, kvalitetssikring og gjennomgang av detaljerte framdriftsplanar. Risikoane har vore grundig gjennomgått i dei ulike delprosjekta, og det er gjort detaljerte usikkerheitsanalysar for å sikre eit best mogleg grunnlag for å fastsetje den samla kostnadsramma. Vi vil samtidig understreke at det framleis er mykje usikkerheit knytt til gjennomføringa, blant anna på grunn av talet på delprosjekt, at dei skal gjennomførast samtidig og kompleksiteten dette gir. Samla sett vil cirka 700 tilsette (årsverk) og cirka 4500 studentar flytte som følgje av samlokaliseringa.

(Skanna biletet av signaturar frå styret)

Årsregnskap 2017 for NTNU godkjennes:

Trondheim, 14. mars 2018

Nils Kristian Nakstad

Fung. Styreleder

Nina Refseth

Maria Strømme

Kristin Melum Eide

Tim Torvatn

Aksel Tjøta

Nina Helen Aas Røkkum

Thomas Ferstad

Christoffer V. Nesse

Anja Beate Andersen

6.2 Prinsippnote SRS

Generelle rekneskapsprinsipp

Rekneskapen er utarbeidd og lagd fram i samsvar med dei statlege rekneskapsstandardane (SRS) og etter dei nærmere retningslinjene som er fastsette for forvaltingsorgan med fullmakt til bruttoføring utanfor statsrekneskapen i *Bestemmelser om økonomistyringen i staten* av 12. desember 2003 med endringar, seinast 5. november 2015. Rekneskapen er lagd fram i tråd med punkt 3.4 i *Bestemmelser om økonomistyringen i staten* og retningslinjene i punkt 6 i rundskriv R-115 frå Finansdepartement med Kunnskapsdepartementets tilpassingar for universitets- og høgskolesektoren. Alle rekneskapstala er oppgitt i 1000 kroner dersom det ikkje er særskilt opplyst om anna.

Rekneskapsprinsipp som er brukte

Inntekter

Tildelingar utan motyting eller med utsett motyting er behandla etter reglane i SRS 10 og samanstilte med dei tilsvarande kostnadene (motsett samanstilling). Ordinære driftsløvingar frå Kunnskapsdepartementet og tilskot til ordinær drift frå andre departement må ein sjå som opptente på balansedagen dersom det ikkje er oppgitt noko anna. Dette inneber at slike løvingar og tilskot frå Kunnskapsdepartementet og andre departement er presenterte i rekneskapen i den perioden midlane er løyvde. Løvingar og tilskot til ordinær drift som ikkje er nytta på balansedagen, er klassifiserte som forplikting og ført opp i avsnitt C II *Avregninger i del C Statens kapital i balanseoppstillingen*. Tilsvarande gjeld for andre statlege løvingar og tilskot til ordinære driftsoppgåver som gjeld vedkommande rekneskapsperiode, og som ikkje er nytta på balansedagen. Løvingar som gjeld særskilde tiltak, og som ikkje er nytta på balansedagen, er klassifiserte som forplikting og presenterte i avsnitt C IV i balanseoppstillinga. Dette gjeld også løvingsfinansiert aktivitet der det er dokumentert at løvande styringsorgan føreset at midlane blir nytta i seinare terminar. Bidrag og tilskot frå statlege etatar og tilskot frå Noregs forskingsråd og også bidrag og tilskot frå andre som ikkje er nytta på balansedagen, er klassifiserte som forskot og presenterte som ikkje inntektsførte bidrag i avsnitt D III *Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen*. Tilsvarande gjeld for gåver og gáveforsterkingar.

Inntekter som føreset ei motyting, er behandla etter reglane i SRS 9 og er resultatførte i den perioden retten til inntekta er opptent. Slike inntekter blir målte til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter frå sal av tenester bli sett på som opptente på det tidspunktet da det oppstår krav om vederlag.

Kostnader

Kostnader ved verksemd som er finansiert av løvingar eller midlar som skal behandlast tilsvarande, er resultatførte i den perioden kostnaden er pådratt, eller når det er identifisert ei forplikting.

Kostnader som vedkjem transaksjonsbaserte inntekter, er samanstilte med dei tilsvarande inntektene og kostnadsførte i same perioden. Prosjekt innanfor oppdragsverksemd er behandla etter metoden løpende avrekning utan forteneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom tilkomne kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikkje gjort ei generell vurdering knytt til latente tap i aktive oppdragsprosjekt. Eventuelle tap blir først konstaterte når prosjektet blir avslutta, og er som hovudregel kostnadsførte når ei eventuell underdekning i prosjektet er endeleg konstatert. For aktive prosjekt der et er konstatert sannsynleg tap, er det avsett for latente tap.

Omløpsmidlar og kortsiktig gjeld

Omløpsmidlar og kortsiktig gjeld omfattar postar som forfell til betaling innan eitt år etter innkjøpstidspunktet, og også postar som knyter seg til varekretsløpet. Resten av postane er klassifiserte som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringar er klassifiserte som omløpsmidlar dersom dei skal betalast tilbake i løpet av eitt år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidlar er vurderte til det lågaste av innkjøpskost og verkeleg verdi. Kortsiktig gjeld blir balanseført til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjar og andre finansielle eigedelar

Aksjar og andre finansielle eigedelar er balanseførte til historisk innkjøpskost på transaksjonstidspunktet. Aksjar og eigardelar som er kjøpte inn med dekning i løyving over

90-post, og aksjar kjøpte inn før 1. januar 2003 og som blei overførte frå gruppe 1 til gruppe 2 frå 1. januar 2009, har motpost i *Innskutt virksomhetskapital*. Aksjar og eigardelar som er finansierte av overskot av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i *Opptjent virksomhetskapital*. Dette gjeld både langsiktige og kortsiktige investeringar. Motteke utbytte og andre utdelingar er inntektsførte som annan finansinntekt. Når ein ikkje ventar at verdifallet er forbigeande, er det skrive ned til verkeleg verdi.

Varige driftsmiddele

Varige driftsmiddel er vurderte til innkjøpskost og blir avskrivne over den forventa levetida til driftsmiddelet, men blir nedskrivne til verkeleg verdi ved verdifall som ein ikkje forventar skal vere forbigeande. Varige driftsmiddel blir balanseførte med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmiddele*.

Forpliktinga som blir etablert på investeringstidspunktet, blir oppløyst i takt med avskrivingane og utliknar dermed resultatverknaden av avskrivingane.

Ved realisasjon/avgang av driftsmiddel blir rekneskapsmessig vinst/tap resultatført. Vinst/tap blir berekna som forskjellen mellom salsvederlaget og balanseført verdi på realisasjons-tidspunktet. Resterande bokført verdi av *forplikting* knytt til anleggsmiddelet på realisasjons-tidspunktet er vist som *Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler* i note 1.

For egedelar som inngår i opningsbalansen, er bruksverdi basert på gjenkjøpsverdi lagd til grunn for verdifastsetjinga, mens verkeleg verdi blir brukt når det gjeld finansielle egedelar. Når gjenkjøpsverdien blir fastsett, er det teke omsyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold som er viktige for verdifastsetjinga. For tomter, bygningar, infrastruktur byggjer gjenkjøpsverdien dels på estimat utarbeidde og dokumenterte av verksemda sjølv, og dels på kvalitetssikring frå og verdivurderingar utarbeidde av uavhengige tekniske miljø. Verdi knytt til nasjonaleigedom og kulturminne, og også kunst og bøker, er i utgangspunktet ikkje inkludert i opningsbalansen. Slike egedelar er inkluderte i den grad det ligg føre ein reell bruksverdi for verksemda. Finansieringa av varige driftsmiddel, som er inkluderte i opningsbalansen for første gong, er klassifiserte som ei langsiktig forplikting. Denne forpliktinga blir løyst opp i takt med avskrivinga på dei anleggsmidla som finansieringa dekkjer.

For omløpsmidlar, kortsiktig gjeld og eventuelle andre forpliktingar som blir tekne med i opningsbalansen, er verkeleg verdi nytta som grunnlag for verdifastsetjinga.

Immaterielle egedelar

Eksternt innkjøpte immaterielle egedelar er vurderte til innkjøpskost og blir avskrivne over den forventa levetida til driftsmiddelet, men blir nedskrive til verkeleg verdi ved verdifall som ikkje er forventa å vere forbigeande. Immaterielle egedelar er balanseførte med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmiddele*.

Forpliktinga som blir etablert på investeringstidspunktet, blir oppløyst i takt med avskrivingane og utliknar dermed resultatverknaden av avskrivingane.

Varelager

Lager av innkjøpte varer er verdsett til lågaste av innkjøpskost og verkeleg verdi. Eigentilverka ferdigvarer og varer under tilverking er vurderte til full tilverkingskost. Det er nedskrive for pårekneleg ukurans.

Fordringar

Kundefordringar og andre fordringar er oppførte i balansen til pålydande etter frådrag for avsetning til forventa tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderingar av dei enkelte fordringane. I tillegg er det for kundefordringar gjort ei uspesifisert avsetjing for å dekkje pårekna tap.

Internhandel

Alle vesentlege interne transaksjonar og mellomvære innanfor verksemda er eliminerte i rekneskapen.

Pensjonar

Dei tilsette er knytte til Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn ei forenkla rekneskapsmessig tilnærming, og det er ikkje gjennomført berekning eller avsetjing for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordninga. Årets pensjonskostnad svarer til årleg premie til SPK.

Valuta

Pengepostar i utanlandsk valuta er vurderte etter kursen ved slutten av rekneskapsåret.

Verksemndskapital

Universitet og høgskolar kan berre tene opp verksemndskapital innanfor oppdragsverksemda si. Delar av dei midlane som blir tente opp innanfor oppdragsverksemd, kan førast tilbake til og gå inn i dei tilgjengelege midlane i verksemda til å dekkje drift, innkjøp eller andre forhold innanfor formålet til institusjonen. Midlar som gjennom interne disponeringar er øyremerkte slike formål, er klassifiserte som verksemndskapital ved einingane.

Kontantstraum

Kontantstraumoppstillinga er utarbeidd etter den *direkte* metoden tilpassa statlege verksemdar.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets tilrådde føringskontoplan for verksemder i universitets- og høgskolesektoren er lagde til grunn.

Sjølvassurandørprinsipp

Staten er sjølvassurandør. Det er følgjeleg ikkje inkludert postar i balanse eller resultatrekneskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktingar.

Statens konsernkontoordning

Statlege verksemder blir omfatta av konsernkontoordninga i staten. Konsernkontoordninga inneber at alle bankinnskot/utbetalingar dagleg blir gjorde opp mot oppgjerskontoane til verksemda i Noregs Bank. Bankkonti utanfor konsernkontoordninga er presenterte på linja *Andre bankinnskudd* i avsnitt IV i balanseoppstillinga.

6.3 Resultatrekneskapen

6.3 Resultatregnskapet

Org.nr: 974767880

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	6 595 498	5 996 815	RE.1
Inntekt fra gebyrer	1	0	0	RE.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	1 917 846	1 795 972	RE.3
Salgs- og leieinntekter	1	471 633	402 522	RE.5
Andre driftsinntekter	1	529	3 032	RE.6
Sum driftsinntekter		8 985 506	8 198 341	RE.7
Driftskostnader				
Lønnskostnader	2	5 461 891	5 355 324	RE.8
Varekostnader	0	14 707	255	RE.9
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	4,5	0	0	RE.11
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	745 622	702 035	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0	RE.13
Andre driftskostnader	3	2 505 540	2 385 373	RE.10
Sum driftskostnader		8 727 760	8 442 987	RE.14
Driftsresultat	0	257 746	-244 646	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	3 349	7 060	RE.16
Finanskostnader	6	5 174	6 235	RE.17
Sum finansinntekter og finanskostnader		-1 825	825	RE.18
Resultat av periodens aktiviteter	0	255 921	-243 821	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	0	0	RE.22
Avregning bevilningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	-243 886	251 890	RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	8	-12 035	-8 069	RE.26
Sum avregninger og disponeringer		-255 921	243 821	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9	0	0	RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9	0	0	RE.30
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10	0	0	RE.32
Utbetalinger av tilskudd til andre	10	0	0	RE.33
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0	RE.34

6.4 Balanseregnskapet

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Forskning og utvikling	4	0	0	AI.01
Programvare og lignende rettigheter	4	6 218	5 225	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	0	AI.02A
Sum immaterielle eiendeler		6 218	5 225	AI.1
II Varige driftsmidler				
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	7 977 342	8 104 491	All.01
Maskiner og transportmidler	5	738 712	725 634	All.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	401 890	371 402	All.03
Anlegg under utførelse	5	357 713	427 413	All.04
Infrastruktureiendeler	5	0	0	All.06
Sum varige driftsmidler		9 475 657	9 628 940	All.1
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i aksjer og andeler	11	67 656	67 667	AIII.03
Obligasjoner	0	0	0	AIII.04
Andre fordringer	0	0	0	AIII.04A
Sum finansielle anleggsmidler		67 656	67 667	AIII.1
Sum anleggsmidler		9 549 531	9 701 832	AI.V.1
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12	12 425	457	BI.1
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		12 425	457	BI.3
II Fordringer				
Kundefordringer	13	340 316	269 893	BII.1
Andre fordringer	14	74 515	41 170	BII.2
Oppkjente, ikke fakturerte inntekter	16	7 484	8 925	BII.3
Sum fordringer		422 315	319 988	BII.4
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	2 688 024	2 473 248	BIV.1
Andre bankinnskudd	17	187 572	120 035	BIV.2
Kontanter og lignende	17	1	1	BIV.3
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		2 875 597	2 593 284	BIV.4
Sum omløpsmidler		0	3 310 337	2 913 729
Sum eiendeler		0	12 859 868	12 615 561
				BV.1

Beløp i 1000 kroner

Note **31.12.2017** 31.12.2016 Referanse

STATENS KAPITAL OG GJELD

C. Statens kapital

I Virksomhetskapital

Innskutt virksomhetskapital	8	422	422	CI.01
Opptjent virksomhetskapital	8	250 561	238 526	CI.03
<i>Sum virksomhetskapital</i>		250 983	238 948	CI.1

II Avregninger

Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	CII.01
Avregnet bevilningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	662 126	418 240	CII.02
<i>Sum avregninger</i>		662 126	418 240	CII.1

III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	9 481 875	9 634 165	CIII.01
<i>Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>		9 481 875	9 634 165	CIII.1

IV Statens finansiering av særskilte tiltak

Statens finansiering av særskilte tiltak med utsatt inntektsføring	15 III	0	0	CIV.01
<i>Sum statens finansiering av særskilte tiltak</i>		0	0	CIV.1

Sum statens kapital

10 394 984 **10 291 353** **SK.1**

D. Gjeld

I Avsetning for langsiktige forpliktelser

Avsetninger langsiktige forpliktelser	0	0	0	DI.01
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		0	0	DI.3

II Annen langsiktig gjeld

Øvrig langsiktig gjeld	0	0	0	DII.01
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0	DII.1

III Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld	0	503 697	544 762	DIII.1
Skyldig skattetrekk	0	190 392	192 419	DIII.2
Skyldige offentlige avgifter	0	192 509	186 761	DIII.3
Avsatte feriepenger	0	453 780	424 845	DIII.4
Ikke inntektsførte tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	745 423	624 674	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	56 129	82 444	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	322 954	268 303	DIII.6
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		0	2 464 884	2 324 208

Sum gjeld **0** **2 464 884** **2 324 208** **DV.1**

Sum statens kapital og gjeld **0** **12 859 868** **12 615 561** **SKG.1**

6.5 Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016	Budsjett 2018
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter				
Innbetalinger				
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)		6 279 412	6 193 483	6 400 000
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)		3 840	0	4 000
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen		0	0	0
innbetalinger fra salg av varer og tjenester		278 034	307 234	300 000
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser		0	0	0
innbetalinger av tilskudd og overføringer		1 916 405	1 782 618	2 000 000
innbetalinger av refusjoner		0	0	0
andre innbetalingar		287 113	170 002	300 000
Sum innbetalingar		8 764 804	8 453 337	9 004 000
Utbetalinger				
utbetalingar av lønn og sosiale kostnader		5 490 826	5 256 530	5 700 000
utbetalingar for kjøp av varer og tjenester		0	0	0
utbetalingar av skatter og offentlige avgifter		0	2 631	0
utbetalingar og overføringer til andre statsetater		0	0	0
utbetalingar og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
andre utbetalingar		2 398 378	2 196 852	2 600 000
Sum utbetalingar		7 889 204	7 456 013	8 300 000
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*		875 600	997 324	704 000
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)		529	0	0
utbetalingar ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)		-593 816	-901 906	-600 000
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)		0	1 290	0
utbetalingar ved kjøp av aksjer og andeler (-)		0	0	0
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)		0	0	0
utbetalingar ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)		0	0	0
innbetalinger av utbytte (+)		0	0	0
innbetalinger av renter (+)		0	0	0
utbetalingar av renter (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-593 287	-900 616	-600 000
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
innbetalinger av virksomhetskapital (+)		0	0	0
tilbakebetalingar av virksomhetskapital (-)		0	0	0
utbetalingar av utbytte til statskassen (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer				
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)		0	0	0
utbetalingar og overføringer til andre virksomheter (-)		0	0	0
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer		0	0	0
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		0	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)		282 313	96 708	104 000
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		2 593 284	2 496 576	0
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		2 875 597	2 593 284	104 000

* Avstemming	31.12.2017	31.12.2016
resultat av periodens aktiviteter	12 035	8069
avregning av bevilningsfinansiert aktivitet	243 886	-251890
bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	-3203
ordinære avskrivninger	745 622	702035
nedskrivning av anleggsmidler	0	0
netto avregninger	0	0
inntekt fra bevilning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap. 5700/5309	0	0
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	0	0
resultatandel i datterselskap	0	0
resultatandel tilknyttet selskap	0	0
endring i ikke inntektsført bevilning knyttet til anleggsmidler	151 806	199871
endring i varelager	11 968	94
endring i kundefordringer	70 423	-60385
endring i ikke inntektsførte bevilninger og bidrag	102 127	-13354
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	18 622	-1309
endring i leverandørgjeld	-41 065	190493
effekt av valutakursendringer	0	0
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)	0	0
pensjonskostnader (kalkulatoriske)	0	0
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	0	-1290
korrigering av avsetning for feriepenger når ansatte går over i annen statsstilling	0	0
endring i andre tidsavgrensningsposter	-439 824	228193
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	875 600	997 324

6.6 Løyvingsoppstilling

Prinsipp for løyvingsoppstilling

Oppstillinga av løyvingsrapporteringa er sett opp i samsvar med prinsippa som gjeld for føring av statsrekneskapen. Dette inneber at opplysningane knytte til løyvingsrekneskap og kapitalrekneskap er sette opp etter kontanprisnippet og gjeld for rekneskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Oppstillingen av bevilningsrapporteringen er satt opp i samsvar med prinsippene som gjelder for føring av statsregnskapet. Dette innebærer at opplysningene knyttet til bevilningsregnskap og kapitalregnskap er satt opp etter kontanprisnippet og gjelder for regnskapsterminen fra 1. januar til 31. desember.

Del III i løyvingsoppstillinga gir ei oversikt over utbetalingane som er registrerte i statens konsernkontosystem. Utbetalingane er knytte til og avstemte mot tildelingsbreva og er sette opp etter inndelinga Stortinget har fastsett for budsjettet og dei spesifikasjonane som er gitt opp i tildelingsbreva.

Oppstilling av løyvingsrapportering for 2017 for nettobudsjetterte verksemder

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2017 for nettobudsjetterte virksomheter

Del I

Beløp i 1 000 kroner

Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31.12.2017	31.12.2016	Endring	Referanse
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	2 688 024	2 473 248	214 776	BRI.011
628002	Leieboerinnskudd	11	332	332	0	BRI.012
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		68 620	36 787	31 833	BRI.015

DEL II

Beholdninger rapportert i likvidrapport ¹⁾	Note	Regnskap 31.12.2017	
Oppgjørskonto i Norges Bank			
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	2 473 248	BRII.001
Endringer i perioden (+/-)		214 776	BRII.002
<i>Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank</i>	17	2 688 024	BRII.1
Øvrige bankkonti Norges Bank²⁾			
Inngående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	17	36 787	BRII.021
Endringer i perioden (+/-)		31 833	BRII.022
<i>Sum utgående saldo øvrige bankkonti i Norges Bank</i>	17	68 620	BRII.2

Del III

Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev				
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	6 156 803
280	Felles enheter	01	Driftsutgifter	0
280	Felles enheter	21	Spesielle driftsutgifter	0
280	Felles enheter	50	Senter for internasjonalisering av utdanning	BRIII.014
280	Felles enheter	51	Drift av nasjonale fellesoppgaver	47 298
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	01	Driftsutgifter, kan nytties under post 70	35 407
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	45	Større utstyrsskaffelser, kan overføres	0
281	Felles utgifter for universiteter og høyskoler	70	Andre overføringer, kan nytties under post 01	0
<i>Sum på kapitler og poster under programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoler</i>				6 239 508
				BRIII.01
226	Kvalitetsutvikling i	21	Særskilte driftsutgifter, kan overføres	19 784
226	Kvalitetsutvikling i	22	Videreutdanning for lærerer og skoleledere	3 320
226	Kvalitetsutvikling i	50	Nasjonale senter i grunnopplæringa	15 800
231				200
276	Fagskoleutdanning	01	Driftsutgifter	800
<i>Samlet sum på kapitler og poster under programområde 07 Kunnskapsdepartementet</i>				6 279 412
				BRIII.01A
328	Museum og visuell kunst	78	Håndverksutdanning	2 140
872	Nedsatt funksjonsevne	21	Spesielle driftsutgifter	1 700
<i>Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet</i>				3 840
				BRIII.02
<i>Sum utbetalinger i alt</i>				6 283 252
				BRIII.1

6.7 Notar

Vidare følgjer notar til rekneskapen. Enkelte nummer er ikkje med, anten fordi dei ikkje gjeld sektoren vår, eller fordi vi ikkje har data for den aktuelle noten.

Note 1.

Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016	Budsjett 2018	Referanse
Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet				
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjeterte virksomheter)				N1.1
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	6 283 252	6 044 196	6 400 000	N1.2
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-593 816	-901 906	-600 000	N1.3
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjeterte virksomheter)	0	0	0	N1.4
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	745 622	702 035	800 000	N1.5
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.5A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	484	3 203	0	N1.6
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0	N1.7
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	0	N1.8
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	0	0	0	N1.9
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	6 435 542	5 847 528	6 600 000	N1.10
Tilskudd og overføringer fra andre departement				
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	159 956	149 287	160 000	N1.11A
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	0	0	0	N1.12
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjeterte virksomheter)	0	0	0	N1.13
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0	N1.15
+ inntekt til pensjoner (gjelder virksomheter som er med i sentral ordning)	0	0	0	N1.16
- tilskudd til andre (-)	0	0	0	N1.17
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0	N1.18
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	159 956	149 287	160 000	N1.19
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	6 595 498	5 996 815	6 760 000	N1.20
Gebryer og lisenser^{1) 2)}				
Gebryer	0	0	0	N1.661
Lisenser	0	0	0	N1.662
Sum gebryer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0	N1.66
Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾				
Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	501 693	463 144	550 000	N1.21
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0	N1.21A
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	-44 471	-40 090	-50 000	N1.21B
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	457 222	423 054	500 000	N1.21E
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	908 587	818 267	1 000 000	N1.23
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	299 235	254 185	350 000	N1.23A
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	-189 639	-177 159	-200 000	N1.29
Periodens netto tilskudd fra NFR	1 018 183	895 293	1 150 000	N1.29A
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0	0	N1.30
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	1 475 405	1 318 347	1 650 000	N1.31

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾				
Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	3 227	3 466	3 100	N1.22A
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	6 494	4 910	7 500	N1.22B
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	-1 183	-581	-1 000	N1.22C
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	8 538	7 795	9 600	N1.22D
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	29 698	21 107	35 000	N1.32A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	22 164	43 669	25 000	N1.32B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	160 773	204 381	170 000	N1.32C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	29 554	70 157	40 000	N1.32D
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	-54 984	-62 004	-50 000	N1.32E
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	187 205	277 310	220 000	N1.32F
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	74 936	57 317	80 000	N1.35
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	85 649	75 008	90 000	N1.35B
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	926	-5 581	-1 000	N1.35A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	161 511	126 744	169 000	N1.35C
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	9 287	10 325	10 000	N1.36
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	5 449	14 760	6 000	N1.36B
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	-1 800	-2 126	-2 000	N1.36A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	12 936	22 959	14 000	N1.36C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere²⁾	0	0	0	N1.37
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	370 190	434 808	412 600	N1.38
Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger¹⁾				
Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	72 251	42 817	75 000	N1.40
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	0	N1.41
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	0	N1.42
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	72 251	42 817	75 000	N1.43
Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	1 917 846	1 795 972	2 137 600	N1.44
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter				
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾				
Statlige etater	52 159	24 505	55 000	N1.49
Kommunale og fylkeskommunale etater	3 348	2 588	3 500	N1.50
Organisasjoner og stiftelser	351	3 084	300	N1.51
Næringsliv/privat	53 797	50 167	55 000	N1.52
Andre	17 803	17 976	18 000	N1.54
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	127 458	98 320	131 800	N1.55
Andre salgs- og leieinntekter				
Inntekter fra kurs og seminarer	99 786	93 831	105 000	N1.56
Refusjon/intekter fra bygningsdrift/lokaler	90 245	88 696	92 000	N1.56
Andre salgs- og leieinntekter*	154 144	121 675	160 000	N1.57
Sum andre salgs- og leieinntekter	344 175	304 202	357 000	N1.59
Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	471 633	402 522	488 800	N1.60
Andre driftsinntekter				
Gaver som skal inntektsføres	0	0	0	N1.61
Øvrige andre inntekter 1	0	0	0	N1.62
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0	N1.62
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	0	N1.63
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0	N1.65
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾				
Salg av eiendom	0	2 664	0	N1.45
Salg av maskiner, utstyr mv	529	368	0	N1.46
Salg av andre driftsmidler	0	0	0	N1.47
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	529	3 032	0	N1.48
Sum driftsinntekter	8 985 506	8 198 341	9 386 400	N1.67

Note 2.
Lønn og sosiale kostnader

DEL I

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	<i>31.12.2017</i>	<i>31.12.2016</i>	<i>Referanse</i>
Lønninger	3 841 155	3 785 033	N2.1
Feriepenger	475 409	449 098	N2.2
Arbeidsgiveravgift	675 527	641 169	N2.3
Pensjonskostnader ¹⁾	471 236	466 516	N2.4
Sykepenger og andre refusjoner	-143 326	-132 093	N2.5
Andre ytelser	141 889	145 601	N2.6
<i>Sum lønnskostnader</i>	<i>5 461 890</i>	<i>5 355 324</i>	<i>N2.7</i>

Antall årsverk: **7 161**   **6 964**   **N2.8**

NTNU har 7161,4 årsverk per desember 2017. Dette er ein samla auke på 197,4 årsverk sidan desember året før. Endringane fordeler seg noko ulikt på dei forskjellige stillingsgruppene. Største endringa er innanfor undervisnings- og forskingsstillingar, som har auka med 134 årsverk, men i denne gruppa inngår no også professor II-stillingar som tidlegare var ei eiga gruppering. Dette kjem av ei teknisk endring i stillingskodebruken etter krav frå Statens pensjonskasse. Rekrutteringsstillingar har auka med 117,7 årsverk sidan same tidspunktet for eitt år sidan. Ingeniørstillingar har auka med 33,4 årsverk, mens hjelpestillingar for undervisning, forsking og formidling har auka med 26,4 årsverk sidan same månaden i fjar. Størst reduksjon er det – forutan den nemnde professor II-gruppa – i mellomleiarstillingar som er reduserte med 28,9 årsverk, og leiarstillingar som er reduserte med 27,2 årsverk. Saksbehandlar-/utgreiarstillingar har også ein reduksjon på 22 årsverk sidan same tid i fjar. Ein del av endringane kan knytast til kodeendringar etter innplassering i ny organisasjonsstruktur og bemanningsplan i 2017. Dei andre stillingsgruppene har berre mindre endringar.

Pensjonar blir kostnadsførte i resultatrekneskapen basert på faktisk tillagd premie for rekneskapsåret.

Premiesatsen til Statens pensjonskasse er 11,5 prosent for 2017.

Premiesatsen for 2016 var 12,3 prosent.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)	1 737 368	5 596
Eksterne styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)		225 000
Administrerende direktør		

Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte
Styremedlemmer fra egen institusjon	62 000	5 000
Eksterne styremedlemmer	62 000	8 000
Styremedlemmer valgt av studentene	62 000	5 000
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon	28 000	5 000
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer	28 000	8 000
Varamedlemmer for studenter	28 000	5 000

Note 3. Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Husleie	300 485	288 446	N3.1
Husleie Statsbygg	105 424	94 785	N3.2
Vedlikehold egne bygg og anlegg	135 822	164 051	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	11 738	0	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	161 090	174 680	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	64 472	52 485	N3.5
Mindre utstyrsskaffelser	273 769	309 508	N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	22	0	N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	50 142	19 195	N3.7
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	500 920	393 552	N3.8
Reiser og diett	332 473	332 529	N3.9
Øvrige driftskostnader ¹⁾	569 183	556 143	N3.10
Sum andre driftskostnader	2 505 540	2 385 374	N3.11

Øvrige driftskostnader1)

Frakt,toll og transport	10 521	27 000
Driftstilskudd	72 152	64 760
Kontorekvisita,trykksaker og kopier	99 625	88 911
Stillingsannonser og kunngjøringer	6 231	9 064
Litteratur	105 890	111 295
Medlemskontigenter	20 738	20 696
Mobil,datakommunikasjon og porto	21 970	20 046
Kurs,konferanser og møteutgifter	154 146	138 744
Øvrige driftskostnader	77 910	75 627
SUM	569 183	556 143

Note 4. Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	F&U ¹⁾	Programvare og tilsvarende	Andre rettigheter mv.	Under utførelse	SUM	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2016	0	26 808	0	0	26 808	N4.1
+ tilgang pr. 31.12.2017 (+)	0	3 034	0	0	3 034	N4.2
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0	N4.3
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	N4.3A
Anskaffelseskost 31.12.2017	0	29 842	0	0	29 842	N4.4
- akkumulerte nedskrivninger 31.12.2016 (-)	0		0	0	0	N4.5
- nedskrivninger pr. 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0	N4.6
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2016 (-)	0	-21 583	0	0	-21 583	N4.7
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2017 (-)	0	-2 041	0	0	-2 041	N4.8
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2017 (+)	0	0	0	0	0	N4.9
Balanseført verdi 31.12.2017	0	6 218	0	0	6 218	N4.10

Avskrivningssatser (levetider)

Virksomhets-spesifikt

5 år / lineært

Posten immaterielle eiendeler består av dataprogrammer og lisenser knyttet til programmene.

Note 5. Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Drifts-bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur-eiendeler	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	Sum	Referanse
Anskaffelseskost 31.12.2016	765 726	14 943 350	83 884	427 413	0	1 295 123	2 469 302	19 984 798	N5.1
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2017 - eksternt finansiert (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.20
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2017 - internt finansiert (+)	0	0	0		0	0	0	0	N5.20A
+ andre tilganger pr. 31.12.2017 (+)	0	0	0	236 882	0	168 779	185 122	590 783	N5.21
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0	-7 451	-381	-7 832	N5.3
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	294 117	12 465	-306 582	0	0	0	0	N5.4
Anskaffelseskost 31.12.2017	765 726	15 237 467	96 349	357 713	0	1 456 451	2 654 043	20 567 749	N5.5
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2016 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.6
- nedskrivninger pr. 31.12.2017 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.7
- akkumulerte avskrivninger 31.12.2016 (-)	0	-7 688 469	0	0	0	-569 490	-2 097 900	-10 355 859	N5.8
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2017 (-)	0	-433 731	0	0	0	-155 292	-154 558	-743 581	N5.9
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2017 (+)	0	0	0	0	0	7 043	305	7 348	N5.10
Balanseført verdi 31.12.2017	765 726	7 115 267	96 349	357 713	0	738 712	401 890	9 475 657	N5.11
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponert lineært	20-60 år dekomponert lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært	Sum	
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:									
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	635	378	1013	N5.12
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	-408	-76	-484	N5.13
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	227	302	529	N5.14

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Avskrivningsatser (levetider)

Tomter	Ingen avskrivning
Driftsbygninger:	
Ventilasjon	Lineært over 25 år
Varme/sanitær	Lineært over 30 år
EI kraft	Lineært over 25 år
Tele/automatisering	Lineært over 10 år
Andre installasjoner	Lineært over 30 år
Bygningskropp	Lineært over 60 år
Øvrige bygninger*	Ingen avskrivninger
Anlegg under utførelse	Ingen avskrivninger
Maskiner, transportmidler:	
Skip og lignende	Lineært over 10 eller 20 år
Biler og transportmidler	Lineært over 7 år
Annet inventar og utstyr:	
Inventar	Lineært over 10 år
Maskiner og verktøy	Lineært over 5 eller 10 år
Teknisk vitenskapelig utstyr	Lineært over 4, 8 eller 12 år
Datautstyr/ IKT/Tele	Lineært over 3 eller 5 år
Kontormaskiner	Lineært over 3 år

* Øvrige bygninger er borettslagsleiligheter som NTNU eier.

Note 6.
Finansinntekter og finanskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Finansinntekter			
Renteinntekter	1 305	263	N6.1
Agio gevinst	2 037	5 039	N6.2
Oppskrivning av aksjer	0	0	N6.2A
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0	N6.2B
Annen finansinntekt	7	1 758	N6.3
Sum finansinntekter	3 349	7 060	N6.4
Finanskostnader			
Rentekostnad	47	51	N6.5
Nedskrivning av aksjer	0	0	N6.6
Agio tap	4 796	5 672	N6.7
Annen finanskostnad	331	512	N6.8
Sum finanskostnader	5 174	6 235	N6.9
<i>Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..</i>			
Mottatt utbytte fra selskap X	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra andre selskap ¹⁾	0	0	N6.011
Sum mottatt utbytte	0	0	N6.11

1) Spesifiseres om nødvendig på egne linjer under oppstillingen.

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

	31.12.2017	31.12.2016	Gjennom-snitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	6 218	5 225	5 722
Balanseført verdi varige driftsmidler	9 475 657	9 628 940	9 552 299
Sum	9 481 875	9 634 165	9 558 020

Antall måneder på rapporteringstidspunktet:

12

Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2017:

9 558 020

Fastsatt rente for år 2017:

0,87 %

Beregnet rentekostnad på investert kapital²⁾:

83 155

Beregning av rentekostnader på den kapitalen som er investert i virksomheten vises her i henhold til "Utkast til veileddningsnotat om renter på kapital".

NOTE 8.

INNSKOTEN OG OPPTENT VERKSEMDSKAPITAL (NETTOBUDSJETTERTE VERKSEMDER)

Beløp i 1000 kroner

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskapital innenfor den bevilningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskapital tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskapital til å finansiere investeringer i randsonevirksomhet. Når virksomhetskapital er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskapital, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskapital er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskapital skal anses som bundet.

	Beløp	Referanse
<i>Innskutt virksomhetskapital:</i>		
Innskutt virksomhetskapital 01.01.2017	422	N8I.011
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.012
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)		N8I.013
Salg av eierandeler i perioden (-)		N8I.014
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2017	422	N8I.1
<i>Bunden virksomhetskapital:</i>		
Bunden virksomhetskapital pr. 01.01.2017	67 245	N8I.021
Kjøp av aksjer i perioden	0	N8I.022
Salg av aksjer i perioden (-)	-11	N8I.023
Oppskrivning av aksjer i perioden		N8I.024
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0	N8I.025
Bunden virksomhetskapital 31.12.2017	67 234	N8I.2
Innskutt og bunden virksomhetskapital 31.12.2017	67 656	N8I.sum
<i>Annен opptjent virksomhetskapital:</i>		
Virksomhetskapital ved enhetene 01.01.2017	144 052	
Annен opptjent virksomhetskapital 01.01.2017	27 229	
Annen opptjent virksomhetskapital 01.01.2017	171 281	N8II.011
Underskudd bevilningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskapital (-)	0	N8II.012
Overført fra periodens resultat	12 035	N8II.013
Overført til/fra bunden virksomhetskapital (+/-)	11	N8II.014
Annen opptjent virksomhetskapital 31.12.2017	183 327	N8II.1
Sum virksomhetskapital 31.12.2017	250 983	N8.total
<i>Virksomhetskapital ved enhetene:</i>		
Virksomhetskapital ved enhetene 01.01	144 052	
Ny avsetning 2017	12 035	
Benyttet andel 2017	-955	
Virksomhetskapital ved enhetene 31.12.2017 * se spesifikasjon under	155 132	
<i>Spesifikasjon bundet egenkapital:</i>		
Bokført verdi balanseførte aksjer og leieboerinnskudd jfr. Note 11	67 656	
Bokført verdi innskutt virksomhetskapital - aksjer og leieboerinnskudd	-422	
Netto verdi balanseførte aksjer	67 234	

*Spesifikasjon Virksomhetskapital ved enhetene.

	IB 2017	Ny avsetning 2017	Benyttet andel 2017	UB 2017
Fakultetene				
ØK	2 554	73		2 627
AB	2 153	402		2 555
HF	2 797	-34		2 763
IE	19 562	1 604		21 166
IV	44 547	6 806	-564	50 789
MH	4 739	895	-39	5 595
NV	22 203	1 269	-300	23 172
SU	11 718	419	-28	12 109
VM	1 470	1 181	-24	2 627
Andre enheter inkl. NTNU Videre	32 309	-580		31 729
Sum virksomhetskapital ved enhetene	144 052	12 035	-955	155 132

NOTE 11.

INVESTERINGAR I AKSJAR OG SELSKAPSDELAR

Beløp i 1000 kroner								
	Organisasjons- nummer	Ervervs dato	Antall aksjer/endeler	Eierandel	Årets resultat*	Balanseført egenkapital**	Balanseført verdi i virksom- hetens regnskaps- kap	Rapportert til kapital- regnskapet (1)
Aksjer								
Leiv Eiriksson Nyskaping AS	984829906	19.08.2002	40 000	4,00 %	441	37 049	40	40 N11.010
NTNU Technology Transfer AS	988251782	22.10.2003	6 100 000	85,00 %	1 273	45 809	7 000	7 000 N11.010
Vangs lund AS	946091693	28.06.2005	398	99,50 %	3 406	64 567	48 059	48 059 N11.010
Senter for økonomisk forskning AS	988230416	11.09.2003	1 020	51,00 %	541	6 568	510	510 N11.010
NTNU Samfunnsvitenskap AS	988243836	13.11.2003	1 000	100,00 %	635	54 433	1 000	1 000 N11.010
Oil Trøndersk Mat og Drikke AS	988067075	18.01.2005	60	13,04 %	112	3 598	300	300 N11.010
Trådløse Trondheim AS	890463282	01.09.2006	5 950	60,20 %	-2 510	10 002	6 489	6 489 N11.010
NTNU Ocean Training AS	997761987	02.12.2011	100	100,00 %	-271	3 349	115	115 N11.010
Lean Lab Norge AS	994273086	23.06.2009	2 000	16,70 %	621	667	200	200 N11.010
Møreforskning AS	991436502	22.06.2007	180	18,00 %	-1 001	10 410	100	100 N11.010
Møreforskning Alesund AS	916095627	02.10.2015	2 598	49,00 %	390	5 401	2 598	2 598 N11.010
Offshore Simulator Centre AS	987067357	06.07.2004	700	25,00 %	1 510	13 887	910	910 N11.010
Vitens entretet Innlandet AS	988387625	10.02.2011	3	3,00 %	603	5 369	3	3 N11.010
Sum aksjer					5 750	261 107	67 324	67 324 N11.1
Andeler (herunder leieboeringskudd)								
Leieboeringskudd - borettslagsleiligheter			0		0	332	332	332 N11.021
Sum andeler			0		0	0	332	332 N11.2
Balanseført verdi 31.12.2017					5 750	261 107	67 656	67 656 N11.3

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avgjorte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avgjorte årsregnskap

*** Verentlige poster spesielle eres i eget avsnitt under oppstillingen

NOTE 12.

BEHALDNINGAR AV VARER OG DRIFTSMATERIELL

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2017	31.12.2016	<i>Referanse</i>
Anskaffelseskost			
Beholdninger anskaffet til internt bruk i virksomheten	0	0	N12.1
Beholdninger beregnet på videresalg	12 425	457	N12.2
Sum anskaffelseskost	12 425	457	N12.3
Ukurans			
Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten (-)	0	0	N12.4
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg (-)	0	0	N12.5
Sum ukurans	0	0	N12.6
Sum varebeholdninger	12 425	457	N12.7

NOTE 13.

KUNDEFORDRINGAR

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2017	31.12.2016	<i>Referanse</i>
Kundefordringer til pålydende	342979	272543	N13.1
Avsatt til latent tap (-)	-2 663	-2 650	N13.2
Sum kundefordringer	340 316	269 893	N13.3

NOTE 14.

ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGAR

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2017	31.12.2016	<i>Referanse</i>
Forskuddsbetalt lønn	1 139	193	N14.1
Reiseforskudd	23 904	18 729	N14.2
Personallån	816	1 091	N14.3
Andre fordringer på ansatte	0	0	N14.4
Forskuddsbetalte kostnader	25 593	11 593	N14.5
Andre fordringer	23 063	9 564	N14.6
Fordring på datterselskap mv.	0	0	N14.7
Sum	74 515	41 170	N14.8

NOTE 15.

AVREKNING STATLEG OG BIDRAGSFINANSIERT AKTIVITET MV. (NETTOBUDSJETTERTE VERKSEMDER)

Beløp i 1000 kroner

Den andel av bevilgninger og midler som skal behandles tilsvarende som ikke er benyttet ved regnskapsavslutningen, er å anse som en forpliktelse. Det skal spesifiseres hvilke formål bevilgningen forutsettes å dekke i påfølgende termin. Vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Det er foretatt følgende interne avsetninger til de angitte prioriterte oppgaver/formål innenfor bevilningsfinansiert aktivitet og aktivitet som skal behandles tilsvarende:

Del I: Inntektsførte ordinære bevilgninger:	Avsetning pr. 31.12.2017	Avsetning pr. 31.12.2016	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Vitenskapsmuseet	8 724	3 817	4 907	N15I.011
Fakultet for økonomi	21 171	31 168	-9 997	N15I.011
Fakultet for arkitektur og design	19 013	15 655	3 358	N15I.011
Det humanistiske fakultet	33 560	24 285	9 275	N15I.011
Fakultet for informasjonsteknologi og informatikk	40 067	43 216	-3 149	N15I.011
Fakultet for ingeniørvitenskap	82 915	60 743	22 172	N15I.011
Fakultet for medisin og helsevitenskap	66 462	70 327	-3 865	N15I.011
Fakultet for naturvitenskap	18 744	-12 740	31 484	N15I.011
Fakultet for samfunns- og utdanningsvitenskap	82 157	31 094	51 063	N15I.011
Kurs og konferanser	59 259	41 704	17 555	N15I.011
NTNU sentralt/fordelingsbalansen	-174 705	-228 846	54 141	N15I.011
Nasjonale satsinger (Artsdatabanken, Renate, Matematikksenteret)	30 887	13 007	17 880	N15I.011
SUM utsatt virksomhet	288 254	93 430	194 824	N15I.1
<i>Strategiske formål</i>				
Tematiske satsninger	27 470	23 390	4 080	N15I.021
NTNU Toppforskning	46 693	38 366	8 327	N15I.021
Rekrutteringsstillinger	134 709	84 709	50 000	N15I.021
SFF/SFI/FME	26 028	14 060	11 968	N15I.021
Andre strategiske satsninger/prosjekter	84 683	85 383	-700	N15I.021
SUM strategiske formål	319 583	245 908	73 675	N15I.2
<i>Større investeringer</i>				
Vitenskapelig utstyr, infrastrukturtiltak, IKT-utstyr og lignende	68 327	65 883	2 444	N15I.031
Byggeprosjekt / Eiendom	-141 506	-194 846	53 340	N15I.031
Utstyrsmidler nytt Akriinn og nytt lærerbygg tidl. HiST	79 980	132 233	-52 253	N15I.031
Nybygg Gjøvik og Ålesund	24 268	26 621	-2 353	N15I.031
Samlokalisering/Campusutvikling	3 193	20 894	-17 701	N15I.031
SUM større investeringer	34 262	50 785	-16 523	N15I.3
Sum Kunnskapsdepartementet	642 099	390 123	251 976	N15I.KD
Andre departementer				
<i>Utsatt virksomhet</i>				
Strategiske formål	20 027	28 117	-8 090	N15I.051
Større investeringer	0	0	0	N15I.052
Andre avsetninger	0	0	0	N15I.053
Sum andre departementer	20 027	28 117	-8 090	N15I.5
Sum avsatt andel av bevilningsfinansiert aktivitet	662 126	418 240	243 886	N15I.5A
Sum avsatt andel av tilskudd til statlig og bidragsfinansiert aktivitet	662 126	418 240	243 886	N15I.10
Tilført fra annen opptjent virksomhetskapital, se note 8			0	N15I.10B
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilningsfinansiert aktivitet			243 886	N15I.11

Del II: Ikke inntektsførte ordinære bevilgninger, tilskudd, bidrag og gaver:⁴⁾

	Avsetning pr. 31.12.2017	Avsetning pr. 31.12.2016	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.011
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.011
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0	N15II.011
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0	N15II.1
Andre departementer				
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.021
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.021
Tiltak/oppgave/formål*	0	0	0	N15II.021
Sum andre departementer	0	0	0	N15II.2
Andre statlige etater (unntatt NFR)				
Tiltak/oppgave/formål	295 641	193 082	102 559	N15II.061
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.061
Tiltak/oppgave/formål ⁶⁾	0	0	0	N15II.061
Sum andre statlige etater	295 641	193 082	102 559	N15II.6
Norges forskningsråd				
Tiltak/oppgave/formål	77 665	90 444	-12 779	N15II.031
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.031
Tiltak/oppgave/formål ⁶⁾	0	0	0	N15II.031
Sum Norges forskningsråd	77 665	90 444	-12 779	N15II.3
Regionale forskningsfond				
Tiltak/oppgave/formål	-3 912	-4 974	1 062	N15II.041
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.041
Tiltak/oppgave/formål ⁶⁾	0	0	0	N15II.041
Sum regionale forskningsfond	-3 912	-4 974	1 062	N15II.4
Andre bidragsytere³⁾				
Kommunale og fylkeskommunale etater	7 597	11 110	-3 513	N15II.051A
Organisasjoner og stiftelser	11 941	4 284	7 657	N15II.051B
Næringsliv og private bidragsytere	180 657	153 223	27 434	N15II.051C
Øvrige andre bidragsytere	37 382	36 864	518	N15II.051D
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	57 477	84 173	-26 696	N15II.051E
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	22 227	16 342	5 885	N15II.051F
Sum andre bidrag¹⁾	317 281	305 996	11 285	N15II.051G
Andre tilskudd og overføringer²⁾	0	0	0	N15II.052
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	317 281	305 996	11 285	N15II.5
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	686 675	584 548	102 127	N15II.BB
Gaver og gaveforsterknings				
Tiltak/oppgave/formål/giver	58 748	40 126	18 622	N15II.071
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0	N15II.071
Tiltak/oppgave/formål/giver ⁵⁾	0	0	0	N15II.071
Sum gaver og gaveforsterknings	58 748	40 126	18 622	N15II.7
Sum ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver mv	745 423	624 674	120 749	N15II.BBG

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak⁷⁾ med utsatt inntektsføring

	Forpliktelse pr. 31.12.2017	Forpliktelse pr. 31.12.2016	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.01
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.01
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.01
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	0	N15III.1
Andre departementer				
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Sum andre departementer	0	0	0	N15III.2
Sum ikke inntektsførte bevilgninger til særskilte tiltak	0	0	0	N15III.BST

NOTE 16

OPPTENTE, IKKJE FAKTURERTE INNTEKTER / FORSKOTSBETALTE, IKKJE OPPTENTE INNTEKTER

Beløp i 1000 kroner

DEL I

	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Oppjente, ikke fakturerte inntekter			
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	2 545	1 686	N16.010A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	323	195	N16.010B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	232	N16.010C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	3 891	6 083	N16.010D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	725	729	N16.010E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.011
Sum fordringer	7 484	8 925	N16.1

DEL II

	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter			
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	12 941	29 908	N16.021A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	1 938	2 030	N16.021B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	583	N16.021C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	28 132	37 487	N16.021D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	13 118	12 436	N16.021E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.022
Sum geld	56 129	82 444	N16.2

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelserne i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

NOTE 17

BANKINNSKOT, KONTANTAR OG LIKNANDE

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾	2 688 024	2 473 248	N17.1
Øvrige bankkonti i Norges Bank ¹⁾³⁾	68 620	46 245	N17.2A
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾	118 952	73 790	N17.2B
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾	1	1	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	2 875 597	2 593 284	N17.4

NOTE 18

ANNA KORTSIKTIG GJELD

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2017	31.12.2016	Referanse
Skyldig lønn	45 721	68 127	N18.1
Skyldige reiseutgifter	8 986	6 030	N18.2
Annen gjeld til ansatte	79 800	77 200	N18.3
Påløpte kostnader	10 095	20 598	N18.4
Midler som skal videreførmidles til andre ¹⁾	41 303	1 852	N18.4A
Annen kortsiktig gjeld	137 049	94 495	N18.5
Gjeld til datterselskap m.v ²⁾	0	0	N18.6
Sum	322 954	268 302	N18.7

NOTE 30

EU-FINANSIERTE PROSJEKT

Betøp i 1000 kroner

Prosjektnavn (tittel)	Prosjektets kortnavn (hos EU)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs ramme-program for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinator-rolle (ja/nei)	Referanse
Ful4Health - Understanding food-gut-brain mechanism across the lifespan in the regulation of hunger and satety for health	Ful4Health	-	1 269	-	-	1 269	Nei	EU.011
STOCHPOP - Stochastic Population Biology in a Fluctuating Environment	STOCHPOP	-	763	-	-	763	Ja	EU.011
InterPregGen - Genetic Studies of Pre-Eclampsia in Central Asian and European Populations	InterPregGen	-	291	-	-	291	Nei	EU.011
FREECATS - Doped carbon nanostructures as metal-free catalysts	FREECATS	-	97	-	-	97	Ja	EU.011
EFFESUS - ENERGY EFFICIENCY FOR EU HISTORIC DISTRICTS SUSTAINABILITY	EFFESUS	-	(57)	-	-	-57	Nei	EU.011
Exomet	Exomet	-	58	-	-	58	Nei	EU.011
NdH-PIG	NdH-PIG	-	522	-	-	522	Nei	EU.011
GRIDMAP - Grid cells: From brains to technical implementation	GRIDMAP	-	1 883	-	-	1 883	Ja	EU.011
ADVANCE - Advanced Model Development and Validation for Improved Analysis of	ADVANCE	-	117	-	-	117	Nei	EU.011
IACOBUS	IACOBUS	-	(710)	-	-	-710	Nei	EU.011
CARBONCAP	CARBONCAP	-	604	-	-	604	Nei	EU.011
BBMRI-LPC; BBMRI Large Prospective Cohorts	BBMRI-LPC;	-	174	-	-	174	Nei	EU.011
OCEAN-CERTAIN - Ocean Food-web Patrol - Climate Effects: Reducing Targeted Uncertainties with an Interactive Network	OCEAN-CERTAIN	-	1 978	-	-	1 978	Ja	EU.011
CoSSMic	CoSSMic	-	219	-	-	219	Nei	EU.011
SUSMILK	SUSMILK	-	533	-	-	533	Nei	EU.011
OPTIMEX - Optimizing Exercise Training in Prevention and Treatment of Diabetic Heart	OPTIMEX	-	1 012	-	-	1 012	Ja	EU.011
SEMEOTICONS - " SEMEiotic Oriented Technology for Individuals CardiOmetabolic risk self-assessment and Self-monitoring "	SEMEOTICONS	-	(1 326)	-	-	-1326	Nei	EU.011
MODENA hovedprosjekt (IKKE poster kosthader her)	MODENA	-	(242)	-	-	-242	Ja	EU.011
GLAMURS	GLAMURS	-	944	-	-	944	Nei	EU.011
InSpin - hovedprosjekt	InSpin	-	(225)	-	-	-225	Ja	EU.011
IRPWIND (MB)	IRPWIND	-	1 015	-	-	1 015	Nei	EU.011
AMIDST - Analysis of Massive Data STreams	AMIDST	-	(1 730)	-	-	-1730	Nei	EU.011
GRIDCODE - Cortical maps for space	GRIDCODE	-	5 772	-	-	5 772	Ja	EU.011
NETADIS - Statistical Physics Approaches to Network Across Disciplines	NETADIS	-	215	-	-	215	Nei	EU.011
LanPercept - Language and Perception	LanPercept	-	2 750	-	-	2 750	Ja	EU.011
SpinCur	SpinCur	-	226	-	-	226	Nei	EU.011
Tempo - Training in Embedded Predictive Control and Optimization	Tempo	-	354	-	-	354	Ja	EU.011
ABYSS	ABYSS	-	1 189	-	-	1 189	Nei	EU.011
NewQuantum hovedprosjekt (ikke poster kosthader her)	NewQuantum	-	588	-	-	588	Ja	EU.011
CleanSky Network for Cloud Computing Eco-System	CleanSky	-	1 348	-	-	1 348	Nei	EU.011
MarineUAS	MarineUAS	594	-	-	-	594	Ja	EU.011
QoE-Net	QoE-Net	802	-	-	-	802	Nei	EU.011
AWESOME	AWESOME	753	-	-	-	753	Nei	EU.011
Choreomundus - International Master in Dance Knowledge Practice and Heritage	Choreomundus	-	-	-	3 778	3 778	Nei	EU.011
COST Action TN1302: BESTPRAC	COST Action TN1302: BESTPRAC	-	-	-	19	19	Nei	EU.011
EM-CoMEM - Coastal and Marine Engineering and Management	EM-CoMEM	-	-	-	6 148	6 148	Nei	EU.011
UseITsmartly	UseITsmartly	-	-	-	720	720	Nei	EU.011
COST Action IC1306 ITEM	COST Action IC1306 ITEM	-	-	-	5	5	Nei	EU.011
Cost TU 1404	Cost TU 1404	-	-	-	17	17	Nei	EU.011
HASIC	HASIC	-	-	-	152	152	Nei	EU.011
COST IS1308	COST IS1308	-	-	-	720	720	Nei	EU.011
UDLL Universal Design of Learning Erasmus Plus	UDLL	-	-	-	262	262	Nei	EU.011
COST Action IC1304: ACROSS	COST Action IC1304: ACROSS	-	-	-	9	9	Nei	EU.011
ERANet - Durable Timber Bridges	ERANet - Durable Timber Bridges	-	-	549	-	549	Nei	EU.011
ERANet - Tall Timber Facades	ERANet - Tall Timber Facades	-	-	(257)	-	-257	Nei	EU.011
Biosuck	Biosuck	-	-	80	-	80	Nei	EU.011
Terpenosome	Terpenosome	-	-	1 058	-	1 058	Nei	EU.011
ARTEMIS-prosjekt R5-COP ITK	ARTEMIS-prosjekt	-	-	(104)	-	-104	Nei	EU.011
HNEWS Health inequalities in European Welfare states	HNEWS	-	-	1 351	-	1 351	Nei	EU.011
ERA-NET WineSys Eivind Almaas	ERA-NET WineSys Eivind Almaas	-	-	1 528	-	1 528	Nei	EU.011
BA-LangMOOCs (T.Talmo)	BA-LangMOOCs	-	-	-	115	115	Nei	EU.011
BA-EU-MaSciL 2013 - 2016	BA-EU-MaSciL	-	1 009	-	-	1 009	Nei	EU.011
Marie Curie CP7.0-Colour Printing 7.0: Next Generation Multi-Channel Printing	Marie	-	1 125	-	-	1 125	Ja	EU.011
REALISM vMartiisen	REALISM	-	(3)	-	-	-3	Nei	EU.011
PIDaaS - Private Identity as a service)	PIDaaS	-	-	-	855	855	Nei	EU.011
COFASP	COFASP	-	-	1 545	-	1 545	Nei	EU.011
AfricanBioServices - Hovedprosjekt	AfricanBioServices	10 056	-	-	-	10 056	Ja	EU.011
DESTinationRAIL	DESTinationRAIL	868	-	-	-	868	Nei	EU.011
COLUMBUS	COLUMBUS	240	-	-	-	240	Nei	EU.011
REFLEX - Responsive and flexible: Leaving and learning researcher career development framework	REFLEX	-	130	-	-	130	Nei	EU.011
ERASMUS-MOBILITET-2015/16	ERASMUS-MOBILITET-2015/16	-	-	-	3 443	3 443	Nei	EU.011
PROTEUS	PROTEUS	-	-	-	152	152	Nei	EU.011
LIFT	LIFT	-	-	-	166	166	Nei	EU.011
Waves	Waves	1 687	-	-	-	1 687	Nei	EU.011
ARISE2 - Hovedprosjekt	ARISE2	194	-	-	-	194	Nei	EU.011

READEX - Runtime Exploitation of Application Dynamism for Energy-efficient eXascale computing	READEX	1 984	-	-	-	-	1984	Nei	EU.011
IRES-8	IRES-8	-	-	-	-	92	92	Nei	EU.011
ECCSEL - European Carbon Dioxide Capture and Storage Laboratory Infrastructure	ECCSEL	1 486	-	-	-	-	1486	Ja	EU.011
ERA-NET ModStaTech	ERA-NET ModStaTech	-	-	-	1 322	-	1322	Nei	EU.011
Aquaexcel2020 - Hovedprosjekt	Aquaexcel2020	282	-	-	-	-	282	Nei	EU.011
Elixir - Excelerate -H2020 InfraDev	Elixir	551	-	-	-	-	551	Nei	EU.011
ERA-NET LeanProt	ERA-NET LeanProt	-	-	-	1 001	-	1001	Nei	EU.011
HYDRALAB-PLUS	HYDRALAB-PLUS	702	-	-	-	-	702	Nei	EU.011
INSULATRONICS	INSULATRONICS	3 484	-	-	-	-	3484	Ja	EU.011
ERA-NET Safefishdish	ERA-NET Safefishdish	-	-	-	255	-	255	Nei	EU.011
EET+	EET+	-	-	-	-	192	192	Nei	EU.011
SWARMs	SWARMs	-	-	82	-	-	82	Nei	EU.011
SelfBack	SelfBack	2 154	-	-	-	-	2154	Ja	EU.011
MICA	MICA	288	-	-	-	-	288	Nei	EU.011
VisualMedia	VisualMedia	1 199	-	-	-	-	1199	Nei	EU.011
CLIMSEC	CLIMSEC	-	-	-	-	313	313	Nei	EU.011
PreventIT - Hovedprosjekt	PreventIT	2 581	-	-	-	-	2581	Ja	EU.011
Boundaries religion region language and the state	Boundaries	-	(4)	-	-	-	-4	Nei	EU.011
CHIPS	CHIPS	505	-	-	-	-	505	Ja	EU.011
Socratio	Socratio	574	-	-	-	-	574	Nei	EU.011
MIGHEAL	MIGHEAL	-	-	-	-	286	286	Nei	EU.011
INHERIT	INHERIT	1 115	-	-	-	-	1115	Nei	EU.011
TULIPP - Towards Ubiquitous Low-power Image Processing Platforms	TULIPP	1 105	-	-	-	-	1105	Nei	EU.011
Circular-Ocean	Circular-Ocean	-	-	-	-	380	380	Nei	EU.011
QUANTUM (BA)	QUANTUM	1 426	-	-	-	-	1426	Nei	EU.011
Plastox	Plastox	-	-	182	-	-	182	Nei	EU.011
CTT 2.0 Climate KIC Phase II	CTT	1 247	-	-	-	-	1247	Nei	EU.011
ERA-Nett Markets-Actors-Technologies	ERA-Nett Markets-Actors-Technologies	-	-	-	538	-	538	Nei	EU.011
ERA-NET Sweedhart	ERA-NET Sweedhart	-	-	1 720	-	-	1720	Nei	EU.011
TAIAC	TAIAC	4 699	-	-	-	-	4699	Ja	EU.011
ERA-NET Thermo Factories	ERA-NET Thermo Factories	-	-	-	993	-	993	Nei	EU.011
ERA-IB2 Z-fuels	ERA-IB2	-	-	1 334	-	-	1334	Nei	EU.011
NextGame_M-EraNet	NextGame	-	-	1 343	-	-	1343	Nei	EU.011
HeadsUP	HeadsUP	-	-	-	98	-	98	Nei	EU.011
CAPSEM	CAPSEM	-	-	-	430	-	430	Nei	EU.011
MultiPack	MultiPack	1 070	-	-	-	-	1070	Ja	EU.011
COST CA 15104 IRACON	COST CA 15104 IRACON	-	-	-	-	17	17	Nei	EU.011
COST RE CODIS CA15127	COST RE CODIS CA15127	-	-	-	-	6	6	Nei	EU.011
ERA-NET IC-ACCESS	ERA-NET IC-ACCESS	-	978	-	-	-	978	Nei	EU.011
MinFuture	MinFuture	638	-	-	-	-	638	Ja	EU.011
Serious Games and Welfare Technology	Serious	-	-	-	231	-	231	Nei	EU.011
IMC4T Climate KIC no costs here	IMC4T	47	-	-	-	-	47	Nei	EU.011
3DGPC LoCal Climate KIC no costs here	3DGPC	95	-	-	-	-	95	Nei	EU.011
E-Info-TED	E-Info-TED	-	-	-	(1 203)	-	-1203	Nei	EU.011
NAGRALED	NAGRALED	-	-	1 032	-	-	1032	Nei	EU.011
ECHOES	ECHOES	3 137	-	-	-	-	3137	Ja	EU.011
UPP SCIENCE	UPP SCIENCE	-	-	-	-	157	157	Nei	EU.011
IncluSMe ERASMUS+	IncluSMe	-	-	-	114	-	114	Nei	EU.011
SATE	SATE	-	-	-	122	-	122	Nei	EU.011
FLEXI Pathfinder main project (no costs here)	FLEXI	133	-	-	-	-	133	Nei	EU.011
ERA-NET-Mar3Bio	ERA-NET-Mar3Bio	-	-	931	-	-	931	Nei	EU.011
RECAP	RECAP	1 971	-	-	-	-	1971	Ja	EU.011
TRANSPIRE	TRANSPIRE	4 550	-	-	-	-	4550	Nei	EU.011
INVADE	INVADE	7 809	-	-	-	-	7809	Nei	EU.011
SIU Erasmus+ Prosjektabstyringsstøtte Western Balkan	SIU Erasmus+ Prosjektabstyringsstøtte Western Balkan	-	-	-	-	100	100	Ja	EU.011
PES SCHEME	PES SCHEME	-	-	-	50	-	50	Nei	EU.011
PES European+ Academy	PES European+ Academy	-	-	-	100	-	100	Nei	EU.011
Biodiversa: Between Scylla and Charybdis? managing connectivity for freshwater fish (Odysseus)	Biodiversa: Between Scylla and Charybdis? managing connectivity for freshwater fish (Odysseus)	-	-	1 149	-	-	1149	Nei	EU.011
AMADEUS	AMADEUS	3 818	-	-	-	-	3818	Nei	EU.011
Road-CSR	Road-CSR	-	-	-	39	-	39	Nei	EU.011
URBAN-EU-CHINA	URBAN-EU-CHINA	1 158	-	-	-	-	1158	Ja	EU.011
MARINET2	MARINET2	223	-	-	-	-	223	Nei	EU.011
Peptidergic Neuromodulation of Sensory Representation in the Brain	Peptidergic Neuromodulation of Sensory Representation in the Brain	1 242	-	-	-	-	1242	Ja	EU.011
SHAPE-ENERGY	SHAPE-ENERGY	1 139	-	-	-	-	1139	Nei	EU.011
Climate KIC Climate Sentinel for Cities and Regions	Climate KIC Climate Sentinel for Cities and Regions	1	-	-	-	-	1	Nei	EU.011
ERA-NET LAC II - Design of Insect- and Insect-based Food Products	ERA-NET LAC II - Design of Insect- and Insect-based Food Products	-	-	864	-	-	864	Nei	EU.011
SAFEFOOD	SAFEFOOD	-	-	872	-	-	872	Nei	EU.011
GHOST (WP 2 Management and Ethics)	GHOST (WP 2 Management and Ethics)	4 095	-	-	-	-	4095	Nei	EU.011

Czech-Norwegian research programme CZ09	Czech-Norwegian research programme CZ09	-	-	41	-	41	Nei	EU.011
SAFER-LC	SAFER-LC	3 054	-	-	-	3054	Nei	EU.011
FIT4RRI	FIT4RRI	1 427	-	-	-	1427	Nei	EU.011
GEOCOG	GEOCOG	5 239	-	-	-	5239	Ja	EU.011
CLASS - Ingen kostnader posteres her	CLASS - Ingen kostnader posteres her	-	-	139	-	139	Nei	EU.011
e-UReady4OS	e-UReady4OS	-	-	-	331	331	Nei	EU.011
SMILE (WP 1 Project Management, Quality Assurance and Reporting)	SMILE (WP 1 Project Management, Quality Assurance and Reporting)	3 499	-	-	-	3499	Nei	EU.011
GreenCOAT	GreenCOAT	-	-	609	-	609	Nei	EU.011
Choreomundus 2 - International Master in Dance Knowledge, Practice and Heritage	Choreomundus 2 - International Master in Dance Knowledge, Practice and Heritage	-	-	-	385	385	Nei	EU.011
ELECTRA Call5 Sigurd Jakobsen	ELECTRA Call5 Sigurd Jakobsen	-	-	-	30	30	Nei	EU.011
ERA-NET Chitwound	ERA-NET Chitwound	-	-	292	-	292	Nei	EU.011
DOOLEE	DOOLEE	-	-	225	-	225	Nei	EU.011
ERA-NET Polybugs	ERA-NET Polybugs	-	-	1 385	-	1385	Nei	EU.011
Creative Internprize	Creative Internprize	-	-	-	199	199	Nei	EU.011
SIDERWIN	SIDERWIN	686	-	-	-	686	Nei	EU.011
ENSUREAL	ENSUREAL	3 936	-	-	-	3936	Nei	EU.011
CitSense	CitSense	-	-	508	-	508	Nei	EU.011
ECROBOT	ECROBOT	-	(79)	-	-	-79	Nei	EU.011
EPISCOPE	EPISCOPE	-	-	-	386	386	Nei	EU.011
EuroLean+ European Lean Enterprise Alliance Network	EuroLean+ European Lean Enterprise Alliance Network	-	-	-	(578)	-578	Ja	EU.011
Osv.						-		EU.011
Sum		89 484	22 786	22 545	18 820	153 634		EU.1

Forklaring
Tabellen omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU og som er utbetalet i regnskapsperioden. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen (utbetalingen) og navnet og korthavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7 og eventuelt FP8) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsoneprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatorrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette. Det vises til departementets brev av 16. desember 2011 som inneholder en oversikt over aktuelle randsoneprogrammer til FP7.

NOTE 32

DATAGRUNNLAGET FOR INDIKATORAR I FINANSIERINGSSYSTEMET

Beløp i 1000 kroner

Indikator	31.12.2017	31.12.2016
Tilskudd fra EU	174 447	149 703
Tilskudd fra Norges forskningsråd - NFR	1 018 183	895 293
Tilskudd fra regionale forskningsfond - RFF	8 538	7 795
<i>Sum tilskudd fra NFR og RFF</i>	1 026 721	903 088
Tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)		
- diverse bidragsinntekter	187 205	277 310
- tilskudd fra statlige etater	457 222	423 054
- oppdragsinntekter	127 458	98 320
<i>Sum tilskudd fra bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet</i>	771 885	798 684

NOTE 31

RESULTAT – BUDSJETTOPPFØLGINGSRAPPORT

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett pr: 31.12.2017	Regnskap pr: 31.12.2017	Avvik budsjett/ regnskap pr: 31.12.2017	Regnskap pr: 31.12.2016
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilninger	6 595 498	6 595 498	0	5 996 815
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1 900 000	1 917 846	-17 846	1 795 972
Salgs- og leieinntekter	480 000	471 633	8 367	402 522
Andre driftsinntekter	0	529	-529	3 032
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>8 975 498</i>	<i>8 985 506</i>	<i>-10 008</i>	<i>8 198 341</i>
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	5 550 000	5 461 891	88 109	5 355 324
Varekostnader	16 000	14 707	1 293	255
Kostnadsførte investeringer og påkostninger	0	0	0	0
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	755 000	745 622	9 378	702 035
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0
Andre driftskostnader	2 550 000	2 505 540	44 460	2 385 373
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>8 871 000</i>	<i>8 727 760</i>	<i>143 240</i>	<i>8 442 987</i>
Driftsresultat	104 498	257 746	-153 248	-244 646
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	0	3 349	-3 349	7 060
Finanskostnader	0	5 174	-5 174	6 235
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>0</i>	<i>-1 825</i>	<i>1 825</i>	<i>825</i>
Resultat av periodens aktiviteter	104 498	255 921	-151 423	-243 821
Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0
Avregning bevilningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	-250 000	-243 886	-6 114	251 890
Tilført annen opprettet virksomhetskapital	0	-12 035	0	-8 069
<i>Sum avregninger</i>	<i>-250 000</i>	<i>-255 921</i>	<i>-6 114</i>	<i>243 821</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	0	0	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	0	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

6.8 Segmentrekneskapar for nasjonale fellesoppgåver

Segmentrekneskapar for nasjonal fellesoppgåve organisert etter UHL § 1.4.4.

NOTE 19A

FELLESOPPGÅVE: BIBSYS

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	3 649	3646
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1	48 647	41711
Salgs- og leieinntekter	S1		
Andre driftsinntekter	S1		
<i>Sum driftsinntekter</i>		52 296	45 357
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	26 883	28434
Varekostnader	S3		
Andre driftskostnader	S3	25 576	16944
Kostnadsførte investeringer	S3		
<i>Sum driftskostnader</i>		52 459	45 378
Overføringer til andre			
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
<i>Sum videreformidling</i>		0	0
Driftsresultat		-163	-21
Avregninger			
Mellomregnskap med vertsinstitasjonen	S5		
<i>Sum avregninger</i>		0	0
Periodens resultat		-163	-21

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter	31.12.2017	31.12.2016
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	0	0
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
<i>Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>	0	0
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*	3649	3646
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0
<i>Sum tilskudd og overføringer fra andre departement</i>	3649	3646
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer*</i>		
Periodens tilskudd/overføring 1	0	0
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0
Andre tilskudd/overføringer i perioden*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	48289	40765
<i>Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer</i>	48289	40765
<i>Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner mv.*</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0
<i>Periodens tilskudd/overføring fra andre</i>	358	945
<i>Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet</i>	358	945
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Salgs- og leieinntekter 1	0	0
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
<i>Andre salgs- og leieinntekter*</i>	0	0
<i>Sum andre salgs- og leieinntekter</i>	0	0
<i>Andre driftsinntekter</i>		
Øvrige andre inntekter 1	0	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0
<i>Øvrige andre inntekter*</i>	0	0
<i>Sum andre driftsinntekter</i>	0	0
<i>Sum driftsinntekter</i>	52296	45356

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader	31.12.2017	31.12.2016
Lønninger	19038	19700
Feriepenger	2378	2377
Arbeidsgiveravgift	3357	3454
Pensjonskostnader*	2438	2507
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-798	-303
Andre ytelser	470	698
<i>Sum lønnskostnader</i>	26883	28433
Antall årsverk:	35,2	33,8
Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	3 262	3461
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	42
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	191	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	49	13
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	5 482	1593
Mindre utstyrssanskaffelser	11 318	12777
Leie av maskiner, inventar og lignende	0	29
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	8 035	3271
Reiser og diett	1 769	1122
Øvrige driftskostnader (*)	-4 578	-5406
<i>Sum andre driftskostnader</i>	25 528	16 902

NOTE 19B

FELLESOPPGÅVE: SENTER FOR MATEMATIKK

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	18 417	10826
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1	27	
Salgs- og leieinntekter	S1	9 008	9634
Andre driftsinntekter	S1		
<i>Sum driftsinntekter</i>		27 452	20 460
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	20 443	21533
Varekostnader	S3		
Andre driftskostnader	S3	9 489	8884
Kostnadsførte investeringer	S3		
<i>Sum driftskostnader</i>		29 932	30 417
Overføringer til andre			
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
<i>Sum videreformidling</i>		0	0
Driftsresultat		-2 480	-9 957
Avregninger			
Mellomregnskap med verstsinstitasjonen	S5		
<i>Sum avregninger</i>		0	0
Periodens resultat		-2 480	-9 957

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter	31.12.2017	31.12.2016
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	18417	10826
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
<i>Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>	18417	10826
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer*</i>		
Periodens tilskudd/overføring 1	21	0
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0
Andre tilskudd/overføringer i perioden*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiser)	0	0
<i>Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer</i>	21	0
<i>Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner mv.*</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	6	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre	0	0
<i>Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet</i>	6	0
Salgs- og leieinntekter		
Salgs- og leieinntekter 1	9008	9634
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0
<i>Sum andre salgs- og leieinntekter</i>	9008	9634
Andre driftsinntekter		
Øvrige andre inntekter 1	0	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0
<i>Sum andre driftsinntekter</i>	0	0
<i>*Vesentlige bidrag skal spesifisieres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesiifisieres i KD-avsnittet og aktiveres iverts institusjonens virksomhetsregnskap.</i>		
<i>Sum driftsinntekter</i>	27452	20460

Note S2 Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader	31.12.2017	31.12.2016
Lønninger	13919	14700
Feriepenger	1753	1812
Arbeidsgiveravgift	2523	2639
Pensjonskostnader*	1765	1939
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-158	-230
Andre ytelser	641	673
Sum lønnskostnader	20443	21533
Antall årsverk:	24,5	28,2
Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	0	100
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	6
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	0	22
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	6	0
Mindre utstyrsskaffelser	997	135
Leie av maskiner, inventar og lignende	9	19
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	2 070	1663
Reiser og diett	2 818	3371
Øvrige driftskostnader (*)	3 589	3348
Sum andre driftskostnader	9 489	8 664

NOTE 19C

FELLESOPPGÅVE: RENATE

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	20 667	19466
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1		
Salgs- og leieinntekter	S1	-89	-680
Andre driftsinntekter	S1		
Sum driftsinntekter		20 578	18 786
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	4 165	5021
Varekostnader	S3		
Andre driftskostnader	S3	14 027	15839
Kostnadsførte investeringer	S3		
Sum driftskostnader		18 192	20 860
Overføringer til andre			
Videreforsyning av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
Sum videreforsyning		0	0
Driftsresultat			
		2 386	-2 074
Avregninger			
Mellomregnskap med verstsinstitusjonen	S5		
Sum avregninger		0	0
Periodens resultat			
		2 386	-2 074

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter	31.12.2017	31.12.2016
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilging fra Kunnskapsdepartementet*	20667	19466
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilging (-)**	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	20667	19466
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifisert)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer*</i>		
Periodens tilskudd/overføring 1	0	0
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0
Andre tilskudd/overføringer i perioden*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	0	0
<i>Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner mv.*</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	0	0
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Salgs- og leieinntekter 1	-89	-680
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	-89	-680
<i>Andre driftsinntekter</i>		
Øvrige andre inntekter 1	0	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	20578	18786

Note	Spesifikasjon av lønn og sosiale kostnader	31.12.2017	31.12.2016
Lønninger		3005	3370
Feriepenger		374	403
Arbeidsgiveravgift		509	615
Pensjonskostnader*		381	436
Sykepenger og andre refusjoner (-)		-231	-48
Andre ytelsjer		127	245
<i>Sum lønnskostnader</i>		4165	5021
Antall årsverk:		4,8	4,8
Note	Spesifikasjon av andre driftskostnader	31.12.2017	31.12.2016
Husleie		0	0
Vedlikehold egne bygg og anlegg		2	23
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler		0	0
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler		0	0
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.		0	0
Mindre utstyrsskaffelser		154	232
Leie av maskiner, inventar og lignende		7	0
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne		4 704	6998
Reiser og diett		457	489
Øvrige driftskostnader (*)		8 703	8097
<i>Sum andre driftskostnader</i>		14 027	15 839

NOTE 19D

FELLESOPPGÅVE: ARTSDATABANK

Beløp i 1000 kroner

	Note	31.12.2017	31.12.2016
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	S1	91 140	69382
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1	170	-5367
Salgs- og leieinntekter	S1	-1 827	53
Andre driftsinntekter	S1		
<i>Sum driftsinntekter</i>		89 483	64 068
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	S2	18 687	17026
Varekostnader	S3	0	0
Andre driftskostnader	S3	59 330	45770
Kostnadsførte investeringer	S3	104	92
<i>Sum driftskostnader</i>		78 121	62 888
Overføringer til andre			
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4		
<i>Sum videreformidling</i>		0	0
Driftsresultat			
		11 362	1 180
Avregninger			
Mellomregnskap med verstsinstitasjonen	S5		
<i>Sum avregninger</i>		0	0
Periodens resultat			
		11 362	1 180

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter	31.12.2017	31.12.2016
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet*	27982	27044
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilgning (-)**	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	27982	27044
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*	63158	42339
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	63158	42339
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer*</i>		
Periodens tilskudd/overføring 1	0	0
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0
Andre tilskudd/overføringer i perioden*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	0	0
<i>Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner mv.*</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre	170	5367
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	170	5367
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Salgs- og leieinntekter 1	-1827	53
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	-1827	53
<i>Andre driftsinntekter</i>		
Øvrige andre inntekter 1	0	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	89483	74803

	31.12.2017	31.12.2016
Lønninger	13136	12198
Feriepenger	1611	1426
Arbeidsgiveravgift	2313	2014
Pensjonskostnader*	1680	1561
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-346	-514
Andre ytelser	293	341
<i>Sum lønnskostnader</i>	18687	17026
Antall årsverk:	25,5	25
Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	1 191	2856
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	2
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	2	0
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	315	0
Mindre utstyrsskaffelser	424	285
Leie av maskiner, inventar og lignende	351	672
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	46 458	25539
Reiser og diett	971	1035
Øvrige driftskostnader (*)	9 618	15381
<i>Sum andre driftskostnader</i>	59 330	45 770

NOTE 19E

FELLESOPPGÅVE: SKRIVESENTER

<i>Beløp i 1000 kroner</i>		Note	31.12.2017	31.12.2016
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilninger	S1		12 734	11803
Inntekt fra tilskudd og overføringer	S1		0	30
Salgs- og leieinntekter	S1		1 731	5611
Andre driftsinntekter	S1			
<i>Sum driftsinntekter</i>			14 465	17 444
Driftskostnader				
Lønn og sosiale kostnader	S2		10 614	13051
Varekostnader	S3			
Andre driftskostnader	S3		5 054	5689
Kostnadsførte investeringer	S3			
<i>Sum driftskostnader</i>			15 668	18 740
Overføringer til andre				
Videreformidling av midler til andre samarbeidspartnere	S4			
<i>Sum videreformidling</i>			0	0
Driftsresultat			-1 203	-1 296
Avregninger				
Mellomregnskap med vertsinstitusjonen	S5			
<i>Sum avregninger</i>			0	0
Periodens resultat			-1 203	-1 296

Note S1 Spesifikasjon av driftsinntekter	31.12.2017	31.12.2016
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>		
Periodens bevilging fra Kunnskapsdepartementet*	12734	11803
- brutto benyttet til investeringsformål av periodens bevilging (-)**	0	0
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	12734	11803
<i>Tilskudd og overføringer fra andre departement</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre departement	0	0
*Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.		
<i>Tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer*</i>		
Periodens tilskudd/overføring 1	0	30
Periodens tilskudd/overføring 2	0	0
Andre tilskudd/overføringer i perioden*	0	0
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer (spesifiseres)	0	0
Sum tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer	0	30
<i>Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner mv.*</i>		
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0
Periodens tilskudd/overføring fra andre	0	0
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	0	0
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Salgs- og leieinntekter 1	1731	5611
Salgs- og leieinntekter 2	0	0
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0
Sum andre salgs- og leieinntekter	1731	5611
<i>Andre driftsinntekter</i>		
Øvrige andre inntekter 1	0	0
Øvrige andre inntekter 2	0	0
Øvrige andre inntekter*	0	0
Sum andre driftsinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	14465	17444

	31.12.2017	31.12.2016
Lønninger	7240	8674
Feriepenger	876	1059
Arbeidsgiveravgift	1302	1595
Pensjonskostnader*	921	1129
Sykepenger og andre refusjoner (-)	0	0
Andre ytelser	275	594
<i>Sum lønnskostnader</i>	10614	13051
Antall årsverk:	12,85	17,1
Note S3 Spesifikasjon av andre driftskostnader	31.12.2017	31.12.2016
Husleie	0	0
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	9
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	1
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	0	0
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	22	0
Mindre utstyrsskaffelser	23	158
Leie av maskiner, inventar og lignende	23	97
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	56	78
Reiser og diett	1 717	2975
Øvrige driftskostnader (*)	3 179	2335
<i>Sum andre driftskostnader</i>	5 020	5 653

6.9 Tabellar

Utgiftsart/inntektsart	Regnskap			Budsjett 2018	Regneregler
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017		
1. Utgifter					Merknad/referanse til kontantstrømoppstillingen
<i>Driftsutgifter</i>					
Lønnsutgifter	3 910 775	5 256 530	5 490 826	5 700 000	KS.11
Varer og tjenester	1 583 078	2 199 483	2 398 378	2 600 000	KS.12+KS.14+KS.15
Sum driftsutgifter	5 493 853	7 456 013	7 889 204	8 300 000	
<i>Investeringsutgifter</i>					
Investeringer, større utstyrsskaffelser og vedlikehold	612 510	901 906	593 816	600 000	KS.17
Sum utgifter til større utstyrsskaffelser og vedlikehold	612 510	901 906	593 816	600 000	
<i>Overføringer fra virksomheten</i>					
Utbetalinger til andre statlige regnskaper	0	0	0	0	KS.14A
Andre uttbetalinger	0	0	0	0	KS.14B+KS.14B1
Sum overføringer fra virksomheten	0	0	0	0	
<i>Finansielle aktiviteter</i>					
Kjøp av aksjer og andeler	1 360	0	0	0	KS.19
Andre finansielle utgifter	-284	0	0	0	KS.13+KS.21B+KS.23+KS.24+KS.24A
Sum finansielle aktiviteter	1 076	0	0	0	
SUM UTGIFTER	6 107 439	8 357 919	8 483 020	8 900 000	
2. Inntekter	Regnskap			Budsjett	
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017	2018	
					Merknad/referanse til kontantstrømoppstillingen
<i>Driftsinntekter</i>					
Inntekter fra salg av varer og tjenester	245 628	307 234	278 034	300 000	KS.4
Inntekter fra avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0	0	KS.5
Refusjoner ¹⁾	0	0	0	0	KS.9
Andre driftsinntekter	551 584	170 002	287 113	300 000	KS.10
Sum driftsinntekter	797 212	477 236	565 147	600 000	
<i>Inntekter fra investeringer</i>					
Salg avvarige driftsmidler	0	0	529	0	KS.16
Sum investeringsinntekter	0	0	529	0	
<i>Overføringer til virksomheten</i>					
Inntekter fra statlige bevilninger	5 444 667	7 976 101	8 199 657	8 404 000	KS.1A+KS.1B+KS.6
Andre innbetalinger	0	0	0	0	KS.2+KS.3
Sum overføringer til virksomheten	5 444 667	7 976 101	8 199 657	8 404 000	
<i>Finansielle aktiviteter</i>					
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler	0	1 290	0	0	KS.18+KS.21A
Andre finansielle innbetalinger (f.eks. innbet. av rente)	0	0	0	0	KS.7+KS.8+KS.22+KS.24A
Sum finansielle aktiviteter	0	1 290	0	0	
SUM INNTEKTER	6 241 879	8 454 627	8 765 333	9 004 000	
3. Netto endring i kontantbeholdning (2-1)	134 440	96 708	282 313	104 000	

Alle tall for 2015 gjelder NTNU før fusjon.

Inntektstype	Regnskap 31.12.2015	Regnskap 31.12.2016	Regnskap 31.12.2017	Budsjett for 2018	Regneregler
Bevilninger til finansiering av statsoppdraget					
Bevilninger fra fagdepartementet	4 201 789	6 044 198	6 283 252	6 400 000	N1.2+N1.8+N1.9+(N15II.1)
Bevilninger fra andre departement	113 536	149 287	159 956	160 000	N1.11A+N1.17+N1.18+(N15II.2)
Bevilninger fra andre statlige forvaltningsorganer	421 955	378 465	559 781	500 000	N1.21E+N1.30+(N15II.6)
Tilteinger fra regionale forskningsfond	1 381	6 475	9 800	9 800	N1.22D+(N15II.4)
Tilteinger fra Norges forskningsråd	706 504	988 818	1 005 404	1 150 000	N1.29A+(N15II.3)
Sum bevilninger til statsoppdraget	5 445 164	7 543 239	8 017 993	8 219 600	
Offentlige og private bidrag					
Bidrag fra kommuner og fylkeskommuner	20 479	17 761	26 185	35 000	N1.32A+(N15II.051A)
Bidrag fra private	280 380	228 281	193 116	185 000	N1.32F-N1.32A+(N15II.051B+N15II.051C+N15II.051D+N15II.052)
Tilteinger fra internasjonale organisasjoner	131 891	144 003	153 636	183 000	N1.35C+N1.36C+(N15II.051E+N15II.051F)
Sum bidrag	412 750	390 045	372 937	403 000	
Oppdragssinntekter m.v.					
Oppdrag fra statlige virksomheter	31 497	52 727	62 555	55 000	N1.49+(Note 16.021A+Note 16.010A)
Oppdrag fra kommunale og fylkeskommunale virksomheter	4 128	0	4 963	300	N1.50+(Note 16.021B+Note 16.010B)
Oppdrag fra private	101 121	114 689	108 585	73 000	N1.51+N1.52+N1.54+(Note 16.021C+Note 16.021D+Note 16.021E)
Andre inntekter og tidsavgrensninger	247 219	353 927	198 300	253 100	N1.48+N1.59+N1.65+N1.66+Saldering mot tabell 1
Sum oppdrag sinntekter m.v.	383 965	521 343	374 403	381 400	
SUM INNTEKTER	6 241 879	8 454 627	8 765 333	9 004 000	

All tall for 2015 gjelder NTNU før fusjon

Balansedag 31. desember	Regnskap 31.12.2015	Regnskap 31.12.2016	Regnskap 31.12.2017	Endring 2016 til 2017	Regneregler
Beloep i TNOK	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017		
Kontantbeholdning					
Beholdning på oppgjørskonto i Norges Bank	1 876 221	2 473 248	2 688 024	214 776	BIV.1
Beholdning på andre bankkonti	146 514	120 035	187 572	67 537	BIV.2
Andre kontantbeholdninger	0	1	1	0	BIV.3
Sum kontanter og kontantekvivalenter	2 022 735	2 593 284	2 875 597	282 313	
Avsetninger til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår :					
Feriepenger m.v.	317 917	424 845	453 780	28 935	DIII.4
Skattetrekk og offentlige avgifter	292 910	379 180	382 901	3 721	DIII.2+DIII.3
Gjeld til leverandører	310 615	535 837	496 213	-39 624	DIII.1-BII.3
Gjeld til oppdragsgivere	-130 535	-187 449	-284 187	-96 738	DIII.06-BII.1
Annen gjeld som forfaller i neste budsjettår	28 383	226 676	236 014	9 338	DIII.6-BII.2-BI.1
Sum til dekning av påløpte kostnader som forfaller i neste budsjettår	819 290	1 379 089	1 284 721	-94 368	
Avsetninger til dekning av planlagte tiltak der kostnadene helt eller delvis vil bli dekket i fremtidige budsjettår:					
Prosjekter finansiert av Norges forskningsråd	15 461	90 444	77 665	-12 779	N15I.7+N15II.3
Prosjekter finansiert av regionale forskningsfond	53	-4 974	-3 912	1 062	N15I.8+N15II.4
Større påbegynte, flerårige investeringsprosjekter finansiert av grunnbevilningen fra fagdepartementet	48 538	50 785	34 262	-16 523	N15I.3
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av grunnbevilningen fra fagdepartementet	202 383	93 430	288 254	194 824	N15I.1
Andre avsetninger til vedtatte, ikke igangsatte formål	95 323	245 908	319 583	73 675	N15I.2
Konkrete påbegynte, ikke fullførte prosjekter finansiert av bevilningene fra andre departementer	0	28 117	20 027	-8 090	N15I.5+N15I.6+N15I.9
Sum avsetninger til planlagte tiltak i fremtidige budsjettår	361 758	503 710	735 879	232 169	
Andre avsetninger:					
Avsetninger til andre formål/likve spesifiserte formål	610 739	539 204	671 670	132 466	N15I.4+N15I.FPF+N15II.1+N15II.2+N15II.1+N15III.2+N15II.5+N15II.6+N15II.7
Fri virksomhetskapital	116 594	171 281	183 327	12 046	CII.1-AIII.1
SUM andre avsetninger	727 333	710 485	854 997	144 512	
Langsiktig gjeld (netto)					
Langsiktig forpliktelse knyttet til anleggsmidler	0	0	0	0	CIII.01-AII.1-AI.1
Annен langsiktig gjeld	114 354	0	0	0	DII.01+DII.1
Sum langsiktig gjeld	114 354	0	0	0	
SUM NE TTO GJELD OG FORPLIKTELSER	2 022 735	2 593 284	2 875 597	282 313	

All tall for 2015 gjelder NTNU før fusjon

Balanseoppstilling

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler	6 218	5 225	3 821
II Varige driftsmidler	9 475 657	9 628 940	9 283 188
III Finansielle anleggsmidler	67 656	67 667	64 170
Sum anleggsmidler	9 549 531	9 701 832	9 351 179
B. Omløpsmidler			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell	12 425	457	363
II Fordringer	422 315	319 988	249 015
III Bankinnskudd, kontanter og lignende	2 875 597	2 593 284	2 022 735
Sum omløpsmidler	3 310 337	2 913 729	2 272 113
Sum eiendeler	12 859 868	12 615 561	11 623 292
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. Statens kapital			
I Virksomhetskapital	250 983	238 948	180 764
II Avregninger	662 126	418 240	972 497
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	9 481 875	9 634 165	9 401 363
IV Statens finansiering av særskilte tiltak med utsatt inntektsføring	0	0	0
Sum statens kapital	10 394 984	10 291 353	10 554 624
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser	0	0	0
II Annen langsiktig gjeld	0	0	0
III Kortsiktig gjeld	2 464 884	2 324 208	1 068 668
Sum gjeld	2 464 884	2 324 208	1 068 668
Sum statens kapital og gjeld	12 859 868	12 615 561	11 623 292

Alle tall for 2015 gjelder NTNU før fusjon.

7 Alfabetisk liste over uttrykk og forkortinger

BIBSYS: Den leiande norske databasen for bøker ved universitets- og høgskolebiblioteka

BOA: Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, dvs. finansiering av forsking og utdanning postert utanom grunnløyvinga til NTNU

BOTT: Samarbeid mellom universiteta i Bergen, Oslo, Trondheim og Tromsø

BTA: Bruttoareal

CIP: Center for Intellectual Property er ei vidareføring av IPiN (Nasjonalt senter for immatrielle rettar). CIP er eit samarbeid mellom NTNU, Göteborgs universitet og Chalmers tekniska högskola.

Cristin: «Current Research Information System in Norway». Felles forskingsdokumentasjonssystem i Noreg. Systemet skal brukast i universitets- og høgskolesektoren, instituttsektoren og dei regionale helseføretaka.

DBH: Database for statistikk om høgare utdanning

DiVA: NTNUs Digitale Institusjonelle Vitskaplege Arkiv inneheld i hovudsak vitskapleg materiale produsert ved institusjonen.

EiT: Ekspertar i Team – obligatoriske emne for studentar som tek høgare grad ved NTNU.

EM: Erasmus Mundus-programmet er eit samarbeids- og mobilitetsprogram i høgare utdanning som fremmar EU som eit senter for utmerking i læring i verda. Det støttar europeiske framståande mastergradskurs og synleggjer EUs høgare utdanning for omverda. Programmet bidrar også med stipend for partnarar over heile verda.

ERC: European Research Council. NTNU deltek i fleire prosjekt i EUs ramme program. Fleire forskarar ved NTNU har fått grunnforskingsløyving frå Det europeiske forskingsrådet (ERC).

EVU: Etter- og vidareutdanning

ESFRI: European Strategy Forum for Research Infrastructures – Det europeiske vegkartet for forskingsinfrastruktur.

Fellesadministrasjonen: Tidlegare nemning er «Sentraladministrasjonen» ved NTNU. Består av felles administrative tenester for heile NTNU og rektors stab.

FME: Forskingssenter for miljøvennlig energi, støtta av Forskningsrådet

FORNY2020: Forskningsbasert nyskaping, Forskningsrådets program for forskningsbasert nyskaping ved universitet, høgskolar, helseføretak og offentleg finansierte forskingsinstitusjonar. Erstattar tidlegare FORNY-program.

FORNY StudENT: er no erstatta av programmet STUD-ENT: Forskningsrådets program for studententreprenørskap.

FP7 = Frame programme 7 = Seventh RP = 7RP: EU's Seventh Framework Programme for Research / EUs 7. rammeprogram for forsking, 2007–2013.

FS: Felles studentsystem for universitata og dei vitskaplege høgskolane i Noreg

FUGE: Forskningsrådets program Funksjonell genomforskning

Geminisenter: Samarbeid mellom fagmiljø på NTNU og SINTEF på ei rekke felt for felles strategiprosesser og koordinering av søknader om større FoU-prosjekt og -program

HiST: Høgskolen i Sør-Trøndelag

HiG: Høgskolen i Gjøvik

HiÅ: Høgskolen i Ålesund

HMS: Helse, miljø og sikkerheit

Horisont 2020: EUs 8. rammeprogram for forskning

HR: «Human Resources»: personal- og organisasjonsarbeid

HUNT: Helseundersøkelsene i Nord-Trøndelag, Det medisinske fakultet, NTNU. HUNT er den største samlinga i Noreg av helseopplysningar om ei befolkning, med data frå 1984–86, 1995–97 og 2006–08.

IFM: Inntektsfordelingsmodellen ved NTNU: ein nøkkel til fordeling av NTNUs offentlege løyvingar

INFRA: Forskningsrådets «Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur»

IPIN: Nasjonalt senter for immaterielle rettar. Sjå også CIP.

IPR: Intellectual Property Rights / Immaterielle rettar. Rettar til åndsverk/oppfinningar.

Joint Research Centres: I denne samanhengen eit bilateralt samarbeid mellom NTNU og andre/utanlandske universitet på avgrensa felt. Må ikkje forvekslast med EUs sentrale eining av same namn.

KD: Kunnskapsdepartementet

KIC: Knowledge and Innovation Communities: eit verkemiddel organisert av EIT (European Institute of Innovation & Technology) der målsetjinga er innovasjon, entreprenørskap og å utdanne neste generasjon av entreprenørar. EIT samlar europeiske nettverk som består av universitet, institutt, industri, offentleg forvaltning og NGOs innanfor nærmare definerte samfunnsområde.

KVASS: NTNUs nettbaserte kvalitetsstøttesystem for undervisning, læring og støtteprosessar

LMS: Learning Management System: datasystem for læringskommunikasjon

LMU: Læringsmiljøutvalet ved NTNU

MNT-fag: Matematikk, naturvitenskap og teknologi

MOOC: Massive open online courses

MUSIT: Universitetsmuseas felles IT-organisasjon

NIRS: NTNU International Researcher Support skal bidra til utvikling av kompetanse knytt til auka forskarmobilitet i NTNU (immigrasjon, bustad, lønn, skatt, pensjon, to-karriere, utstasjonering osv).

NFR: Noregs forskningsråd, kortform Forskningsrådet

NNDC: Nordic Network of Disability Coordinators

NOKUT: Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga. NOKUT er eit uavhengig, statleg

organ som skal kontrollere og bidra til å utvikle kvaliteten på høgare utdanning og fagskoleutdanning i Noreg.

NordicFiveTech/Nordic 5Tech: Eit nettverk av fem nordiske universitet: Danmarks Tekniske Universitet, Tekniska Högskolan i Helsingfors, Noregs teknisk-naturvit-skaplege universitet, Chalmers tekniska högskola og Kungliga Tekniska högskolan

NTNU Discovery: Ei finansieringsordning som er retta mot potensielt kommersiali-serbare forskingsresultat.

Onsager Fellowship: Gjennom OF blir unge, internasjonalt anerkjende forskarar rekrutterte for å styrke fagmiljøa ved universitetet.

Ph.d.: Den akademiske graden philosophiae doctor, som no er den felles/vanlege doktorgraden som har sitt eige studieløp.

RBO: Resultatbasert omfordeling: budsjettutteljing for universitet og høgskolar etter relativ resultatoppnåing i forsking (publikasjonspoeng) og utdanning (studiepoeng).

RFF: Regionale forskingsfond

RHF: Regionalt helseføretak

RSA: Råd for samarbeid med arbeidslivet

SAKS: Samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og samanslåing

SFF: Senter for framifrå forsking

SFI: Senter for forskingsdriven innovasjon

SPARK* NTNU: Spark* er ei gratis rettleiingsteneste for studentar som har ein idé.

Stjerneprogrammet er ei satsing på unge forskarar som har utmerka seg inter-nasjonalt. Ved hjelp av mentorar, opphold i utlandet, løvingar og talentutvikling gjennom Olympiatoppen er målet at forskarane skal hevde seg i internasjonal forsking.

STUD-ENT: Forskningsrådets program for studententreprenørskap

TDI: Forkorting for «Tid, direkte og indirekte kostnader», ein modell for å berekne totale kostnader i eksternt finansierte prosjekt.

NTNU Toppforskning er ei satsing for å utvikle eliteforskarar og forskingsmiljø i internasjonal klasse.

TRL-nivå: Technology readiness level. Skala som blir brukt i Horisont 2020 for å seie noe om i kva grad utlysinga gjeld grunnforskning (lågt nivå) eller bruksretta forsking (høgt nivå).

TTO: NTNU Technology Transfer [Office]. Kontoret for kommersialisering av idear frå den faglege verksemda til NTNU.

TSO: Tematisk satsingsområde ved NTNU. Tverrfaglege, langsiktige satsingar.

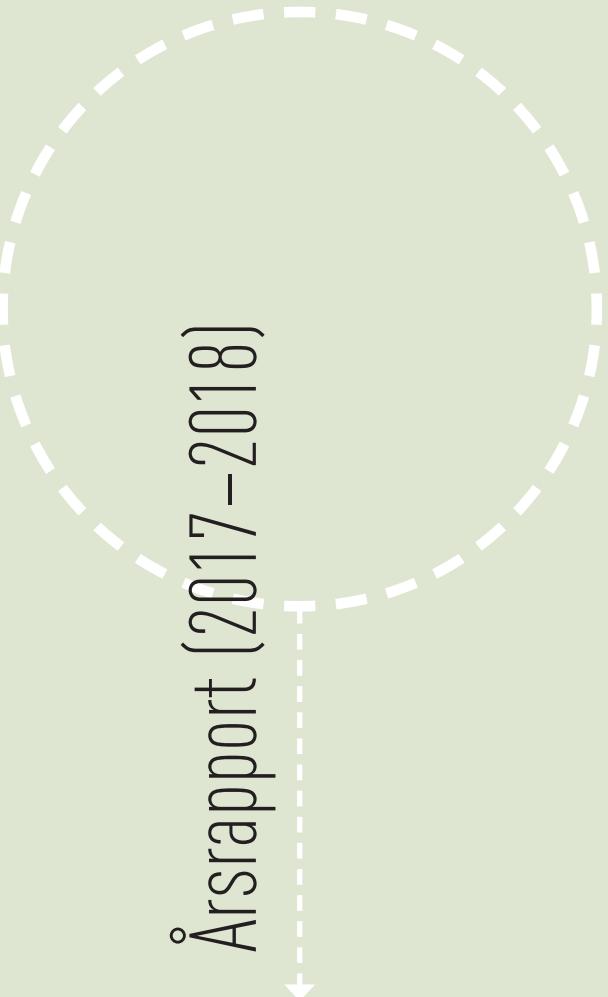
UH-sektoren: Universitets- og høgskolesektoren

UHR: Universitets- og høgskolerådet. Ei samanslutning av institusjonar i norsk høgare utdanning.

UNIMUS: Universitetsmuseas samlingar på nett: Inneheld nettportalane til universi-tetsmusea, utvikla av IT-organisasjonen til universitetsmusea (MUSIT).

Universell: Den nasjonale pådrivareininga for funksjonshemma i høgare utdanning. Eininga held til ved NTNU.

Årsrapport (2017–2018)

Kunnskap for en bedre verden

NTNU er eit breiddeuniversitet med ein teknisk-naturvitenskapleg hovudprofil, og er eit tyngdepunkt innanfor profesjonsutdanning. Vi medverkar til å utvikle Noreg. Vi skaper verdiar, økonomisk, kulturelt og sosialt, og vi har ei nasjonal rolle i å utvikle det teknologiske grunnlaget for samfunnet i framtida.

NTNU har hovedansvaret for den høyere teknologiutdanningen i Norge og er landets fremste institusjon for utdanning av ingeniører. Universitetet har flere profesjonsutdanninger og et bredt fagtilbud innen naturvitenskap, samfunnsvitenskap, lærerutdanning, humaniora, medisin og helsefag, økonomisk-administrative fag, arkitektur og kunstfag.

NTNU er den fremste institusjonen i landet for høgare teknologiutdanning og utdanning av ingeniørar for framtida. Universitetet har fleire profesjonsutdanninger og eit breitt fagtilbod innanfor naturvitenskap, samfunnsvitenskap, lærerutdanning, humaniora, medisin og helsevitenskap, økonomisk-administrative fag, arkitektur og kunstfag.

NTNU har fire tematiske satsingsområde i 2014–2023: NTNU Berekraft, NTNU Energi, NTNU Havrom og NTNU Helse. NTNUs strategiske satsing på tre mogleggerande teknologiar i perioden 2011–2020 omfattar bioteknologi, IKT og nanoteknologi.

NTNU har eit breitt internasjonalt nettverk, og det er eigne NTNU-kontor i Japan og Brussel (i samarbeid med Universitetet i Bergen og SINTEF).

7491 Trondheim | Tlf: 73 59 50 00